

Gorenjski Glas

PETEK, 20. DECEMBRA 2019

LETO LXXII, ŠT. 101, CENA 1,85 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Poplavna varnost še ni ogrožena

Kljub odpravi okoljevarstvenega soglasja je projekt zagotovitve poplavne varnosti in izgradnje obvoznice v Železnikih še vedno možno izpeljati v predvidenih rokih, to je do konca leta 2023, so na strokovnem sestanku v Železnikih zagotovili pristojni.

ANA ŠUBIC

Železniki – Zaradi zaskrbljenosti ob zadnjih zapletih, povezanih s projektom poplavne varnosti Železnikov in izgradnje obvoznice mimo starega dela mesta, so v Domelu minuli torek ob podpori občine in civilne iniciative, naklonjene projektu, sklicali sestanek vseh ključnih akterjev, med katerimi so bili projektant, predstavnik direkcij za vode in infrastrukturo ter izvajalci pridobivanja potrebnih zemljišč. Pristojni so zagotovili, da projekt zaradi

nedavne odprave okoljevarstvenega soglasja, ki jo je dossegla domačinka s tožbo na upravnem sodišču, ni ogrožen. Okoljevarstveno soglasje naj bi bilo ponovno izdano marca, gradnjo pa je še vedno možno končati do konca leta 2023, ko so še na voljo evropska sredstva, so prepričani pristojni.

Predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar je v uvodu poudaril, da je poplavna varnost za Domel strateškega pomena, zato so se aktivno vključili v projekt in bodo kot največji

delodajalec v Železnikih na pristojna ministrstva apelirali, da se postopki pridobivanja dovoljenj in soglasij pospešijo ter se izvedba projekta zaključi v predvidenem roku. Pri tem ne gre le za interes gospodarstva, pač pa tudi za zagotovitev varnega življenja v Selški dolini, je poudaril Čemažar in spomnil, da je uničujoči vodni val septembra 2007 vzel tri življenja in za seboj pustil veliko materialno škodo, ki je samo v Domelu znašala 8,5 milijona evrov.

► 8. stran

Okoljevarstveno soglasje za prvo fazo protipoplavniških ukrepov in obvoznico v Železnikih naj bi bilo ponovno izdano marca prihodnje leto.

Obnovili bi grad in zgradili apartmaje V Planici tekaška elita

Slovenska podružnica podjetja Elements Capital Partners je od dosedanjega lastnika Zavarovalnice Triglav kupila posestvo Podvin, kjer želijo propadajoči dvorec spremeniti v butični hotel, zraven pa zgraditi še sedemdeset apartmajske enote.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – A ker je v skladu z veljavnim prostorskim redom Občine Radovljica na območju dopustna obnova gradu ter gradnja podzemnih garaž, umeščanje novih objektov pa ne, je lastnik oziroma investitor pripravil predlog sprememb, ki bi mu omogočale izvedbo te ambiciozne investicije.

Kot je tako v torek zbranim na javnem posvetu na Občini Radovljica pojasnil Saša Remec, želi slovenska podružnica podjetja Elements Capital Partners opuščen kompleks gradu prenoviti.

► 4. stran

Grad Podvin, po drugi svetovni vojni hotel s protokolarnim statusom, že dolgo propada. V zadnjih desetletjih je propadlo že nekaj načrtov oživitve. Tokrat investitorji želijo skupaj z obnovo starega dvorca uresničiti tudi gradnjo apartmajev kot del podvinskega kompleksa.

Planica bo ta konec tedna znova gostila tekme svetovnega pokala v teku na smučeh.

MAJA BERTONCELJ

Rateče – V Planici so zbrani najboljši tekači na smučeh, ki se bodo jutri najprej pomerili na posamičnem sprintu v prosti tehniki, v nedeljo pa je na programu še ekipni sprint, prav tako v prosti tehniki.

Za slovensko reprezentanco je to vrhunec letošnje sezone. Nastopilo bo skupaj 14 Slovencev: devet fantov

in pet deklet. Jutri se bodo kvalifikacije sprinta začele ob 11. uri, finale ob 13.30. Ob 18. uri bo koncert skupine Panda na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori, ob 19.30 pa bo sledil še Božičkov sprejem tekmovalcev. V nedeljo bo polfinale ekipnega sprinta ob 9. uri, finale pa ob 11.10.

Organizatorjem težave povzročajo visoke temperature in dež.

Prilogi:

jeseniške novice
PREDDVOR

AKTUALNO

Nalezljive ošpice še krožijo

Ta teden še šest novih primerov ošpic v ZD Škofja Loka, dva v Kranju. V ZD Škofja Loka ugotavljajo, da obiskovalci večinoma upoštevajo nujne preventivne ukrepe – in kot upa njihov direktor: »Ta teden je pri nas nekako ključen.«

2

GORENJSKA

Na svojem območju nočejo volka

Na okrogli mizi Podeželje na razpotju: zveri ali obdelana krajina so opozorili na porast števila divjih zveri na območjih, kjer jih prej ni bilo, kar bi lahko vodilo v opuščanje pašne reje drobnice in zaraščanje kulturne krajine.

7

CG+

Smisel našel v ustvarjanju

Matevž Trojar iz Železnikov je od rojstva gluhi, pred leti so mu odkrili še okvaro vida. Pred neznanimi ljudmi se je vrsto let skrival. V zadnjih letih je končno »zaživel«, začel je premagovati komunikacijske ovire ...

18

CG+

Duhovnik, ki mašuje tudi za gluhe

Edi Strouhal, župnik v župniji Šmartno v Tuhinju, je edini duhovnik pri nas, ki izvaja maše tudi v znakovnem jeziku. »Mnogi si ne predstavljajo, koliko gluhim pomeni, da mašo lahko doživijo v jeziku, ki ga razumejo,« pravi.

19

VREME

Danes bo oblačno. Ponoči se bodo padavine okrepile in do jutri popoldne ponehale. V nedeljo bo ponovno oblačno s padavinami.

4/10 °C
jutri: oblačno s padavinami

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Plačilo letne naročnine

Plačilo letne naročnine se bo zaradi spremembe davka začelo kasneje. Seznam daril, med katerimi boste lahko izbirali pri plačilu letne naročnine, bomo objavili v petek, 10. januarja 2020. Cena časopisa ostaja enaka kot zadnja tri leta, prav tako popusti.

Ker davčna sprememba začne veljati 1. januarja 2020, položnic ne moremo pripraviti in davčno potrditi vnaprej, temveč lahko to storimo šele na prvi delovni dan v novem letu, torej v petek, 3. januarja. Poštariji za natis in raznos položnic potrebujejo vsaj tri delovne dni in položnice boste predvidoma prejeli v četrtek, 9. januarja, morda dan kasneje.

Prosimo vas, da počakate na položnice in jih prinesite s seboj, saj se boste tako izognili gneči pred naročniškim okencem. Obljubljamo, da imamo vseh daril dovolj in da ničesar ne bo zmanjkalo že na začetku.

Nalezljive ošpice še krožijo

Ta teden še šest novih primerov ošpic v ZD Škofja Loka, dva v Kranju. V ZD Škofja Loka ugotavljajo, da obiskovalci pri njih v veliki večini upoštevajo nujne preventivne ukrepe – in kot predvideva in upa njihov direktor: »Ta teden je pri nas nekako ključen. Če se bo število primerov umirilo, se bo okužba zajezila.«

SUZANA P. KOVAČIČ

Škofja Loka, Kranj – V Zdravstvenem domu (ZD) Škofja Loka so zaradi pojava ošpic uvedli še dodatne preventivne ukrepe. Od srede imajo odprt samo en vhod v stavbo zdravstvenega doma, kjer poteka triaža. Kot je pojasnil direktor ZD Škofja Loka Aleksander Stepanović, njihovi zaposleni vsakega obiskovalca oziroma bolnika povprašajo, ali ima simptome ošpic in ali je bil morebiti v stiku z obolelim za ošpicami. Prvi znaki obolenja so povišana telesna temperatura (38 stopinj Celzija ali več) in zlivajoč značilen izpuščaj (rdečkast izpuščaj, ki je dvignjen nad nivo kože), ki ju lahko spremljajo vnetje očesnih veznic, nahod, kašelj. Tudi sicer za vse zdravstvene ustanove velja, da če posumite na ošpice, ne vstopajte v stavbo, ker s tem tvegate prenos te zelo nalezljive bolezni še na druge bolnike, ampak o sumu na bolezen po telefonu takoj obvestite izbranega osebnega ali dežurnega zdravnika, ki vam bo dal ustrezne napotke. Bolniki s sumom na ošpice so obravnavani ločeno, v ZD Škofja Loka so za namen izolirnice uredili reševalni vozilo, v ZD Kranj imajo za to bolnike ločen vhod. Tak ukrep je nujno potreben za zagotovitev pogojev

V ZD Škofja Loka imajo od srede odprt samo en vhod v stavbo zdravstvenega doma, kjer poteka triaža. Njihovi zaposleni vsakega obiskovalca oziroma bolnika povprašajo, ali ima simptome ošpic in ali je bil morebiti v stiku z obolelim za ošpicami. / Foto: Tina Dokl

za obravnavo drugih bolnikov, saj je ob vstopu bolnika z ošpicami v stavbo to treba zapreti in zračiti vsaj dve uri. Direktor Stepanović ugotavlja, da obiskovalci oziroma bolniki ZD Škofja Loka v večini primerov upoštevajo preventivne ukrepe.

Zdravila za ošpice ni, najučinkovitejše proti bolezni je cepljenje z dvema odmerkom cepiva, ki ga priporočajo vsem, ki še niso bili cepljeni. V ZD Škofja Loka, kjer so se prvi primeri ošpic pojavili v drugi polovici novembra, so samo na začetku tega tedna potrdili pet novih primerov pri odraslih in v sredo

še en primer pri otroku. Včeraj, v četrtek, 19. decembra, so dali v pregled še tri vzorce, ali so bile ošpice potrjene, do zaključka redakcije časopisa še ni bilo znano. Kot smo že poročali, so prvi primer na začetku tedna potrdili tudi v ZD Kranj. Direktorica ZD Kranj Lili Gantar Žura je pojasnila, da je odrasli bolnik dvakrat obiskal zdravstveni dom, kjer so ga obravnavali zaradi drugih težav (tipične klinične slike za ošpice pri njem namreč niso zaznali) in so ga napotili naprej na kliniko ORL UKC Ljubljana. Osebe, ki so bile v stiku z obolelim v ZD

Kranj in na kliniki ORL, kjer so bile kasneje ošpice potrjene, bodo o tem obveščene. Še en primer so včeraj potrdili v ZD Kranj. »Ta bolnik ni hodil v ZD, njegova žena je medicinska sestra in je takoj posumila na ošpice. Patronažna sestra mu je že na domu vzela kužnine,« je pojasnila Lili Gantar Žura. Do zdaj so imeli v ZD Kranj sedem sumov na ošpice, in kot že rečeno – dva sta bila potrjena.

Letos do 18. decembra je bilo po podatkih NIJZ v Sloveniji potrjenih 39 primerov ošpic pri naših prebivalcih in dva pri tujcih.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ALOJZIJA FORTUNA** iz Podnarta.

Nadzor nad oddajo stanovanj

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V finančni upravi ugotavljajo, da se zavezanci, ki oglašujejo dejavnost oddajanja stanovanj v turistični namem preko portalov Airbnb ali Booking, čedalje pogosteje registrirajo za opravljanje dejavnosti, to pa ne velja za področja davka na dodano vrednost (DDV). Številni zavezanci namreč kot prejemniki sredstev od teh storitev ne obračunavajo DDV-ja niti se ne identificirajo za namene DDV, kar pomeni, da tudi

ne oddajajo mesečnih obračunov DDV. Finančna uprava bo na začetku prihodnjega leta začela na tem področju poostren nadzor, zato svetuje zavezancem, da v okviru samoprijave za nazaj izvedejo identifikacijo za DDV ter oddajo mesečnih obračunov DDV ter se tako izognejo globam. Zavezanci lahko pri tem poslujejo s finančno upravo le preko elektronskega sistema eDavki, kar pomeni, da jim bo tudi uprava vse dokumente in obvestila vročala po elektronski poti.

Nagradili družbeno odgovornost

Maribor – Za slovensko nagrado za družbeno odgovornost Horus 2019 so se potegovali različne pravne osebe in posamezniki, zdaj pa so v Mariboru podjetjem, organizacijam in posameznikom že enajstič podelili več nagrad v posameznih kategorijah. Ocenjevalna komisija je razglasila deset finalistov ter podelila tri nagrade in šest posebnih priznanj. Med prejemniki posebnih priznanj je tudi dr. Andrej Perko, Zavod Mitikas iz Mekinj.

Praznični poslovni čas bank in hranilnic

Kranj – Iz Združenja bank Slovenije so sporočili, da bo v času letošnjih božičnih in novoletnih praznikov veljal v poslovalnicah bank in hranilnic spremenjen poslovni čas. Poslovalnice bodo v torek, 24. decembra, in v torek, 31. decembra, odprte le do 12. ure.

Knjiga o koreninah narodovega razkola

Zgodovinar in novinar dr. Jože Možina je napisal znanstveno monografijo Slovenski razkol. Prejšnji teden so jo predstavili v Cankarjevem domu.

JOŽE KOŠNJEK

Ljubljana – Monografija z naslovom »Slovenski razkol, okupacija, revolucija in začetki protirevolucionarnega upora« televizijskega novinarja in zgodovinarja dr. Jožeta Možine prinaša nova odkritja in poglede na vzroke bratovorne vojne med Slovenci med drugo svetovno vojno in razbija tabuje o enostranski krivdi za njen začetek, so povedali na sredini predstavitvi 624 strani obsegajoče knjige v Cankarjevem domu v Ljubljani. Izdale so jo vse tri Mohorjeve: celovška, celjska in goriska. Pisec je postavil v središču skoraj dvajsetletnega raziskovanja Ljubljansko pokrajino, ki je bila do jeseni leta

Dr. Jože Možina na predstavitvi knjige v Cankarjevem domu

1943 pod italijansko okupacijo. Pri tem na osnovi dokumentov s partizanske oziroma revolucionarne in protirevolucionarne strani, tudi naključno najdenega arhiva

Akademskega kluba Straža, odgovarja na bistvena vprašanja. Kako in zakaj so Slovenci med drugo svetovno vojno leta 1942 začeli oster narodni razkol in kakšna je

bila vloga okupatorjev. Narodni razkol se je proti koncu vojne še okrepil in se razširil na celotno slovensko ozemlje ter se nadaljeval še po vojni. Zakaj je bil revolucionarni teror komunističnega vodstva po sovjetskem vzoru tako okružen, da so ljudje videli rešitev pred njim le v oboroženem samozaščitnem odporu z okupatorjevim orožjem. Dejstvo je, potrjujejo viri, da je takrat vladal tudi v partizanskih enotah zelo strog režim in da so bili tudi partizani za najmanjše prekrške hudo kaznovani. Komunistično partizansko vodstvo, tega dr. Možina ne enači s partizani in uporom proti okupatorjem, na že osvobojenih ozemljih

ni izkoristilo priložnosti za povezovanje vseh sil v boju proti okupatorju kot na primer v Franciji, ampak je nadaljevalo teror nad prebivalstvom in utrjevanje komunistične oblasti. Znanstveni recenzent monografije dr. Mitja Ferenc in avtor dr. Jože Možina ugotavljata, da se v Ljubljanski pokrajini leta 1942 upor proti revolucionarnemu nasilju ni začel na ukaz tedanje tradicionalne politike zaradi ideologije ali navdušenja nad okupatorji, ampak so ga začeli ljudje sami zaradi skrbi za svoje imetje in za svoja življenja, ki so bila ogrožena tako s partizanske strani kot z italijanske, ki je zaradi napadov partizanov izvajala strahovit teror.

Kakšna bo letos božičnica

Znova smo povprašali, kakšno božičnico ali nagrado za uspešnost bodo izplačali v večjih gorenjskih podjetjih. Od podjetij, ki so nam odgovorila, bodo najvišjo (spet) izplačali v LTH Castings – 2650 evrov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ali boste v vašem podjetju prejeli božičnico in kakšna bo, je vprašanje, ki se konec leta praviloma pojavi skoraj v vsakem pogovoru med znanci. Božičnico, trinajsto plačo ali nagrado za poslovno uspešnost sicer izplačujejo zgolj v gospodarstvu, ne pa tudi v javnem sektorju.

Zaposleni v škofjeloškem podjetju LTH Castings bodo znova zadovoljni, saj bo tudi letos stimulativna nagrada ob koncu leta zelo visoka. »V LTH Castings vse zaposlene štejem kot pomembne člene našega stabilnega in uspešnega poslovanja. Zato tudi letos ohranjamo stimulativno nagrajevanje ob koncu leta, ki bo v skupni višini 2650 evrov in bo za vse zaposlene enako,« so nam sporočili.

V ljubljanskem farmaceutu Lek, ki ima tovarno tudi v Mengšu, so božičnico že izplačali sredi decembra, znašala pa je 1350 evrov bruto (lani je znašala 1330 evrov). Prejeli so jo vsi, poleg redno zaposlenih tudi zaposleni prek agencije. Poleg božičnice zaposleni prejmejo tudi izplačilo za uspešnost, ki se obračunava glede na dejanski prispevek zaposlenega in uspešnost družbe in ga bodo izplačali v začetku prihodnjega leta.

Nagrado za poslovno leto bodo zaposlenim kljub izpadu prihodkov zaradi stečaja Adrie Airways izplačali tudi v letališki družbi Fraport Slovenija, bo pa ta nižja kot lani. / Foto: Tina Dokl

Bogato izplačilo lahko pričakujejo tudi zaposleni v železnikarskih podjetjih Domel in Niko. V Domelu so napovedali, da bodo nagrado iz naslova poslovne uspešnosti v višini 1200 evrov bruto delavcem skladno z dogovorom izplačali do 24. januarja 2020. Lanska nagrada, izplačana januarja letos, je znašala 1285 evrov bruto. V sosednjem Niku pa bodo zaposlenim 6. januarja izplačali do 1200 evrov bruto, znesek pa bo kot že prejšnjega leta odvisen od treh kriterijev: bolniškega dopusta v letu, ocene nadrejenega in neuporabe zasebnega

mobilnega telefona v službi. Lani je maksimalno izplačilo znašalo 1000 evrov.

Višjo nagrado za poslovno uspešnost od lanske (800 evrov bruto) so z decembrsko plačo prejeli tudi zaposleni v kranjski družbi Goodyear Dunlop Sava Tires. V skladu s podpisanim Dogovorom o paketu izplačil za obdobje 2018–2020 je znašala 900 evrov bruto. Tudi v Iskri Mehanizmi iz Ljpnice pri Kropi so letos nekoliko povišali izplačilo zaposlenim. Ti so ta mesec že prejeli po 400 evrov (lani 380 evrov) ter do 300 evrov (lani do 260 evrov) dodatka

zaradi vključenosti v proces. V kranjskem Iskraemcu so decembra tako kot lansko leto zaposlenim izplačali nagrado iz naslova uspešnosti poslovanja v višini 450 evrov bruto, zaposleni v Iskratelu pa bodo enako kot lani prejeli 500 evrov bruto.

Nagrado za poslovno uspešnost so že izplačali tudi v Fraportu Slovenije, čeprav letos zaradi prenehanja delovanja Adrie Airways, ki je bila njihov največji poslovni partner, ciljev ne bodo dosegli. Znašala je 400 evrov bruto in je bila razumljivo nižja kot lani, ko so izplačali 1330 evrov bruto.

k

KOMENTAR
MATEJA RANT

Darila z dušo

Praznični mesec december je tudi čas obdarovanj. Svojim bližnjim poskušamo pokloniti darila, s katerimi bi jim pokazali, kako dragoceni so za nas. In tako dragoceno naj bi bilo tudi darilo. Pri tem seveda nimam v mislih tega, koliko so ta darila vredna v denarju, ampak predvsem, kakšne občutke bodo vzbudila pri obdarovancih in če bodo prepoznali, da smo se z izbiro resnično trudili. Sploh če smo v njegovo izbiro ali pripravo vložili svoj čas, saj prav čas v današnjem svetu postaja vse bolj dragocena dobrina, ena redkih, ki je ni mogoče kupiti z denarjem.

Zato nas je vse več takih, ki namesto steklenice vina in škatle s čokoladnimi bomboni, ki ju po poti na hitro pograbimo na bližnji bencinski črpalki, veliko raje poklanjamo kaj, za kar smo se morali sami potruditi oziroma v to vložiti tudi nekaj svojega časa. Recimo kozarček doma skuhan marmelade ali škatlo sveže pripravljenih slaščic. Če ne drugega se tako lahko izognemo zadregi, ko prek že tretje ali četrte osebe dobimo prav tisto steklenico, ki smo jo sami poklonili komu. A ni treba, da znamo ravno kuhati in peči, če želimo podarjati lepa in unikatna darila. A taka darila bomo najbrž le težko našli v prenatrpanih trgovskih centrih s poceni kitajskimi izdelki. Za take izdelke si je treba vzeti čas in se peš odpraviti v mestno

središče, kjer je še mogoče najti prikupne majhne trgovine, v katerih ponujajo izdelke »z dušo«. Pa naj bo to ročno izdelana skodelica, na roke spletena šal in kapa ali skrbno izbrana in v čudovito čajno mešanico združena zelišča, ki jih pripravljajo lokalni ponudniki. V Škofji Loki so takšne trgovine v decembru združili pod skupnim imenom Izložbe domišljije, katerih namen je tudi promocija ustvarjalnosti na Škofjeloškem, obenem pa s tem želijo oživljati staro mestno jedro ter spodbujati odgovorno, ozaveščeno potrošništvo in lokalne nakupe. Izložbe domišljije namreč prepletajo odkrivanje srednjeveških ulic in trgov Škofje Loke, sproščene pogovore z ustvarjalci in premišljeno izbiro unikatnega darila za naše najbližje. S tem želijo pokazati, da v Škofji Loki, pa verjetno še marsikje drugje, cenijo tudi znanje in dediščino. In prav zato Izložbe domišljije lahko ponudijo primer dobre prakse, kako se 'lotiti' vselega decembra, saj dokazujejo, da potrošništvo ni nujno nekaj slabega.

In tako verjetno ne bodo zadovoljni samo obdarovanci, ki jih bomo razveselili z res unikatnim darilom, ampak tudi mi sami. Namesto stresnega čakanja v vrsti pred blagajno si namreč v takih trgovinah lahko vzamemo čas tudi za klepet z lokalnimi ustvarjalci in tako nakupovanje ni le nujno zlo, ampak tudi prijetno druženje.

Odstopila uprava Hranilnice Lon

Nadomestno upravo sestavljata predsednik Imre Balogh in član Mitja Muhič.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Uprava Hranilnice Lon je odstopila. Kot so sporočili iz Lona, sta tako predsednik uprave Jaka Vadnjak kot član uprave Bojan Mandič odstopila iz osebnih razlogov. Nadzorni svet, ki mu predseduje Igo Gruđen, je v skladu z zakonom o bančništvu za največ šest mesecev imenoval nadomestna člana: predsednik

uprave je Imre Balogh, član uprave pa Mitja Muhič. »Upravljanje Lona se s tem nemoteno nadaljuje,« zagotavljajo v Lonu, kjer so že začeli postopke za imenovanje uprave s polnim mandatom, za kar je pogoj dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje funkcije člana uprave. Zakon o bančništvu namreč omogoča nadzornemu svetu, da v primeru, ko uprava nima vsaj

dveh članov, imenuje največ za šest mesecev nadomestne člane, ki pa v tem času za opravljanje funkcije ne potrebujejo dovoljenja Banke Slovenije.

Imre Balogh je v Slovenijo prišel iz Madžarske pred šestimi leti, pri nas je znan predvsem po dveh funkcijah – ob začetku nadzorovane likvidacije Probanke je zasedel mesto predsednika izredne uprave, potlej pa je bil

tudi glavni izvršni direktor Družbe za upravljanje terjatev bank, ki je v javnosti bolj znana kot slaba banka.

Po poročanju časnika Delo se v Lonu obetajo tudi lastniške spremembe. Švicarski sklad Kylin Prime Group naj bi večinski delež prodal tuji finančni instituciji, posel pa naj bi bil sklenjen pod (odložnim) pogojem, da pridobi dovoljenje Banke Slovenije za prevzem hranilnice.

V kolektivno tožbo zaradi znižanja pokojnin

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ko je skupščina Sklada obrtnikov in podjetnikov maja letos izglasovala znižanje poklicnih pokojnin za 30,4 odstotka, je to razburilo številne obrtnike

in podjetnike, ki so več let ali celo desetletij vplačevali v sklad; nekaterimi med njimi so vplačali tudi več kot 80 tisoč evrov. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je na pobudo svojih članov pri Odvetniški družbi Čeferin

naročila pravno mnenje in oškodovancem ponudila pomoč. Oškodovanci so se povezali v okviru Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec in pristopili h kolektivni tožbi zoper sklad. Doslej je k tožbi pristopilo

petsto obrtnikov, vsi, ki še želijo pristopiti k tožbi, pa to lahko storijo še do konca leta. Pooblastila za zastopanje pa tudi vsa dodatna pojasnila lahko dobijo na svojih območnih obrtno-podjetniških zbornicah.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Višje cene vrtca

Cene programov bodo v radovljjskih vrtcih z novim letom v povprečju višje za 3,6 odstotka, je na nedavni seji vendarle potrdil radovljjski občinski svet.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Občinski svetniki v Radovljici so v sredo vendarle potrdili nove cene programov vrtca, veljati bodo začele s prvim januarjem prihodnje leto. Predlagano povišanje so sicer na prejšnji seji zavrnili, saj se niso strinjali s predstavljenimi argumenti za povišanje cen.

plačevali od 4,91 do 7,41 evra več, odvisno od starostne skupine.

V Radovljici so sicer cene programov letos spomladi že zvišali, a kot pojasnjujejo v Vrtcu Radovljica, kljub temu ne morejo pokriti vseh načrtovanih stroškov. »Trenutna cena programov ne omogoča pokritja stroškov dela, materiala in storitev

Od 1. januarja bo cena programa vrtca za prvo starostno obdobje 527 evra, za drugo 411 evra, za kombinirane oddelke in oddelke za otroke od treh do štirih let starosti pa 434 evra. Povprečno plačilo staršev znaša 35 odstotkov cene programa, kar pomeni, da bodo za prvega otroka v vrtcu plačevali od 5 do 7,5 evra več, odvisno od starostne skupine.

Vrtec je tako pripravil nov izračun stroškov in predlagal nekoliko nižje, v povprečju 3,6-odstotno zvišanje cen, ki mu botrujejo predvsem sprejeto povišanje plačil in stroški živila.

Od 1. januarja bo tako cena programa vrtca za prvo starostno obdobje 526,58 evra, za drugo starostno obdobje 410,98 evra, za kombinirane oddelke in oddelke za otroke od treh do štirih let starosti pa 433,87 evra.

Povprečno plačilo staršev znaša 35 odstotkov cene programa, kar pomeni, da bodo za prvega otroka v vrtcu

ter stroškov živila, zajetih v ceni programa,« pojasnjujejo. Opozorili so, da brez povišanja cen ne bi mogli uresničiti načrtovanih nadstandardnih dejavnosti, strokovnega izobraževanja zaposlenih, nekaterih vzdrževalnih del ter nakupa didaktičnega materiala in igrač, zagotovili pa so, da so skupne stroške blaga in storitev racionalizirali v najvišjem možnem obsegu.

V tem šolskem letu v okviru Vrtca Radovljica v osmih enotah deluje 44 oddelkov, v katere je lahko vključenih največ 766 otrok.

Potrdili proračun občine za prihodnje leto

Kranjskogorski občinski svet je na zadnji letošnji seji potrdil proračun občine za prihodnje leto. Svetniki so se strinjali tudi z dvigom cen komunalnih storitev, ki se bodo z novim letom za občane mesečno zvišale za pol evra na osebo.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Kranjskogorski občinski svetniki so se v sredo sestali na zadnji letošnji seji. Potrdili so proračun za prihodnje leto, sprejeli odlok o tekaških stazah ter potrdili nove cene komunalnih storitev, na koncu seje pa jih je najstarejši svetnik Jože Dovžan z Dedkom Mrazom in priložnostnimi darili popeljal v veselo praznično vzdušje.

Kranjskogorski občinski proračun za leto 2020 je »težak« nekaj manj kot 13 milijonov evrov. V njem je načrtovanih za nekaj manj kot enajst milijonov evrov prihodkov ter 13,3 milijona evrov odhodkov. Razlika med prihodki in odhodki bodo krili iz sredstev, ki so na računu občine ostala iz preteklih let.

Največja investicija, ki jo občina načrtuje v prihodnjem letu, je že za lani napovedana obnova oziroma dozidava vrtca v Mojstrani. Za približno milijon evrov vredno investicijo bo občina pridobila tretjinsko sofinanciranje države. Sicer pa je v predlogu proračuna za prihodnje leto skoraj milijon evrov načrtovanih tudi za obnovo občinskih cest, nekaj več kot sedemsto tisoč evrov za parkirišča ter po štiristo

Kolege svetnike je na koncu zadnje seje v letu najstarejši svetnik Jože Dovžan z Dedkom Mrazom in darili popeljal v veselo praznično vzdušje.

tisoč evrov za nadaljnje urejanje kanalizacije, pločnik v Gozdu - Martuljku, urejanje gozdnih cest in investicije v športno infrastrukturo.

Med investicijami, ki jih ima Občina Kranjska Gora v načrtu razvojnih programov za obdobje do leta 2023, so poleg obnove vrtca v Mojstrani med večjimi projekti opredeljeni še nadaljevanje sanacije skalnega bloka na Belci ter nadaljnje urejanje kanalizacijskega sistema, predvsem v smislu ločevanja meteoritnih voda od fekalne kanalizacije. Občina

bo v naslednjih štirih letih povečevala kapacitete na področju preskrbe z vodo in nadaljevala urejanje cestne infrastrukture, vzporedno s tem pa tudi javne razsvetljave.

Eden večjih projektov na področju urejanja parkirišč sodi v sklop umirjanja prometa v dolino Vrata, v okviru katerega bodo uredili parkirišča v Mojstrani in na Dovjem, veliko pozornosti pa bo občina posvetila tudi urejanju počivališč za avtodome.

Svetniki so potrdili tudi povišanje cen komunalnih

storitev; razlog zanjo so zvišane cene obdelave odpadkov ter večja količina zbranih in odloženih odpadkov. Občinski svet je potrdil odlok o tekaških progah v občini predvsem za namenom, da tudi formalno uredijo področje in uporabo prog v Ratečah, ki so po novem plačljive. Kot je poudaril župan Janez Horvat, gre za dokument, ki predvsem predstavlja osnovo za urejanje področja, ki ga bodo glede na to, kako se bo obnesel v praksi, zagotovo še spreminjali in prilagajali.

GRAJSKI PREDDVOR

1. december, od 8.00 do 12.00, Dvorski trg
Adventni sejem

13. december ob 19.30, Kulturni dom Preddvor
KD Matija Valjavec: Gledališka igra Dvigalo

20. december, od 19.30 do 22.00, dvorišče gradu Dvor
Koncert: Bort Ros

21. december, od 17.00 do 19.00, dvorišče gradu Dvor
Delavnica Kamišibaj za otroke

21. december, od 19.30 do 22.00, dvorišče gradu Dvor
Koncert: Katja Križnar

22. december, od 17.00 do 19.00, dvorišče gradu Dvor
Folklorno društvo Preddvor
(prikaz kostumov in plesov, animacija)

23. december, od 17.00 do 19.00, dvorišče gradu Dvor
Gasilsko društvo Preddvor
(predstavitve društva z animacijami)

25. december, od 16.00 do 18.00, jezero Črnava
20. obletnica potopa božičnega dreveščka

26. december ob 14.30, jezero Črnava
Tek Božičkov

27. in 28. december, od 17.00 do 19.00, dvorišče gradu Dvor
Sonja Puzin: Pevska delavnica za otroke

27. december, od 19.30 do 22.00, dvorišče gradu Dvor
Koncert: Janez Ogris

28. december, od 19.30 do 22.00, dvorišče gradu Dvor
Koncert: Adi Smolar

V primeru dežja popoldanske animacije odpadejo.

Obnovili bi grad in zgradili apartmaje

◀ 1. stran

Obstoječe poslopje nameravajo preurediti v butični hotel z desetimi do 15 sobami, v sklopu posestva pa zgraditi tudi dodatne objekte. Na jugozahodni strani območja bi tako uredili še šestdeset do sedemdeset turističnih apartmajev ter podzemne parkirne garaže s prostori za spremljevalne programe, kot je na primer manjši velnes, v okviru katerega je predviden tudi zimski vrt z zunanjim bazenom, in servisne prostore.

Kot so prepričani investitorji, so prav trenutno določena izhodišča za urejanje območja ter posledično manjša dopustna kapaciteta območja eden izmed glavnih razlogov, da se v

obstoječih objektih na lokaciji doslej ni razvila in obdržala nobena dejavnost. Remec je ob tem poudaril, da gre za zdaj zgolj za prve idejne projekte, ki jih bodo še prilagajali, vse predvidene posege v sklopu ureditve posestva pa imajo namen izvajati v sodelovanju s pristojnim zavodom za varstvo kulturne dediščine, je še zagotovil.

Na predstavitvi prisotni prebivalci Mošenj so sicer pozdravili načrtovano obnovo propadajočega gradiča, a obenem poudarili, da dodatnih sedemdeset apartmajev pomeni tudi okoli dvesto do tristo ljudi, ki bodo lahko obremenjujoče vplivali na tako majhno in občutljivo lokalno skupnost, kot je vas Mošnje.

Direktorica radovljjskega zavoda za turizem Nataša Mikelj pa je opozorila, da se načrtovani projekt ne sklada z usmeritvijo radovljjskega turizma v smeri butičnega, zelenega in trajnostnega. »V destinaciji se nam v zadnjih letih povečuje število sobodajalcev, imamo majhne družinske hotele, zaradi česar lahko razvijamo turizem, kakršnega želimo. Nočemo množičnega turizma, želimo razvijati turizem, ki bo tu deloval še čez deset, dvajset ali petdeset let. Zato seveda zelo podpiramo obnovo gradu Podvin na način, da dobimo novo butično nastanitev. Apartmajskega naselja pa v destinaciji Radovljica ne potrebujemo.«

Remcu se sedemdeset apartmajev po drugi strani

ne zdi veliko, prav tako zagotavlja, da jih ne bi prodajali ali oddajali za tako imenovane vikend kapacitete, temveč načrtujejo, bi delovali kot zunanje enote osrednjega hotela. Je pa omenil ekonomijo investicije, ki pogojuje določeno kritično maso ljudi, ki je potrebna, da se ta upraviči. Grajsko poslopje je namreč tako uničeno, da bodo za njegovo obnovo po sodobnih standardih potrebna zelo velika vlaganja, je povedal. Tudi zato so se odkupa kompleksa lotili s tako imenovanimi odložnimi pogoji, kar pomeni, da nakupa, če za svoj projekt ne bodo mogli pridobiti ustreznega gradbenega dovoljenja, ne bodo dokončno izpeljali.

Kranj z rekordnim proračunom

Na zadnji letošnji seji so kranjski mestni svetniki sprejeli proračuna za prihodnji dve leti, za leto 2020 pa bo najvišji v vsej zgodovini občine.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Še pred začetkom seje so o aktualnem stanju, povezanem z eksplozijo plina v Britofu, puščanjem plina v Orehovljah in požarom v Lazah, spregovorili vodja Službe za zaščito in reševanje Sašo Govekar, v. d. direktorja Gasilsko reševalne službe Kranj Tomaž Vilfan in vodja gasilske operative Andraž Šifrer. Pojasnili so potek reševalnih akcij, svetniki pa so pohvalili delo ci-

občine Kranj,« je povedal vodja urada za finance Mirko Tavčar in pojasnil, da proračun za leto 2020 predvideva 71,5 milijona evrov prejemkov in dobrih 87 milijonov evrov izdatkov, razlika pa naj bi pokrivali z zadolžitvijo do 11,3 milijona in predvidenim ostankom iz letošnjega leta, ki je 4,7 milijona evra. Investicijskih odhodkov in transferjev je za nekaj več kot 41 milijonov. Največ, dobrih sedem milijonov, bo namenjenih

Zaradi neposredne bližine Zdravstvenega doma Kranj se je iz cone 3 v cono 2 premaknilo pet večstanovanjskih objektov na Gosposvetski ulici, kar pomeni, da bo tam za parkiranje treba imeti dovolilnice.

vilne zaščite, gasilcev ter reševalcev, ki so poskrbeli za hitre in uspešne intervencije. Največ polemik je bilo znova glede Industrijske cone Laze, kjer pa bo za rešitev stanja očitno potrebnih še veliko dogovarjanj. Kot je pojasnil župan Matjaž Rakovec, so vsi poškodovani v eksploziji v Britofu že v domači oskrbi.

Precej dolga je bila tudi polemika zaradi dopolnitve proračuna za naslednje leto. Svetnica Ana Pavlovski je namreč vložila amandma za dodatna sredstva za izdajo Kranjskega zbornika, česar pa svetniki niso podprli. Prav tako niso podprli amandmajev svetnice Barbare Gunčar, ki je predlagala več denarja za razvoj podjetništva in inovativnosti pa tudi za nekatere ceste in poti.

So se pa svetniki strinjali s predlogoma proračunov za prihodnji dve leti. »Proračun za prihodnje leto je največji v zgodovini Mestne

za projekt Gorki, sladita pa rekonstrukcija Podružnične šole Center ter komunalna infrastruktura v Britofu, Predosljah in na Mlaki.

Od večjih projektov je predvidena gradnja vrtca v Bitnjah v vrednosti 1,4 milijona evrov, nakup gasilske avtolestve, ki bo omogočala reševanje tudi z visokih zgradb, ter ureditev nove razsvetljave mestnega stadiona v višini osemsto tisoč evrov.

V letu 2021 Mestna občina Kranj načrtuje 63,7 milijona evrov prejemkov, zadolžitev do višine 9,55 milijona evrov, izdatkov bo skoraj 73,7 milijona evrov, od tega je investicijskih odhodkov in transferjev dobrih 26 milijonov. Med pomembnimi investicijami bodo ukrepi za zmanjševanje emisij v okolju, med večji projekti so še vzpostavitev podjetniškega inkubatorja, obnova lokalne ceste Kranj-Hrastje in obnova javne poti Mlaka-Bobovek-Brdo.

Brezplačni nočni prevozi

VILMA STANOVNIK

Kranj – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi, da v zadnjih decembrskih dneh uporabite možnost brezplačnih nočnih prevozov po Kranju z okolico. Prevozi bodo organizirani v noči s petka, 27. decembra, na soboto, 28. decembra. V tem večeru bosta dve vožnji, in sicer z odhodom ob 1.30 in 2.45 izpred Železniške postaje Kranj ter 1.35 in 2.50 izpred Globusa v

središču Kranja. Trasa nočnega avtobusa je Kranj-Šenčur-Preddvor-Predoslje-Kokrica-Naklo-Kranj ter vmesne postaje (na zahtev). Gre za poskusne vožnje, katerih namen je tudi ugotoviti potrebe po redni uvedbi takih okolju prijaznih prevozov, zlasti med mladimi iz naselij v okolici Kranja. Več informacij na: info@ctrp-kranj.si, tel. 040 733 344 ali 040 303 752 ter na Facebooku in spletni strani omenjenega Centra.

Darilo za jubilej bo nov vrtec

Letošnja prireditev ob krajevnem prazniku in dnevu šole v Mojstrani je bila posvečena petdesetletnici tamkajšnjega vrtca. Najlepše darilo za rojstni dan bo začetek gradnje novega vrtca v prihodnjem letu.

SUZANA P. KOVAČIČ

Mojstrana – »Če sanje lahko sanjaš, jih lahko uresničiš.« To je bilo vodilo nedavnega praznovanja jubileja mojstranskega vrtca. Kot je povedala ravnateljica Osnovne šole (OŠ) 16. decembra Darja Pikon, je bil v letu 1969 en dan še posebno pomemben: »Prvi september, dan, ko so se uresničile sanje v naši dolini.« Takrat so prvi malčki iz Mojstrane in njene okolice postali "vrtičkarji", na začetku so bili v eni od šolskih učilnic, kasneje so dobili svojo stavbo, kjer je vrtec še danes. »Sanj je bilo vedno več, prostora v vrtcu pa vedno manj. Tako smo otroci, starši, vzgojitelji in vsi drugi začeli sanjati o novem vrtcu. To niso več sanje, saj v naslednjem letu začnemo graditi nov, večji vrtec,« je še poudarila ravnateljica. Kranjskogorski podžupan Bogdan Janša se še spominja svojih prvih korakov v tem vrtcu. »Leta so tekla, za vrtec so bila to leta veselja, druženja, sreče in ljubezni ter

Tudi na prireditvi so dali priložnost najmlajšim, da pokažejo, kaj znajo in zmorejo. In kaj sanjajo ... / Foto: Tina Dokl

razdajanja vzgojiteljev.« Podžupan Janša je povedal, da so občinski svetniki in župan Janez Hrovat za naslednje leto zagotovili dober milijon evrov za gradnjo vrtca, nov vrtec bo energijsko učinkovit in bo imel vse tisto, kar moderen vrtec potrebuje. Vrtec v letošnjem šolskem letu obiskuje 81 otrok, v zadnjih letih je trend povečevanja števila otrok.

Čestitkam ob jubileju vrtca se je na prireditvi pridružil predsednik Sveta Krajevne skupnosti Dovje - Mojstrana Jože Dovžan. Ker so obenem praznovali tudi krajevni praznik, je Dovžan poudaril, da je to praznik v spomin na občane, ki so se ob začetku druge svetovne vojne odločili za upor proti okupatorju, in da so se že takrat začeli rojevati

zametki naše svobodne Slovenije. Želi, da imamo več spoštovanja do zgodovine, običajev, tradicije, za boljši jutri pa pričakuje še večji gospodarski razvoj za svetlejšo prihodnost mladine. Tudi na prireditvi so dali priložnost najmlajšim, da pokažejo, kaj znajo in zmorejo. Uprizorili so glasbeno pravljico Če sanje lahko sanjaš, jih lahko uresničiš ...

Postavili bodo štiri učne čebelnjake

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Prva osebna zavarovalnica in Čebelarska zveza Slovenije bosta v okviru projekta PRVAčebela postavili štiri tipizirane učne čebelnjake, s katerimi želita

čebelarstvo še bolj približati mladim in jih ozavestiti o pomenu čebel. Tri prejemnike učnih čebelnjakov bodo izbrali na podlagi razpisa, ki je objavljen na spletni strani čebelarske zveze, in glasovanja, ki bo potekalo

na spletni strani Prve osebne zavarovalnice, četrti čebelnjak bodo podarili Čebelarskemu društvu Stična, ki bo julija prihodnje leto gostilo mednarodno tekmovanje mladih čebelarjev. Denar za učne čebelnjake s čebeljimi

panji in tremi družinami v vsakem čebelnjaku bo zagotovila Prva osebna zavarovalnica, postavili pa jih bodo spomladi prihodnje leto, najkasneje do 20. maja, ko bo svetovni dan čebel. Pod okriljem Čebelarske zveze deluje na osnovnih in srednjih šolah 186 čebelarskih krožkov.

Strahinj 87,
4202 Naklo
Tel.: 04 /25 76 440
GSM: 051/ 358 368
E-mail: info@megales.si
Splet: www.megales.si

MEGALES d.o.o.

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

- Odkupujemo hlodovino smreke, jelke in macesna ter celulozni les. Brez časovnih omejitev odkupujemo bukove goli, goli drugih trdih in mehkih listavcev.
- Izvajamo sečno in spravilo lesa.
- Odkupujemo les za biomaso.

Megales - vaš partner pri odkupu, poseku in prevozu lesa.

Hoteli Bernardin k Savi Turizmu

Priporočitev Hotelov Bernardin k Savi Turizmu morata skupščini družb potrditi do 27. marca.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Družbi Sava Turizem in Hoteli Bernardin, obe v večinski lasti holdinga Sava, sta pred tednom dni podpisali pogodbo o pripojitvi Hotelov Bernardin k Savi Turizmu. Prevzeta družba s pripojitvijo preneha, ne da bi bila izvedena njena likvidacija. Pripojitev morata skupščini obeh družb potrditi do 27. marca 2020, sicer se bo štelo, da pogodba ni bila sklenjena.

Kot še izhaja iz pogodbe, objavljene na spletni strani Ajpesa, bo družba Hoteli Bernardin na Savo Turizem prenesla celotno premoženje ter vse pravice in obveznosti, delničarji Hotelov Bernardin pa bodo v zameno dobili delnice Save Turizma. Za delnico Hotelov Bernardin bodo prejeli 1,0473 delnice družbe Sava Turizem, ki bo v ta namen izdala 16,8 milijona novih delnic za povečanje osnovnega kapitala s sedanjih okoli 39,7 milijona evrov za 16,8

milijona evrov. V primerih, ko imetniki zaradi nezaokroženega menjalnega razmerja ne bodo mogli prejeti celega števila delnic, bodo prejeli denarno nadomestilo, in sicer 2,75 evra na delnico oz. skupno 525,60 evra. Novoizdane delnice Save Turizma, ki jih bodo pridobili sedanji delničarji prevzete družbe Hoteli Bernardin, bodo v skladu s pogodbo v celoti udeležene v dobičku prevzemne družbe za leto 2019. Delavcem Hotelov Bernardin bodo tudi po uveljavitvi pripojitve ostale vse pravice in obveznosti.

Sava Turizem ima med drugim v lasti šest hotelov na Bledu ter terme v Moravskih Toplicah, Radencih in na Ptujju, Hoteli Bernardin pa imajo na Obali v lasti šest hotelov, tri sklope apartmajev in kamp. Obe družbi želi država vključiti v državni turistični holding, v katerem naj bi bili še Istrabenz Turizem, Hit, Thermana, Terme Olimia, Adria turistično podjetje in Unitur.

Prinesli so luč iz Betlehema

Luč miru iz Betlehema so v soboto prinesli na Dunaj, nato je pripotovala v Slovenijo in na Gorenjsko, v torek pa so jo skavti in taborniki prinesli tudi na kranjsko občino.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Pred 28 leti so skavti prvič prinesli luč v Slovenijo pod geslom Mir je čas brez vojne. Letošnje geslo je Ne boj se goreti! Poslanica namreč govori o našem poslanstvu širjenja svetlobe in ljubezni, ki sta rešitev za vsakega človeka, ne glede na strah, ki je prisoten v nas.

Svetovni sprejem luči iz Betlehema je bil na Dunaju minulo soboto, v nedeljo pa so jo z Dunaja prinesli v Slovenijo. Območna sprejema sta bila na Gorenjskem v Žireh in Moravčah, v torek pa sta luč miru na kranjsko občino skupaj prinesla skavt Klemen Krsnik in tabornik Gašper Kristanec in jo izročila županu Matjažu Rakovcu.

»Veseli smo, ker sta nas obiskali tukaj na občini. Sam sem si že ogledal Betlehem, ki je zelo čaroben. Tam živijo prijazni ljudje in priporočam vam obisk,« je povedal župan Rakovec in se

Kranjski župan Matjaž Rakovec je luč miru iz Betlehema sprejel v družbi direktorja občinske uprave Bora Rozmana ter podžupanov Janeza Černetna in Roberta Nograška. / Foto: Tina Dokl

zahvalil tako skavtom kot tabornikom, s katerimi dobro sodelujejo.

»Obiskali smo več občin in različnih ustanov, od zdravstvenega doma do gasilcev. Luč iz Betlehema

poleg miru prinaša tudi sporočilo o dobroti. V letošnjem letu bodo s pomočjo zbranih sredstev akcije podprli različne projekte,« je povedal Klemen Krsnik, župan Matjaž Rakovec pa je

pojasnil, da tudi na občini v prednovoletnem času pripravljajo različne dobrodelne prireditve. Za jutri, v soboto, med 10. in 12. uro je povabil na že tretje dobrodelno kuhanje v središču Kranja.

Razstavili bodo jaslice

Srednja vas v Poljanski dolini

– Med jaslicami, ki jih v prazničnih dneh postavljajo v različnih krajih, bodo tudi jaslice v podružnični cerkvi pri Svetem križu v Srednji vasi v Poljanski dolini. Razstava jaslic bo že četrta po vrsti, čarobne trenutke pri ogledu več kot 50 jaslic različnih avtorjev od Primorske do Štajerske bodo obiskovalci lahko užili od četrta, 26. decembra, naprej. Razstavo bodo odprli ob 15. uri, ko bodo pripravili tudi kulturni program. Jaslice bodo nato na ogled še 28. decembra in 29. decembra, ter 2., 4. in 5. januarja od 14. do 16. ure, razen 1. januarja, ko si jih bo mogoče ogledati od 14. do 15. ure, ob 15. uri bo pri Svetem križu (podružnični cerkvi župnije Poljane nad Škofjo Loko) tudi maša. Obiskovalci vabljeni k ogledu, vstopnine ni, dobrodošli so prostovoljni prispevki, v imenu jasličarjev pravi Štefan Inglič. Kdor si želi jaslice ogledati izven urnika, lahko Štefana pokliče na tel. št. 031 500 309.

Častna članica je Sonja Ravnik

URŠA PETERNEL

Jesenice – V Gledališču Toneta Čufarja Jesenice je potekala slavnostna podelitev najvišjih priznanj Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske. Letošnje dobitnice

srebrnih znakov so Dubravka Karadžić Šmitran in Ivanka Tkalec iz Splošne bolnišnice Jesenice, Marta Smodiš s Fakultete za zdravstvo Angele Boškin in Stanka Fabijan iz Univerzitetne klinike za pljučne bolezni in alergijo Golnik. Naziv častne

članice je prejela Sonja Ravnik. Prisotne sta nagovorili predsednica društva Alenka Bijol in predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman, zatem pa je udeležence prireditve navdušila gledališka igra Iztoka in Domna Valiča Boksarsko srce.

Predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman, nagrajenki Stanka Fabijan in Dubravka Karadžić Šmitran, predsednica društva Alenka Bijol, nagrajenke Ivanka Tkalec, Marta Smodiš in Sonja Ravnik ter podpredsednica društva Zorica Panič / Foto: DMSBZT Gorenjske

Krančkov dobrodelni bazar

ANA ŠUBIC

Kranj – Jutri, v soboto, ob 17. uri bo v pred Prešernovim gledališčem potekal

Krančkov dobrodelni bazar. Ponudil bo izdelke, ki so jih izdelali v Montessori varstvu Kajžica, kranjski enoti slovenskega združenja

za duševno zdravje Šent in družbi Centerkontura, ki se posveča razvoju socialnih in zaposlitvenih programov za ranljive ciljne skupine,

predvsem za invalide. »Božiček bo zbiral igrače za otroke ter toplá oblačila in hrano za starostnike. Imeli bomo tudi Božičkovo vrečo za živali, v kateri bomo zbirali hrano za ptice, mucke in kučke,« je v imenu organizatorjev napovedala Jadranka Završnik.

**LOKA
V SNEGU
Festival**

30. 11.–31. 12.
v Škofji Loki

Rade Šerbedžija, Diskoloča, Rudi Bučar,
Samuel Lucas, Pero Lovšin, Miklavž,
dedek Mraz, koncerti, delavnice, kino,
Božični LUft, silvestrovanje ...

www.lokavsnegu.si

Na svojem območju nočejo volka

Na okrogli mizi z naslovom Podeželje na razpotju: zveri ali obdelana krajina so v torek v Gorenji vasi opozorili na porast števila divjih zveri na območjih, kjer jih prej ni bilo, kar bi lahko vodilo v opuščanje pašne reje drobnice in zaraščanje kulturne krajine.

MATEJA RANT

Gorenja vas – Na okrogli mizi, ki jo je pripravil Sindikat kmetov Slovenije, so se predstavniki različnih kmečkih organizacij zavzeli za učinkovitejše upravljanje z zvermi, ki vključuje tudi hitrejše sprejemanje odločb za izredne odstrele, in določitev območij, primernih za divje zveri. Kot so opozorili, volkovi v predalpskem in alpskem prostoru niso bili prisotni že več desetletij. V zadnjem obdobju pa so napadi na drobnico vse pogostejši, je poudaril tudi gostitelj okrogle mize, župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež. Zato je prepričan, da bi morale imeti »prvo in zadnjo besedo pri odločanju o svojem prostoru lokalne skupnosti«.

Število zveri je po besedah podpredsednika Sindikata kmetov Slovenije Romana Žvegliča postalo

Na okrogli mizi so opozorili na porast števila divjih zveri na območjih, kjer jih prej ni bilo.

nesprejemljivo visoko, posledice pa občutijo predvsem kmetje, ki gospodarijo v tem prostoru in se morajo soočiti s škodo, ki jo povzročajo napadi zveri na pašne živali. Zato so se predstavniki kmetov odločili, da bodo pozimi kar se da prodorni v zahtevah po povečanem odstrelu volka do nove pašne sezone. »Če

tega ne bomo uredili, bo prišel maj in začetek paše, problemi pa se bodo širili še na območja, ki doslej niso bila prizadeta,« je poudaril Žveglič. Stane Bergant iz Zveze društev ekoloških kmetov Slovenije je zato septembra petico za zmanjšanje števila zveri v Sloveniji predstavil tudi v Bruslju. »Izvirni greh

je habitatna direktiva iz leta 1992, ko so bile zveri v zahodni Evropi na robu izumrtja. Danes, ko so se Evropski uniji pridružile nove države z velikimi populacijami zveri, pa je drugače, a jih pravni red še vedno strogo varuje.« Z zaščito in prepovedjo vsakega odstrela se zato zveri z območij, kjer so bile ves čas

prisotne, prek predalpskega širijo tudi v alpski prostor. »Največji problem je, da je to območje razpršene poselitve, zato ni mogoče ločiti gozdnega in kmetijskega prostora in je torej nemogoče vzpostaviti varovane pašne površine.« Razen tega je velikost kmetij na teh območjih sorazmerno majhna, okrog 7,4 hektara.

Roman Savšek iz Zveze društev rejcev drobnice Slovenije je opozoril, da število rejcev in rejnih živali že zdaj drastično upada. Leta 2009 so redili 170 tisoč živali, danes le še 120 tisoč, čeprav je po njegovih besedah v Sloveniji prostora za okrog petsto tisoč živali. »Škofjeloško območje je primerno le za rejo drobnice, saj prevladuje strma kmetijska gospodarstva; če bomo umaknili red še vedno strogo varuje.« Odločen je bil tudi Marjan Hren iz Zveze lastnikov gozdov: »Ne bomo

popuščali tistim, ki samo iz pisarn gledajo zelene površine – te namreč niso zelene same po sebi.« Po njegovem se ne spoštuje zasebna lastnina in ne upošteva dejstva, da bo pokrajina ostala zelena le, če jo bodo kmetje še naprej obdelovali. Kmetom je z napadi na njihovo lastnino kratena večstoletna pravica do kmetovanja, je dodal tudi Bergant. »Kršena nam je ustavna pravica do enakosti, pravica do varnosti, pravica do dela, nekateri pa pričakujejo, da bomo kar tiho.« Predsednik pobude za odstranitev nevarnih zveri Ivan Mavri je pojasnil, da kmete podpirajo tudi drugi ljudje, ki cenijo svoje kraje, kar dokazuje tri tisoč zbranih podpisov v zgolj petih dneh. Ne verjame v varovanje drobnice z ograjami. »Volk bo vedno našel pot do živali, če ne drugače, bo pa skopal luknjo pod ograjo.« Ne varovanje drobnice ne odškodnina po pokolih zato nista prava rešitev, se je strinjal tudi Žveglič, Čadež pa je dodal: »Današnji dan mora biti prelomen, saj želimo posredovati jasno sporočilo: kmetje bodo v teh krajih vztrajali in kmetovali naprej ter redili drobnico, volkov pa v teh krajih ni bilo in jih ne sme biti niti v prihodnje.«

Nekaj več za stanovanja

Občinski svet v Škofji Loki je na decembrski seji sprejel proračun za prihodnje leto.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V drugi obravnavi so škofjeloški svetniki sprejeli proračun za leto 2020, v katerem je predvidenih dobrih 24 milijonov evrov prihodkov, odhodkov pa 23 milijonov. Od tega bodo 7,2 milijona, torej dobrih 30 odstotkov, namenili naložbam. Leta 2018 je šlo za investicije 6,6 milijona evrov, letos pa 12,1 milijona. Občina Škofja Loka se je v preteklosti tudi zadolžila: ob koncu tega leta bodo zadolženi za 12,4 milijona evrov oziroma 535 evrov na

prebivalca, ob koncu prihodnjega leta pa bo dolg znašal 11,2 milijona evrov, to je 483 evrov na prebivalca.

Svetnik Tomaž Paulus je ob sprejemu proračuna v njem pogrešil postavko o nadgradnji Osnovne šole Jela Janežiča in izrazil upanje, da jo bodo upoštevali pri sprejemanju rebalansa. Sicer pa so svetniki proračunu soglasno pritrdili in sprejeli tudi dopolnilo Mihe Ješeta, ki je predlagal povečanje postavke za adaptacijo in rekonstrukcije stanovanj na 110 tisočakov, ob tem pa se zmanjšata postavki za

ureditev knjižnice na Trati in za kazni in odškodnine. Predlagano dopolnilo je utemeljil z dejstvom, da v Škofji Loki manjka stanovanj. Zaradi selitve knjižnice v Frankovem naselju in prostorov KS Trata bodo sproščeni prostori za ureditev stanovanj. Z dodatnim denarjem bo mogoče dodatne prostore urediti in tako pridobiti štiri stanovanja. Obnovo lahko začnejo v drugi polovici prihodnjega leta po selitvi knjižnice. Po drugi strani pa bodo na novem razpisu cene knjižnice nižje od zdaj predvidene proračunske postavke.

Še vedno najbolje živijo v Cerkljah

Na vrhu lestvice občin, kjer se najbolje živi, že tretje leto kraljujejo Cerklje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Novinarji Časnika Finance so nedavno objavili lestvico slovenskih občin, kjer se najbolje živi. Med seboj primerjajo pet glavnih kazalnikov, med katerimi so gospodarska moč občine in občanov, življenjska moč prebivalstva,

urejenost infrastrukture in stanovanj, zdravje občanov in raven kriminalitete, poleg tega pa še 46 podkazalnikov. Glede na raziskavo se je tretjič zapored na vrh razpredelnice uvrstila občina Cerklje, ki velja tudi za gospodarsko najmočnejšo občino in občino z najbolj urejeno infrastrukturo in stanovanji.

Tudi naslednja tri mesta pa zasedajo gorenjske občine, in sicer Gorenja vas - Poljane, Komenda in Žiri. V prvo deseterico so se uvrstili tudi Železniki, Škofja Loka, Mengeš in Domžale, Naklo pa je pristalo na 11. mestu. Prestolnica Gorenjske Kranj se je uvrstila na 16. mesto, Jesenice pa denimo na 98.

DOBRODELNI KONCERT
POMAGAJMO SKUPAJ

VLADO KRESLIN
EVA ČERNE

OB SPREMLJAVI
POLICIJSKEGA
ORKESTRA

Športna dvorana
TRATA
ŠKOFJA LOKA
sobota, 1. februar 2020,
ob 19. uri

Nakup vstopnic / vstopnina 15 € :
ŠKOFJA LOKA: Sokolski dom in
TIC Turizem Škofja Loka / Mestni trg 42 in Kidričeva c. 1/
KRANJ: Gorenjski Glas
Eventim: prodajna mesta

BRINOX®
Medijski pokrovitelji:
Gorenjski Glas, Radio Sora, RADIO 1, RADIO 2, Radio Tivoli, Radio Ključ, Inski turg, Slovenski glas, SAZAS

Lions klub Škofja Loka organizator

Poplavna varnost še ni ogrožena

◀ 1. stran

Predstavnik civilne iniciative Aleš Primožič je povedal, da so že v prvih dveh dneh po njeni ustanovitvi zbrali več kot tisoč podpisov podpore. Udeleženci sestanka so si bili po njegovih besedah enotni, da bodo napeli vse sile za doseg skupnega cilja – to je uresničitev poplavne varnosti in obvoznice do leta 2023. To je poudaril tudi župan Anton Luznar, ki je izrazil zadovoljstvo, da so se vsi pristojni zbrali v Železnikih, ob tem pa je na udeležence apeliral, da bi njihova skupna

Predstavnik civilne iniciative Aleš Primožič in predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar / Foto: Gorazd Kavčič

srečanja odslej potekala vsak mesec v Ljubljani.

Nujen tudi zadrževalnik

Glavni projektant Rok Fazarinc je dejal, da je bila ves čas načrtovanja projekta vključena tudi javnost in da so pripravili več javnih predstavitev. »Več ali manj je bila tako s strani investitorja kot s strani Železnikarjev izkazana dobra volja in medsebojno zupanje glede projekta, potem pa posamezna trenja lahko to precej zamajajo, kar je škoda,« meni Fazarinc. Zanikal je navedbe pritožnice v medijih, da se poplavna varnost z načrtovanimi ukrepi ne bo

izboljšala, temveč celo poslabšala. Zatrnil je, da so Železniki zaradi sistema prodnih zadrževalnikov že danes bolj varni pred pogostimi visokimi vodami, a pred katastrofalnimi ujmmami, kakršna je bila leta 2007, niso nič bolj varni kot tedaj. Z načrtovanimi ureditvami Selške Sore skozi Železnike na območju Na plavžu, ki je danes varno pred poplavami z desetletno povratno dobo, nameravajo zagotoviti varnost pred stoletnimi vodami. Na tem območju načrtujejo enega od ključnih posegov, to je odstranitev Dermotovega jezua, s čimer bo možna poglobitev struge od enega do treh metrov in razširitev pretočnega preza na povprečno širino 18–20 metrov. Na območju Ravnika lahko s predvidenimi ukrepi dosežejo 50-letno poplavno varnost, enako velja za odsek od Domela do Alpleša. Da bi bili Železniki varni pred ujmmami, kakršna je bila leta 2007, načrtujejo še zadrževalnik pod Sušo.

Poplavna varnost Železnikov je po besedah direktorja direkcije za vode Tomaža Prohinarja eden njihovih

najpomembnejših projektov. Vreden je dobrih 34 milijonov evrov. Sredstva so zagotovljena v celoti, dobro polovico jih bo prispeval evropski kohezijski sklad. Zaradi črpanja evropskih sredstev se trudijo, da bi projekt končali do leta 2023. »Zadnji zapleti z razveljavitvijo okoljevarstvenega soglasja za zdaj še ne vplivajo na končne roke,« je dejal. Po napovedih Agencije RS za okolje lahko marca pričakujejo ponovno izdajo okoljevarstvenega soglasja. V tem primeru, tako Prohinar, ne bo nastala nobena zamuda, v prvi polovici prihodnjega leta pa že lahko pridobijo prva delna gradbena dovoljenja. Za gradnjo po ocenah potrebujejo dve leti.

S pritožnico se dogovarjajo

Ob tem intenzivno potekajo tudi odkupi zemljišč. Po podatkih Prohinarja imajo na Selški Sori od desetih hektarov že pridobljenih osem hektarov zemljišč. Želijo si, da bi še pred novim odločanjem o okoljevarstvenem soglasju prišli do dogovora s pritožnico

Župan Anton Luznar, predstavnik direkcije za infrastrukturo Tomaž Willenpart in direktor direkcije za vode Tomaž Prohinar / Foto: Gorazd Kavčič

glede njene nepremičnine, ki zaradi obvoznice ne bo več primerna za bivanje. »Z gospo se ves čas dogovarjamo in pogovarjamo. Glede na to, da pogovori še niso končani, več od tega ne bom povedal. Rešitev je več,« je povedal predstavnik direkcije za infrastrukturo Tomaž Willenpart, ki upa, da ne bo potrebna skrajna možnost – razlastitev. Glede obvoznice, ki jo nameravajo umestiti na načrtovani oporni zid ob Selški Sori, je povedal, da so med več obravnavanimi variantami izbrali tisto, ki je edina

optimalno sprejemljiva, ker bo zajela tako tranzitni kot tudi lokalni promet.

Za izvedbo prve faze projekta morajo pridobiti 488 parcel, od katerih jih je 310 v lasti fizičnih in pravnih oseb. Zaradi izgradnje obvoznice bo treba odstraniti približno deset objektov. Predstavnik Ljubljanskega urbanističnega zavoda, ki je izvajalec pridobivanja pravice graditi, je povedal, da prav ta čas poteka vročanje ponudb lastnikom in da so kar uspešni, saj se je več kot polovica zelo hitro odločila podpisati.

Proračun brez velikih projektov

Kamniški občinski svetniki so potrdili proračun za leto 2020. Na voljo bo 26 milijonov evrov, a glavni očitek svetnikov je bil, da se občina prihodnje leto ne bo lotila nobenega večjega projekta.

JASNA PALADIN

Kamnik – Med prvim in drugim branjem osnutka proračuna je občinska uprava razporedila za približno 400 tisoč evrov denarja; predvsem zato, ker bo prenosa iz letošnjega leta manj, kot so pričakovali, pa tudi zato, ker so v preteklih tednih s svetniškimi skupinami potekala nova pogajanja.

Vsako je dobil nekaj, so si bili enotni svetniki, zato so proračun tudi soglasno podprli, a kritik vseeno ni manjkalo. »Ne tako dolgo nazaj, zgolj leto dni, smo si bile prav vse stranke in liste v tem občinskem svetu enotne, da ima Občina Kamnik pet ključnih projektov, in sicer novo OŠ Frana Albrehta, ureditev območja nekdanje smodnišnice, obnova dotrajanih cest, gradnja pokritega bazena in urejanje starega mestnega jedra. V tem proračunu ni niti enega od teh projektov, razven milijona za sklad za novo šolo.

In vse to ob rekordni povprečnini. So bile naše obljube občanom zgolj všečne predvolilne izjave? Seveda so pomembni tudi majhni projekti, a s takšnim drobljenjem občina nikdar ne bo naredila koraka naprej,« je bil kritičen svetnik Edis Rujović (LDP), ki občino poziva, da je skrajni čas, da si zastavi prioritete in strategijo. Tudi večina drugih svetnikov od župana in občinske uprave pričakuje več poguma in drznosti, predvsem pa vizije. Župan Matej Slapar sicer meni, da je proračun za občane dober, da pa so finančna sredstva seveda mnogo manjša od vseh želja. »Milijon za sklad za novo šolo je velika stvar. Tudi potrebne študije za območje nekdanje smodnišnice so v izdelavi, prav tako se polni sklad za pokriti bazen,« je med drugim povedal župan in zavrnil, da bodo v prihodnje – za leti 2021 in 2022 – pripravili dvoletni proračun.

Menjava vrvi že poteka

Nihalka na Veliko planino ne bo vozila predvidoma do konca januarja.

JASNA PALADIN

Kamniška Bistrica – Nihalko na Veliko planino so po izrednem tehničnem nadzoru, ki je pokazal dotrajnost nosilnih vrvi, zaustavili v začetku decembra, a vse od takrat zaposleni v družbi Velika planina intenzivno delajo na tem, da bi vrvi kar se da hitro zamenjali in nihalko znova pognali.

V ponedeljek zgodaj zjutraj so iz Avstrije k spodnji postaji nihalko v Kamniški Bistrici že pripeljali dva kolata vrvi, težkih po 20 ton. »Dela glede menjave vrvi so v polnem teku. Pri tem se nam je že uspelo dogovoriti z ustreznimi izvajalci za posamezna dela, ki jih v družbi ne moremo sami izvesti. Poiskati smo morali prevoznika vrvi, ponudnika za dvigalo in za vitle (enega spodaj in drugega zgoraj), najeti smo morali kamione, pripraviti smo morali traso, nosilne elemente za dvigalo ... Ko to storimo, moramo med drugim sneti kabine, pripeljati ustrezne vitle na planino, sidrirati staro vrv in jo pripraviti na odstranitev. Ko bomo staro vrv spustili, bomo začeli vpenjanje nove

Novo nosilno vrv za nihalko so v ponedeljek v zgodnjih jutranjih urah dostavili iz Avstrije. / Foto: Leon Keder

vrvi, izvedli zalivanje konusov ter izvedli ostala dela, ki so potrebna. Novo vrv bomo vpeli predvidoma v prvi polovici januarja. V drugi polovici januarja pa bomo izvedli montažo kabin, vzmetnih mehanizmov na zgornji in spodnji postaji, dvignili in popuščali uteži, demontirali škripce ter ostala dela, ki so potrebna za začetek obratovanja,« nam je pojasnil direktor družbe Leon Keder.

Ob ugodnih vremenskih razmerah bi nihalko lahko

znova pognali nekje do konca januarja. Za novo nosilno vrv so odšteli sto tisočakov, predvidoma še enkrat toliko pa jih bodo stala še vsa dela na terenu.

Z nastalo situacijo so se preko direktorjevih poročil na decembrski seji seznanili tudi občinski svetniki, ki so vodstvo družbe s sprejetim sklepom pozvali, naj v času nedelovanja nihalko v skladu z veljavno zakonodajo ter pravili stroke zagotovi alternativni prevoz potnikov,

in sicer tako, da vsem potnikom, ki namero o tem najavijo družbi vsaj 24 ur pred zeleno potjo, vsaj štirikrat dnevno zagotovi prevoz (skupaj s prtljago) od Kranjskega Raka preko Marijanih njiv in Ušivca do Zelenege roba in nazaj. Pri tem naj družba vse potnike obravnava enako – ne glede na sklenjen sporazum o sodelovanju z družbo. Cena prevoza naj bo za vse potnike enaka in naj se giblje v okviru cene za prevoz z nihalko.

Nadomestilo tudi za nezazidana stavbna zemljišča

Sprejet je Odlok o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v občini Medvode, s katerim uvajajo tudi nadomestilo za nezazidana stavbna zemljišča. Teh je v občini kar dobrih sto štirideset hektarjev. Sprejem je pospremil tihi protest kmetov.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Medvoški občinski svetniki so z 18 glasovi za in enim proti sprejeli Odlok o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v občini. Prinaša kar nekaj sprememb, največja pa je ta, da bodo zavezanci z letom 2020 plačevali nadomestilo tudi za nezazidana stavbna zemljišča.

Kot je povedal Uroš Košir iz podjetja Locus, ki za občino vodi projekt, osnova sedanjega odloka izhaja še iz leta 1996 in od takrat do danes se je v občini marsikaj spremenilo. Dodal je tudi druge razloge za spremembo odloka, ki so še pravna varnost, navezava na uradne podatke in poenostavitev odmere. Že večkrat je bilo povedano tudi, da je zakon tisti, ki občini nalaga pobiranje nadomestila – ne samo za zazidana, temveč tudi za nezazidana stavbna zemljišča. In občina Medvode je ena redkih, ki tega še ne pobira. »Nezazidanih stavbnih zemljišč je dobrih 140 hektarjev, zazidanih 121 hektarjev,« je dejal Košir. »Ko sprejemamo Občinski prostorski načrt, imamo vedno težave s pristojnimi soglasodajalci, ki nas opozarjajo, da je delež nezazidanih stavbnih zemljišč absolutno prevelik in zato izredno težko dobimo zeleno luč za dodatne širitve. S tem odlokom tudi na področju prostora skušamo uvesti določen red in verjamem, da bo prostorski razvoj občine v

V imenu predstavnikov kmetov je na seji govoril Tomaž Mis.

prihodnje lažji,« je med drugim povedal župan Medvod Nejc Smole.

Odlok je med zavezanci povzročil kar nekaj nejevolje. Ustanovljena je bila tudi civilna iniciativa. Na sejo občinskega sveta sta prišla tudi predstavnik kmetov in podjetnikov, ki sta med razpravo dobila besedo, nekaj kmetov se je v neposredni bližini občinske stavbe zbralo na tistem protestu oziroma punktu, kot so dejali. »Visoke odmere nadomestila na nezazidana stavbna zemljišča so določene kmete presenetile. Zavedati se moramo, da je stanje v slovenskem kmetijstvu nasploh zelo slabo oziroma že katastrofalno. Iz dneva v dan razmišljamo, ali se kmetovanje sploh še splača. Vsaka nova odmera, ta ni prva in tudi ne zadnja, nas prizadene. Mislim in bojim

se, da bo še veliko slovenskih kmetij zaprlo svoja vrata. Skušajmo jih zadržati in omiliti to odmero. V končni fazi ta zemljišča uporabljamo za svojo kmetijsko dejavnost. Slišali smo že predloge, z županom smo se okrog tega že pogovarjali, in to pozitivno,« je povedal Tomaž Mis s Kmetije Mis v Zavrhu, podjetnik Igor Luštrek z Ladje pa je pojasnil, kaj najbolj moti podjetnike: »V novem odloku so opredeljene točke za posamezne namene uporabe stavb. Na eni strani se za stanovanjske namene znižujejo, za gospodarske namene pa se zvišujejo. Menim, da je gospodarska dejavnost na splošno zelo pomembna ne samo za razvoj občine, ampak tudi za razvoj celotne Slovenije. Verjetno si vsi želimo, da podjetniki delujejo tu, da ne

iščejo alternativ v drugih občinah.«

V času javne razgrnitve je bilo podanih dobrih 1200 pritožb. »Številne so popolnoma upravičene in jih bomo upoštevali. Hkrati smo kot občina stopili naproti ljudem. Tisti, ki bi radi stavbno zemljišče prekvalificirali v drugo namensko rabo, lahko to storijo z oddajo vloge. To bomo upoštevali pri odmeri. Kmetijska zemljišča pa niso podvržena plačevanju nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Tudi s predstavniki civilne iniciative so že stekli pogovori in skupaj bomo skušali najti rešitve, ki so še vzdržne za občinski proračun in tudi za naše občane. Vsi se zavedamo, da je to najbolj neprijeten odlok, ki ga sprejemamo,« je na seji še pojasnil Smole.

V Vodichah nič novega

Po skupno šestih protestnih shodih v Vodichah še vedno čakajo na začetek gradnje obvoznice.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – V sredo so se v Vodichah ponovili že znani prizori. Protestniki, čeprav se jih je zbralo nekaj manj kot po navadi, so ob popoldanski prometni konici že šestič s transparenti in prehajanjem prehodov za pešce opozarjali na neznosno prometno problematiko v naselju. Kot jim je dejal vodiški župan Aco Franc Šuštar, od zadnjega shoda s strani države niso izvedeli nič novega. Občina in občani tako

še vedno čakajo Agencijo RS za okolje, od katere pričakujejo odgovor, ali je potrebna ponovna presoja vplivov na okolje. V Vodichah seveda menijo, da to ni potrebno in bo Dars lahko vložil dokumentacijo za izdajo gradbenega dovoljenja, gradnja pa bi se v tem primeru lahko začela v prihodnjem letu. V nasprotnem primeru bi se težko pričakovana investicija, za katero so sredstva že zagotovljena, lahko zavlekla še za naslednji dve leti, so prepričani v Vodichah.

Takole so protestniki opozarjali na nevzdržne prometne razmere.

Želijo si še več obnovljenih hiš v mestnem središču

Kamnik – Občina Kamnik vsako leto na podlagi pravilnika lastnikom in solastnikom spomeniško zaščitenih stanovanj ali stanovanjskih stavb sofinancira obnovo fasad, strešne kritine in stavbnega pohištva na območju starega mestnega jedra Kamnika in na ostalem območju občine Kamnik, kjer so stanovanjske stavbe spomeniško zaščitene. Ker so razpoložljiva sredstva doslej vsako leto ostajala neuporabljena, so pravilnik spremenili tako, da do občinskega denarja ne bodo več upravičene le fizične osebe za svoje stanovanjske enote (čeprav bodo ti še vedno imeli prednost), ampak – če denar ne bo porabljen – tudi pravne osebe za obnovo poslovnih prostorov v mestnem središču. S tem želijo k obnavljanju in urejanju stavb v središču spodbuditi vse. V zadnjih treh letih je bilo lastnikom, ki so obnavljali spomeniško zaščitene stanovanjske objekte, izplačanih dobrih dvajset tisoč evrov, a približno polovico vseh razpoložljivih sredstev je na proračunski postavki ostajala neuporabljena.

ADLER APOTHEKE

DR. EVA ROSIAN

LEKARNA V BOROVVLJAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
tel.: 0043 4227 2225 • e-pošta: adler@apothekeferlach.at
ODPRTO: pon. - pet., 8:00 - 12:30 in 14:30 - 18:00, sob., 8:00 - 12:00

Zahvaljujemo se vam za zaupanje v letu 2019.
Tudi v letu **2020** vam želimo obilnico sreče, zadovoljstva in zdravja!

Dr. Eva Rosian (des.) in Tamara Rigelnik

GOVORIMO SLOVENSKO

SPLETNA TRGOVINA: www.apothekeferlach.at

Novo vodstvo v lekarni Adler Apotheke

Odkar je **mag. Jutta Rosian** leta 1992 kupila to lekarno v Borovljah, je bila v ospredju vedno vizija zadovoljnih strank. K temu je pripomoglo strokovno svetovanje, tesen osebni kontakt in prijaznost. To vizijo pa želi zasledovati tudi njena hči **dr. Eva Rosian**, ki je letos novembra prevzela vse vodstvene funkcije. Skupaj z vrhunsko izšolanimi sodelavkami je zdravje in dobro počutje strank v središču pozornosti. Tako se je v zadnjih letih stalno večalo tudi število strank iz Slovenije. Velika prednost je tudi neposredna bližina meje, saj je to najbližja avstrijska lekarna, če se pripeljete čez Ljubelj. Poleg tega pa se je v lekarni mogoče pogovoriti tudi v slovenskem jeziku. Naročila lahko pošljete tudi po e-pošti adler@apothekeferlach.at.

V naši poslovni enoti **Radenče / Radenthein** na avstrijskem Koroškem za dela na vozilih znamk **RENAULT** in **DACIA** takoj zaposlimo

servisnega tehnika-avtomehanika (m/ž)
(Servicetechniker/innen)

Potrebno je znanje nemščine in ustrezna izobrazba za opravljanje tehničnih pregledov (\$57a).

Nudimo vam:

- delo za nedoločen čas ter dolgoročne perspektive
- ustrezno uvajanje v delo in nadaljnje izobraževanje
- mesečno plačo po kolektivni pogodbi najmanj 2.208,18 evra bruto, v primeru delovnih izkušenj in boljše kvalifikacije tudi več

Če smo vzbudili vaše zanimanje, se veselimo vaše vloge v nemščini na:
gerhard.tusch@renault-tusch.at
www.renault-tusch.at
Veselim se osebnega razgovora z vami!

Prešeren je naš človek

Pretekli konec tedna so v Prešernovem gledališču premierno uprizorili predstavo Dr. Prešeren avtorice besedila in režiserke Nede R. Bric. Okoliščine, v katerih je živel, nam ponujajo drugačen pogled na pesnika.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V petek in soboto so v Prešernovem gledališču dvakrat premierno in hkrati tudi krstno uprizorili gledališko igro s preprostim naslovom Dr. Prešeren. Po slabih dveh urah družnja s Prešernom, toliko bolj z v njegovem življenju izstopajočimi ženskami in prijatelji ter s tem tudi vdihavanjem splošnega vzdušja tis-

R. Bric – doslej v tovrstnih projektih že nekajkrat dokazana odlična bralka zgodovine naroda in raziskovalka življenja pomembnih osebnosti, katerih delo jih v slovenskem prostoru, če ne širše, dela za nesmrtno. Zgodbo o Prešernu, v predstavi razdeljeno na pet delov, dramatičarka začne z vprašanjem, ali ob tisočih in tisočih zapisanih straneh o njem danes tudi zares vemo,

France skozi ženske oči

V naslednjih delih se dogajanje na odru sicer neopazno seli enkrat za mizo gostilne, kjer se pogovarjajo mladi ljubitelji pisane in govornje besede – svobodomiselnih Prešeren, razposajeni Smole in vselej pred oblastjo zadržani Matija Čop, drugič na domačijo Prešernovih v Vrbo, kjer marsikatero skrivnost o bratu publiko razkrijeta njegovi sestri Katra in Lenka, ali tretjič k Jelovškovi materi in hčeri, ki od moža in očeta nimata ravno veliko. Besedilo Neda R. Bric črpa iz Ernestininega zapisa in vrstic, zapisanih po sestri Katri, hkrati pa zgodbo vselej na pravem mestu prepleta s Prešernovo poezijo. Del predstave seveda pripada Juliji, za katero lahko rečemo, glede na to, da za seboj ni pustila ničesar zapisanega, da je še najbolj avtoričina. Le kako se je počutila 17-letnica, ko ji je s pesmijo v časopisu dvoril polovico starejši možki? Dogodki si sicer ne sledijo kronološko, ampak se nizajo glede na posamezne situacije in dogodke v pesnikovem življenju. Zadnji, peti del predstave nas popelje v Prešernov Kranj.

V predstavi France Prešeren postane človek iz mesa in krvi, a se vendarle loči od običajnih ljudi – ker je genij.

tega časa, spoznamo, da je pravzaprav že naslov predstave najboljši namig, da gre preprosto za pripoved o pesnikovem življenju, njegovem bitju in žitju, vrhunecem in padcem, o pesniškem nebu in hkrati trdnih zemeljskih tleh genialnega človeka v nekem času in prostoru.

Zgodba o Prešernu

Pojdimo na začetek. Besedilo je po naročilu za gledališče, letos beležimo 170. obletnico Prešernove smrti, drugo leto 220. obletnico njegovega rojstva, izpisala Neda

kdo in kakšen je bil človek, ki smo ga Slovenci postavili za pesnika vseh pesnikov. Že v uvodni sceni se namreč na odru pojavijo tako rekoč vsi liki, s katerimi se bomo srečevali v predstavi: oba Prešerna, mlajši in starejši, njegova prijatelja Andrej Smole in Matija Čop ter ženske iz njegovega življenja – ob Juliji Primic še njegova mati Mina, sestri Katra in Lenka, mati njegovih otrok Ana Jelovšek ter njuna hči Ernestina Jelovšek. Prav slednja nam ob svoji sicer idealizirani podobi očeta največkrat govori o nekem drugačnem Prešernu.

S pomočjo njegovih žensk in prijateljev v slabih dveh urah spoznamo nekoliko drugačnega Prešerna. / Foto: Nada Žgank

Vsi pesnikovi ljudje

Igra je sicer izrazito ansambelska, hkrati pa pri oblikovanju posameznih likov igralcem ponuja dovolj ustvarjalne širine. Kot Katra (igra tudi lika Julijine in Anine matere) nas navduši Darja Reichman, ki je še posebno dobro posnela gorenjsko narečje, izvrstna sta Miha Rodman kot Matija Čop in Aljoša Ternovšek kot Andrej Smole, ki v odsko vzdušje prinašata tudi nekaj mladostniške prešernosti. Iskriv in poln entuziazma je kot mladi Prešeren Blaž Setnikar, nesrečen in zamorjen je Peter Musevski kot starejši Prešeren. V vlogi Julije je kot gostja prepričljiva Lara Fortuna (v alternaciji z Natašo Keser). Žensko ekipo lepo dopolnjujeta hči in mati Jelovšek,

Ernestino igra Vesna Slapar, Ano pa Vesna Pernarčič, ki jo spremljamo tudi v liku pesnikove sestre Lenke. V spominu nedvomno ostaja scena s pesnikovima sestrama Lenko (ki jo prav tako igra Pernarčičeva) in Katro, ki modrujeta o značajskih potezah svojega brata.

Mogoče nas deli predstave, ki govorijo o duhovnem dojemanju ljubezni in so bolj poetični, odnesejo nad siceršnjo zgodbo, ampak tudi to je Prešeren. Aktualna Prešernova nagajenka Bjanka Adžić Ursulov kostumsko nadgrajuje predstavo. Kostumi so verni slikam in fotografijam akterjev, torej avtentični, hkrati pa ne pretirano poudarjeni. Scenograf Branko Hojnik je dogajanje postavil v meščansko stanovanje 19. stoletja. Imamo občutek, da

je soba Prešernove hiše, ki stoji nekaj sto metrov višje po ulici, prenesena v gledališče.

Ob asistenci dramaturga Roka Andresa nam Neda R. Bric predstavlja dr. Franceta Prešerna drugače, kot smo bili doslej vajeni, kar pa ne pomeni, da predstava ni korektna – nasprotno avtorica še enkrat znova dokazuje svojo raziskovalno moč in predvsem kako zbrano in zapisano prenesti v odrski jezik.

Potem ko ob koncu predstave sobo in Prešerna s pregrado, ki varuje eksponate pred obiskovalci, nekako postavi nazaj v muzej, pa nas nekako na tihem razveseli misel, da je bil Prešeren tak, kot smo mi, z vsemi dobrimi lastnostmi in slabostmi. Od nas običajnih ga loči zgolj to, da je bil genij. Sicer pa je naš človek.

Žarek svetlobe z Gimnazijo Kranj

Kranj – Jutri, v ponedeljek, 23. decembra, ob 19.30 bo v župni cerkvi sv. Kancijana in tovarišev božični koncert Gimnazije Kranj z naslovom Žarek svetlobe. Nastopila bosta oba pevka zboru Gimnazije Kranj, tako dekleški kot mešani mladinski, zapeli bodo pevci moškega zboru Cantores Carnioli, instrumentalni del bo dodal Orkester Gimnazije Kranj, v goste pa so povabili odlično sopranistko Lizo Šparovec in prenovljeno zasedbo APZ France Prešeren. Več kot sto nastopajočih je v program koncerta zapisalo prelepo praznično obarvano glasbo različnih slogovnih obdobij od renesanse, romantike do sodobnosti, od Gallusa in ljudskih božičnih napevov do Berlinove White Christmas, ki jo bodo izvedli vsi nastopajoči skupaj. Za zamudnike bodo koncert ob enaki uri prav tako v kranjski župni cerkvi ponovili še 6. januarja prihodnje leto.

Broadway s Pihalnim orkestrom

Kranj – V nedeljo, 22. decembra, ob 18. uri bo v Domu krajanov Primskovo na Božično-novoletnem koncertu nastopil Pihalni orkester MO Kranj. Orkestraši bodo v raznolikem programu predstavili glasbo iz znanih muzikalov in poslušalce s tem popeljali v koncertne dvorane čarobnega Broadwaya. Glasba iz muzikalov Zgodba z zahodne strani, Moje pesmi moje sanje in nekoliko »mlajših« Mačke in Fantom iz opere do zadnjih uspešnic, kot je na primer glasba iz filma La La Land, bo tokrat v zimski dan v cvetela v izvedbah za pihalni orkester pod vodstvom novega dirigenta Tomaža Kukoviča.

Koledniški koncert Čar prelestni

Kropa – Mešani pevski zbor Koledva v nedeljo, 22. decembra, ob 16. uri vabi v dvorano Kulturnega doma v Kropo na tradicionalni prednovoletni koncert z naslovom Čar prelestni. Igrali in peli bodo Liza Šparovec, Tomaž Štular, Nejc Mikolič, Ana in Borut Zupan, Andi Pogačnik ter moški, ženski in mešani pevski zbor Koledva.

Med kiparskim in grafičnim

V Galeriji Pogled v Kamniku se na razstavi z naslovom Ambivalence predstavlja kiparka in grafičarka Tea Curk Sorta.

IGOR KAVČIČ

Kamnik – Galerija Pogled, ki je v nadstropju nad Galerijo Miha Maleš, vsako leto razstavni prostor odpre tudi predstaviti mladih umetnikov. Tokrat je svoja najnovejša dela razstavila diplomirana kiparka (kasneje je zaključila tudi magistrski študij grafike) Tea Curk Sorta, ki živi in ustvarja v Ajdovščini.

Umetnica v svojem likovnem izrazu izhaja iz dveh smernic. Na eni strani iz razumevanja grafike, na drugi strani kiparstva. Če so bili njeni prvenci usmerjeni v čisto kiparsko formo, pa je z uvedbo žice kot materiala za svoja dela začela prepletati obe prvini dveh likovnih strok, torej tako črto kot volumen. Na razstavi si tako lahko ogledamo štiri žične risbe, s katerimi iz dveh prehaja v tri dimenzije.

»Tea Curk Sorta izhaja iz ženske figure, ki jo je razvijala že v malem formatu v glini. Tokrat pa si lahko ogledamo žične risbe, tridimenzionalne risbe, tudi risbe v

prostoru, po katerem se vijejo ženske figure, zarisujejo svojevrstne senčne slike, senčne risbe na stenah prostora,« pojasnjuje kustosinja razstave in vodja galerije Saša Bučan.

Tea Curk Sorta in Saša Bučan v družbi žičnate ženske figure. Foto: Marko Kumer

»Ekonomičnost materiala ji omogoča, da svoje figure umešča v prostor, a jih nikakor ne zadrži, blokira. Pušča jim svobodo gibanja, pušča gledalcu, da ustvari skupno dinamiko, ko poseže v prostor same figure s svojim lastnim gibanjem. Žica v skulpturi nadomešča črto, obe pa imata na voljo neskončnost.«

Žične risbe so sicer v okvirju, a hkrati segajo izven njega. V ospredju motiva je ženski lik, o katerem avtorica nenehno razmišlja. Razmišlja o sebi, o svoji vlogi, o spremenjenih vlogah, ki jih daje/nalaga družba ženski, o položaju ženske v današnji družbi, ne nazadnje pa preko ženskega lika podaja tudi svoj notranji razmislek. Ali kot Tea Curk Sorta sama zapiše k razstavi: »Kiparstvo je način, prek katerega se izražam. Lahko bi pisala pesmi ali ustvarjala glasbo, ampak jaz se najdem kot kiparka in prek svojih del premišljujem o lastni identiteti, o vlogah, ki jih imam v svojem življenju. Sprašujem pa se zato, da se ne izgubim.« Njene žične risbe si lahko v Galeriji Pogled ogledate do 10. februarja.

Od Božička si želita finala

Pred slovenskimi tekači na smučeh je vrhunec letošnje sezone: domače tekme svetovnega pokala, ki bodo jutri in v nedeljo v Planici. Pričakovanja so visoka. Tekače bo obiskal tudi Božiček. Anamarija Lampič in Katja Višnar, ki sta v letošnji sezoni pokazali največ, si želita, da jima prinese nastop v finalu.

MAJA BERTONCELJ

Rateče – Tekme svetovnega pokala v Planici so za slovenski tabor v teku na smučeh vrhunec letošnje sezone.

»Na dosedanjih tekmah smo pokazali dobro pripravljenost, nekaj pa moramo vendarle prihraniti še za Planico. Verjamem, da bo pripravljenost še boljša. Za prvi del sezone smo naredili vse, da na domači tekmi pokažemo največ, kar lahko,« pravi glavni trener Nejc Brodar. V Planici bo jutri posamični sprint v prosti tehniki, v nedeljo še ekipni sprint. Nastopili bodo Anamarija Lampič, Katja Višnar, Alenka Čebašek, Vesna Fabjan, Anita Klemenčič, Miha Šimenc, Janez Lampič, Benjamin in Vili Črv, Miha Ličef, Luka Markun, Andrej Jenko, Miha Jan in Gal Gros, skupaj torej 14 tekmovalcev: devet fantov in pet deklet.

Na uvodu sezone sta največ pokazali Anamarija Lampič in Katja Višnar. »S prvimi tekmami sem več kot zadovoljna. Že nekaj sezon sem se trudila, da bi začela tako dobro, kot sem letos. Vidim, da sem konkurenčna. Treningi se obrestujejo. Mislim, da bo Planica zelo zanimiva. Proga je zelo kratka in hitra. Je pa res, da vse najbolj zanima, kako bo z vremenom. Upam, da bo kakšen čudež, da vsaj dežja ne bi

Najboljši smučarski tekači so zbrani v Planici, kjer se pripravljajo na tekme svetovnega pokala, ki bodo ta konec tedna. / Foto: Andraž Sodja

bilo, kar bi veliko pripomoglo pri poteku tekme in tudi obisku,« je povedala Lampičeva. Tekmovalka kranjskega Triglava je znana tudi po tem, da je na smučeh spretna in se dobro znajde. Kljub temu je v polfinalu sprinta v Davosu padla in končala na 12. mestu. »Nisem bila nič kriva. Švedinja je bila nepozorna. Pogledali smo posnetke in se mi zdi, da je vedela, da prihajam. Upam, da se v prihodnje to ne bo več dogajalo. Sem pa videla, da sem močna,« je pred Planico komentirala neljubi dogodek iz Davosa. Planica je na sporedu ravno v predbožičnem času, zato bo najboljši na svetu obiskal tudi Božiček.

»Najboljše darilo bi bil finale. To bi bilo super. Obožujem Božička in upam, da me sliši,« je nasmejana dodala tekačica iz Valburge.

Blejka Katja Višnar je glede rezultatov z uvodom v sezono delno zadovoljna, o željah za Planico pa pravi: »Prišla sem do zelene pripravljenosti in čutim, da je takšna, kakršne sem si želela. Želim si, da bi jo znala izkoristiti, da bi mi uspelo čim več startov, da bi me domači čim večkrat gledali. Težko že čakam tekmo. Sprint je v prosti tehniki, kar pomeni, da je treba zelo dobro razmisliti tudi o taktiki, o izbiri skupin. Potrebujem nekoliko več prostora za

prehitevanje. Veliko je zavojev, dekleta se med seboj poznamo in vemo, s katerimi je katera rajši v skupini. Proga je sicer tehnična, zahtevna. Tudi jaz si želim finala, kjer je potem vse mogoče. Tekma v Davosu mi je dala nekaj dvomov, a sem jo že pozabila. Upam, da bom prenesla občutke s treningov in s tekme celinskega pokala na Pokljuki, kjer sem dobro tekla. Želim si, da dobro nastopimo tudi kot ekipa.«

Domača tekma je velika spodbuda tudi za oba fanta, ki sta letos že osvojila točke svetovnega pokala: Logatčana Miho Šimenca in Janeza Lampiča, brata Anamarije Lampič.

Slovenski športniki leta

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Na torkovi prireditvi Športnik leta je Društvo športnih novinarjev Slovenije podelilo nagrade najboljšim slovenskim športnikom letošnjega leta.

Športnika leta sta športna plezalka Janja Garnbret in kolesar Primož Roglič, najboljša ekipa pa moška odbojarska reprezentanca. Drugo mesto v kategoriji športnik leta je osvojil košarkar Luka Dončić, tretje pa motokrosist Tim Gajser. Druga v točkovanju za športnico leta je alpska smučarka Ilka Štuhec, tretja pa kajakašica Eva Terčelj. Med ekipami sta drugo mesto osvojili

Gorenjki – smučarski tekačici Anamarija Lampič in Katja Višnar, tretje pa kanuistki Špela Ponomarenko Janič in Anja Osterman. V roke Gorenjca je šla nagrada za športno potezo leta. Prejel jo je biatlonec Alex Cisar. Najobetavnejša športna osebnost leta je tenisačica Kaja Juvan. Na prireditvi so se posebej spomnili nedavne osemdesetletnice slovitoga telovadca Miroslava Cerarja in tudi nekdanje atletinje Marije Šestak, ki je na letošnjem svetovnem prvenstvu v Dohi prejela bronasto medaljo, osvojeno pred 12 leti v Osaki na Japonskem.

Najboljše športnike je pred prireditvijo sprejel predsednik države Borut Pahor.

Slovenski športniki leta: Primož Roglič, Janja Garnbret in odbojarska reprezentanca / Foto: Tina Dokl

Športnik leta v Železnikih tudi letos Domen Prevc

Železniki – Minuli ponedeljek so v Železnikih razglasili najboljše športnike letošnjega leta. Na prireditvi, ki poteka pod okriljem Občine Železniki, izvaja pa jo Javni zavod Ratitovec, se je zlata plaketa za najboljšega športnika že tretje leto zapored razveselil smučarski skakalec Domen Prevc. Zlato plaketo za športnega delavca je prejel Janez Habjan, soustanovitelj Konjeniškega kluba Ratitovec, zlati plaketi za športna društva pa Rokometno društvo Alples Železniki in Športno društvo Dražgoše. S srebrnimi plaketami so nagradili nogometaša Klemna Šturm, plavalko Majo Lotrič in košarkarico Mojco Jelenec, z bronastimi pa gorskega tekača in turnega smučarja Tineta Habjana, smučarko Nino Drobnič in strelko Anjo Prezelj. Kolesarka Simona Gaser, ki je na specialni olimpijadi osvojila zlato in bronasto medaljo, je prejela priznanje za posebne dosežke v športu, plavalka Lana Arko in smučarska skakalka Nika Prevc pa priznanji za perspektivno mlado športnico.

Domen Prevc s sestro Niko, ki prav tako skače na smučeh in je prejela priznanje za perspektivno mlado športnico.

Ema Klinec in Anže Lanišek sta državna prvaka

Rateče – V Planici je v torek na veliki skakalnici potekalo državno prvenstvo v smučarskih skokih. Med člani je naslov državnega prvaka osvojil Anže Lanišek (SSK Mengeš), drugi je bil Timi Zajc (SSK Ljubno BTC), sledili pa so bratje Prevc. Domen je bil tretji, Peter četrti in Cene peti. Skupaj z Žigo Jelarjem so kot člani prve ekipe SK Triglav Kranj postali ekipni državni prvaki. Drugi na ekipni tekmi so bili člani prve ekipe SSK Ljubno BTC, tretji pa iz prve ekipe SSK Ilirija. Zelo izenačeno je bilo na tekmi deklet. Zmagala je Ema Klinec (SSK Žiri) pred Uršo Bogataj (SSK Ilirija) in klubsko kolegico Niko Križnar.

Sedemdeset let večnih derbijev

Drevi bo v dvorani Podmežakla potekal večni hokejski derbi med Jesenicami in Olimpijo. Prvi je bil odigran leta 1949. Pred tekmo je železarje spodbujala tudi ambasadorka Jeklene volje Petra Majdič.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Prvi hokejski derbi med Jesenicami in Olimpijo je bil odigran leta 1949. Letos tako obeležujemo 70-letnico rivalstva med rdečimi in zelenimi. Nocojšnja tekma v dvorani Podmežakla, začela se bo ob 19. uri, bo zato nekaj posebnega. Prvi plošček bo vrgel še edini živeči hokejist prve hokejske generacije Jesenic Boris Čebulj.

Da bi se v derbi podali motivirani in samozavestni, pa je železarje štiri dni pred derbijem na treningu obiskala Petra Majdič, nekdanja vrhunska smučarska tekačica in dobitnica bronaste olimpijske kolajne v izrednih razmerah (s štirim polomljenimi rebri), danes pa ambasadorka jeklene volje Skupine SIJ. Petra je s hokejisti delila nasvete, kako

Jeseniški hokejisti so Petri Majdič podarili dres z njenim priimkom in s svojimi podpisi.

biti uspešen na športnem področju, zatem pa zanje pripravila različne izzive, s katerimi jih je spodbudila k skupnemu reševanju različnih situacij, h

komunikaciji, k prevzemanju odgovornosti in zavedanju o trdnosti ekipe, ki je trdna toliko, kot je trden njen najšibkejši člen. Mitja Šivic, trener

HDD SIJ Acroni Jesenice, je ob tem dejal: »Petra Majdič je z vsemi svojimi uspehi lahko zgled vsem športnikom, kot tudi ljudem izven športa. Do uspehov je prišla z izjemno trdno voljo, motiviranostjo in delavnostjo, to pa so vrline, ki pridejo prav tako športnikom kot tudi v življenju vsakega človeka. Pri mojem načinu treninga so te stvari zelo pomembne.«

Nad delavnico so bili navdušeni tudi hokejisti. »Mislim, da smo se danes naučili dosti novega; ključ do uspeha so motivacija, cilji, želja. Prepričan sem, da bo današnji trening s Petro Majdič pripomogel k dvigu samozavesti, ekipnega duha in vztrajnosti,« je povedal Gašper Seršen. »Verjamem, da bomo odslej še bolj povezani,« je dodal Blaž Tomaževič.

Živali se bojijo pokanja

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano opozarja, da pokanje petard in ostalih pirotehničnih sredstev vznemirja živali in jim povzroča strah. Večina živali namreč sliši bolje kot ljudje, zato jim pokanje lahko povzroči celo fizično bolečino. Negativnim vplivom uporabe pirotehničnih sredstev so izpostavljeni psi, mačke in druge hišne živali pa tudi vse rejne živali, še posebej so na pok občutljivi psi in konji. Zakon o zaščiti živali prepoveduje obmetavanje živali s petardami ali drugimi pirotehničnimi sredstvi. Kadar so takšna dejanja storjena naklepno in imajo za posledico hujšo poškodbo, dlje časa trajajoče trpljenje ali celo pogin živali, gre za sum kaznivega dejanja mučenja živali. Za takšno dejanje je zagrožena denarna kazen ali zapor do enega leta.

Predstavitve razpisa za majhne kmetije

Škofja Loka – Kmetijska svetovalna služba pripravlja v ponedeljek, 23. decembra, dve predstavitvi razpisa za zagon dejavnosti na majhnih kmetijah. Prva predstavitve bo ob 9. uri v sejni sobi Loške zadruge na Trati pri Škofji Loki, druga pa ob 15.30 v zadržnem domu v Gorenji vasi. Razpis je namenjen kmetijam, ki so na območju z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, obdelujejo od 1,5 do 6 hektarjev primerljivih kmetijskih površin, redijo 1,5 do 15 glav velike živine (GVŽ) in dosejajo obtežbo vsaj 0,5 GVŽ travojedih živali na hektar trajnega travinja.

Prilaganje na klimatske spremembe

Medvode – Društvo Sorško polje bo v sredo, 8. januarja, ob 18. uri pripravilo v osnovni šoli v Medvodah predavanje z naslovom Ritmi leta in spremljanje sprememb glede na klimatske spremembe. Predavala bo Fanči Perdih, vodja ekološke semenarske hiše Amarant, ki bo primerjala setvena priložnika za leto 2019 in 2020 in povedala, kako se za uspešen pridelek prilagoditi spremembam, ki so značilne za posamezno leto.

Izdali prve odločbe

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja še vedno sprejema vloge za dodelitev finančnih podpor za odpravo posledic škode in za obnovo gozdov, ki so jih prizadeli žledolom, vetrolom in čezmerna razmnožitev podlubnikov, za kar je po javnem razpisu na razpolago dva milijona evrov. Doslej je na razpis prejela 169 vlog in izdala odločbe za 167 vlog, s katerimi je upravičencem odobrila skupno en milijon evrov finančne podpore.

Pri poseku lesa so bolj zadržani

»Sekamo le takrat, ko so večje potrebe po lesu ali denarju,« pravi Branko Hlebanja iz Loga pri Kranjski Gori, ki je za skrbno gospodarjenje z gozdovi prejel priznanje Zavoda za gozdove Slovenije.

CVETO ZAPLOTNIK

Log – Zavod za gozdove vsako leto podeli priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozdov, iz vsake območne enote zavoda po enemu. Na blejskem gozdnogospodarskem območju, ki ga »pokriva« blejska območna enota zavoda, je letos priznanje prejel Branko Hlebanja, ki gospodari na kmetiji Pr' Tarmanu v Logu pri Kranjski Gori. Branko, ki sicer izhaja iz bližnjega Srednjega Vrha, je kmetijo v Logu podedoval po sorodnikih in na njej skupaj z ženo Angelco, po rodu iz Rateč, začel gospodariti 1986. leta. »To je bila takrat še »živa« kmetija, ne zapuščena in ne zadolžena. V hlevu je bilo od deset do dvanajst repov,« se spominja Branko in dodaja, da je povečanje staleža živine omogočila šele razširitev in posodobitev hleva. Zdaj redijo osemindvajset goved, predvsem krave mlekarice in krave dojilje, vsako leto pa zredijo tudi dva bika.

Od nege sestojev je zelo odvisna kakovost lesa

Kmetija obsega 49 hektarjev zemljišč, od tega je nekaj več kot 37 hektarjev gozdov. Vsa zemljišča so okrog kmetije, le tri manjše gozdne parcele so bolj oddaljene. Ves gozd je v strmini, a kljub temu, z izjemo treh manjših parcel, dobro odprt za gospodarjenje. Na leto posekajo povprečno od osemdeset do sto kubičnih metrov iglavcev in lesa za pripravo drv. Pri poseku so bolj zadržani, sekajo predvsem takrat, ko imajo večje potrebe po lesu ali denarju; za manjši posek pa je deloma kriva tudi cena lesa. Vsa dela v gozdu opravijo sami, za to so dobro opremljeni in usposobljeni. Imajo traktor s pogonom na vsa štiri kolesa, vitel in motorno žago. »Tudi brez cepina

Branko Hlebanja, dobitnik priznanja za najbolj skrbnega lastnika gozda

še ne gre,« pravi Branko, ki se je za varno delo v gozdu usposabljal na predavanjih in tečajih zavoda za gozdove. Gozdarji ga pohvalijo, da na svoji posesti dobro skrbi tudi za hudournike, predvsem za to, da v njih ni vejevja ali večjih ovir. Vsako leto opravi v gozdu nekaj negovalnih del. »Moral bi jih še več, saj je od nege zelo odvisna kakovost lesa,« pravi Branko. Gozdovi so mešani in zato tudi bolj odporni zoper ujme in škodljivce, še posebej so ponosni na staro in debelo smreko, ki jo je čuval že prejšnji lastnik, a jo tudi sedanji. Koliko je stara? »Ne vem – več kot sto let in manj kot dvesto let. V njej je dvanajst 'kubikov' lesa.«

Lubadar se pojavlja le v manjših žariščih

Ujme so jim doslej prizanesle, lubadar se pojavlja le v manjših žariščih. Letos so posekali okoli trideset kubičnih metrov lubadark. »Za zdrav, kakovosten les je cena od 80 do 100 evrov za 'kubik', za lubadarke od

40 do 50 evrov. Cena lesa je tudi sicer dokaj slaba, že deset let je enaka ali je zdaj še celo nižja. Pred žledolomom je bila celuloza po 30 evrov za kubični meter, zdaj je od 18 do 20 evrov,« pravi Branko in poudarja, da gozdove redno pregleduje, saj ga skrbi, da se lubadar ne bi še bolj razmnožil in razširil. Z divjadjo trenutno nimajo problemov. Pred leti so jim škodo z lupljenjem drogovnjakov povzročali jeleni, a so se potlej, ko so jim predstavili krmišče, preselili drugam. Volkovi so se letos že pojavljali na območju Srednjega Vrha in tam na pašnikih povzročali škodo, Hlebanjevi se bojijo, da bi se pojavili tudi pri njih. Krave mlekarice pasejo ob kmetiji, dojilje pa na najetih senožetih v Robah.

Dodatni vir predelava mleka in elektrarna

Na kmetiji del mleka odajo v mlekarno, večino pa ga v okviru dopolnilne dejavnosti predelajo v mlečne izdelke – jogurt, skuto, mehki

sir in kislo mleko. »Vse prodamo doma, na kmetiji. Večkrat nam jih zmanjka, kot ostane,« pravi Branko, ki je tudi gospodar Agrarne skupnosti Kranjska Gora in član domače lovske družine. Kot gospodar agrarne skupnosti ugotavlja, da se število živine na paši zmanjšuje, leta 1986 se je na pašniku na Vršiču paslo 110 glav živine, letos le okrog 30. Kot lovec pripomni, da na more loviti divjadi na lastnih zemljiščih, saj ta spadajo v lovišče, ki ga upravlja zavod Triglavski narodni park. Hlebanjevi so od leta 1993 dalje tudi solastniki male vodne elektrarne na potoku Smeč. »Vode je vedno dovolj, včasih še preveč,« pravi Branko in dodaja, da si z dohodkom od prodaje elektrike nekoliko izboljšujejo dohodek od kmetije.

dobro, da se gozdna posest lastniško še naprej drobi in da se povečuje število lastnikov in solastnikov. Nekateri so v tujini, nekateri med sabo sprti ... V takšnih razmerah je z gozdovi težko gospodariti.«

Turizem priložnost tudi za kmetijo?

In kaj na kmetiji načrtujejo v prihodnosti? Branko, ki ima še dve leti do upokojitve, si želi, da bi sin nadaljeval delo na kmetiji. »Ker je Log blizu Kranjske Gore, je tudi za kmetijo lahko priložnost v turizmu, a o tem bodo odločali 'tamladi',« pravi in ob tem opozori na problem, ki je tudi povezan s turizmom. Kmetija je ob kolesarski stezi, ob večjih kmetijskih delih jo s traktorjem in drugimi stroji prečkajo na dan od de-

Na kmetiji večino mleka predelajo v mlečne izdelke.

Ko Branka vprašamo, kako se kaj počuti s priznanjem za najbolj skrbnega lastnika gozdov na Zgornjem Gorenjskem, skromno pravi: »Ne vem, zakaj so izbrali prav mene. Takšnih lastnikov, kot sem jaz, je še veliko.« V nadaljevanju pove, da nekateri lastniki ali solastniki sploh ne vedo, kje imajo gozd oziroma »vedo« za gozd le takrat, ko potrebujejo denar za nakup avta. »Ni

set do dvajsetkrat. »Prehod je nepregleden, bojimo se, da bo prišlo do nesreče. Poleti je na kolesarski stezi zelo veliko kolesarjev, nekateri se peljejo tudi zelo hitro,« pravi Branko in dodaja, da je občini in ministrstvu že dal predloge za rešitev problema. »Za nas bi bila najboljša rešitev, da bi mi dobili prednost pred kolesarji. Vsekakor pa bi morali na tem odseku omejiti njihovo hitrost.«

Hlebanjeva domačija, po domače se reče Pr' Tarmanu

Lubadarke so manj vredne od zdravega, kakovostnega lesa.

Štirideset let Kovinca

Podjetje za obdelavo kovin iz Lahovč, ki danes zaposluje sedemdeset ljudi, z optimizmom zre v prihodnost.

ALEŠ SENOŽETNIK

Lahovče – Včeraj so v podjetju Kovinc praznovali štiridesetletnico obstoja. Zgodovina podjetja sega v leto 1979, ko je Pavel Žvelc začel opravljati obdelavo kovin v

vpet od 15. leta starosti. Kot prvega pomembnega posla se spominja izdelave avtobusnih postaj. »To je bil za nas takrat velik korak, tudi finančno uspešen. Zasluge smo investirali v nakup sodobne tehnološke opreme

V zadnjih letih se je podjetje usmerilo na tuje trge. Poleg nekaj večjih slovenskih strank je prisotno v devetih evropskih državah, največ v Nemčiji, Avstriji, Franciji in na Hrvaškem, pa tudi v Skandinaviji. Pogoj za us-

Damjan in Pavel Žvelc

domačih Lahovčah. »Sosed je bil taksist in je imel stranko, ki je iskala nekoga za izdelavo luči iz krivljene kovine, in tako se je začelo,« se prvih korakov v domači garaži spominja Pavel Žvelc,

in stavbnih zemljišč za nadaljnje širjenje proizvodnih in skladiščnih kapacitet podjetja,« pravi Damjan Žvelc. Odkar je prevzel vodenje, se je podjetje razširilo z deset na več kot sedemdeset zapo-

pešen preboj na tuje trge je po besedah Damjana Žvelca pridobitev ključnih certifikatov, predvsem standarda ISO. Posla pa ni, če potencialnega kupca ne prepričaš s kvaliteto. In kot pravi direktor Kovinca, so t. i. auditi oziroma pregledi s strani stranke navadno še veliko zahtevnejši od pogojev, ki jih je treba izpolnjevati za dosego standardov ISO.

Potenciala za nadaljnje širjenje podjetja je po mnenju sogovornikov še dovolj. Že ob sedanjih kapacitetah bi lahko ob večjem naročilu zaposlovali tudi sto delavcev. Pa imajo kaj težav pri iskanju kadra? Kot pravi Damjan Žvelc, mehatronikov in strojnih tehnikov ne primanjkuje, več težav imajo s pridobivanjem varilcev, saj pri nas ni ustreznega izobraževanja za ta poklic, zato jih nekaj zaposlujejo tudi iz držav nekdanje Jugoslavije. Prav zaradi pomanjkanja tovrstnih kadrov so se odločili za podeljevanje kadrovskega štipendij, veliko pa vlagajo tudi v ugled družbe. »Letos smo osebni sponzor trenutno našega najboljšega alpskega smučarja Žana Kranjca. Podpiramo pa tudi lokalna društva, saj želimo biti vpeti v domače okolje.«

Želje za prihodnjih štirideset in več let pa ostajajo jasne: »Tudi v naslednjih letih si želimo uspešnega poslovanja in predvsem zmerne, ne prehitre rasti.«

Poleg nekaj večjih slovenskih strank je podjetje prisotno v devetih evropskih državah, največ v Nemčiji, Avstriji, Franciji in na Hrvaškem, pa tudi v Skandinaviji. Pogoj za uspešen preboj na tuje trge je po besedah Damjana Žvelca pridobitev ključnih certifikatov, predvsem standarda ISO. Posla pa ni, če potencialnega kupca ne prepričaš s kvaliteto.

ki je počasi začel pridobivati stranke in v prvih letih zaposloval dva do tri delavce. Sredi osemdesetih so zgradili tudi prvo delavnico in začeli pridobivati nove kupce, med katerimi so bila večja okoliška podjetja tistega časa. Prva prava prelomnica pa se je zgodila po letu 1990, ko so začeli proizvajati reklamne panoje za trgovska podjetja pri nas in na Hrvaškem ter začeli sodelovati tudi s Slovensko vojsko. Konec devetdesetih pa je prineslo sodelovanje z velikimi slovenskimi gradbenimi podjetji, ki so jim zagotavljali kovinsko stavbno pohištvo.

Od desetih na sedemdeset zaposlenih

Na prelomu tisočletja je prišlo do menjave generacij v družinsko vodenem podjetju. Leta 2002 je Pavla na čelu podjetja nasledil sin Damjan Žvelc, ki je v posel

slenih, proizvodne, skladiščne in druge površine pa so povečali z dveh na 12 tisoč kvadratnih metrov. Največjo investicijo, proizvodno halo v velikosti več kot tisoč kvadratnih metrov, so zaključili pred dvema letoma.

V podjetje vpeta vsa družina

Pri vodenju podjetja Damjanu Žvelcu pomagajo tudi drugi družinski člani, ki so zadolženi za določena področja. Žena Renata skrbi predvsem za finance, kadrovanje ter informacijsko tehnologijo poslovanja, sin Žan pa postopoma prevzema področje laserskega razreza cevi in pločevine. Damjan ima prav tako namen vključiti v podjetje še druga dva sinova, saj je njegova vizija, da bi bilo podjetje Kovinc tudi v prihodnosti organizirano kot družinsko vodeno podjetje.

Revizije in Vrisk ostajajo

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Deželni banki Slovenije se je tudi na torkovi izredni skupščini delničarjev nadaljeval spopad dveh

lastniških taborov. Delničarji so zavrnili predlog za odpravo treh izrednih revizij, izglasovanih na majski skupščini, in izrekli nezaupnico članici uprave Barbari

Cerovšek Zupančič. Za odpoklic člana nadzornega sveta Petra Vriska, ki je sicer v funkciji predsednika nadzornega sveta, je glasovala več kot polovica delničarjev, vendar bi bila za razrešitev potrebna vsaj 75-odstotna večina.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV SVETUJE

Še posebej so ranljiva majhna in srednja podjetja

Kaj storiti, če ob zagonu računalnika kar nenkrat nimate dostopa do svojih dokumentov ali vaše procesne enote meljejo nenavdno dolgo? Kaj pa, če ste odkrili krajo osebnih podatkov svojih zaposlenih ali strank? Z zavarovanjem kibernetске zaščite vam je na voljo 24-urna asistenčna pomoč.

Strokovnjaki za kibernetско varnost pravijo, da se mnogokrat zgodi, da ob nastanku kibernetске varnostnega incidenta nastopi panika. Zaposleni ne upoštevajo protokola ravnanja, če ga podjetje sploh ima. Nenadzorovana dejanja pa utegnejo povzročiti še več škode od samega kibernetskega incidenta.

Če imate sklenjeno zavarovanje kibernetске zaščite pri Zavarovalnici Triglav, se, preden ukrepate, obrnite na Triglav asistenco. Pokličete jo lahko 24 ur na dan 7 dni na teden vse dni v letu na telefonsko številko 080 2864, iz tujine pa +386 2222 2864.

Zavarovalnica zavarovancem v okviru asistenčne pomoči v sodelovanju z IT-forenziki, specialisti za krizno vodenje ter pravniki omogoča: odziv na incident, določitev prednostnih

ukrepov in oceno obsega incidenta, vzpostavitev delovanja sistemov ter pripravo analize primera.

Zavarovanje kibernetске zaščite poleg asistenčne pomoči obsega 4 osnovna kritja:

- odziv na incident,
- stroški ponovne vzpostavitve sistema,
- odgovornost za kršitev zaupnosti in zasebnosti ter
- odgovornost za omrežno varnost.

K temu je mogoče priključiti še 3 dodatna kritja:

- obratovalni zastoj,
- kibernetско izsiljevanje in
- kibernetски kriminal.

Zavarovanje kibernetске zaščite predstavlja pomembno zaščito predvsem za majhna in srednja podjetja.

Več o kibernetски varnosti in zavarovanju kibernetске zaščite pa si lahko preberete na strani vsebovredn.triglav.si.

Poskrbite za varnost na spletu pri vašem poslovanju.

Zavarovanje kibernetске zaščite za podjetja

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

V Strahinju med gradnjo našli eksplozivni telesi

SIMON ŠUBIC

Strahinj – V Strahinju so v torek med izvajanjem gradbenih del našli neeksplozivni eksplozivni telesi. Šlo je za staro nemško topovsko granato in tankovsko mino. Oboje je prevzela ekipa državne enote Civilne zaščite za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi in odpeljala v regijsko skladišče Drulovka pri Kranju do uničenja.

Najditelji eksplozivnih teles v Strahinju so tako ravnali precej pametneje kot v nedeljo občan v Mariboru, ki je v gozdu najdena kosa eksplozivnih teles, med njima je bila tudi odskočna mina, nesel na tristo metrov oddaljeno lokacijo. Na Policijski

upravi Kranj zato opozarjajo, da med neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi najdemo sredstva, ki se zaradi različnih vzrokov niso aktivirala, in sredstva, ki so bila odvržena, namenoma nastavljena ali podtaknjena, nanje pa največkrat naletijo gradbeni delavci in kmetje pri zemeljskih delih ali obnavljanju zgradb. Teh predmetov se ne dotikamo, preprečimo dostop do njih, kraj najdbe pa zapustimo po isti poti, kot smo prišli.

V bližini kraja, kjer najdemo nevarni predmet, tudi ne kurimo ognja in ne uporabljamo zažigalnih sredstev, o najdbi takega predmeta pa čim prej obvestimo center za obveščanje na številko 112 ali policijo na 113.

Zaradi alkohola in droge izločili petdeset voznikov

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so ta mesec pri nadzoru prometa odredili že več kot 2.700 preizkusov alkoholiziranosti in zaradi vinjenosti iz prometa izločili petdeset voznikov. Pri 45 voznikih so ugotovili prisotnost alkohola nad dovoljeno mejo, od tega pri 16 nad 0,52 mg/l, petim voznikom pa je bil odrejen strokovni pregled zaradi suma vožnje pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog. Pri dveh voznikih

so zasegli tudi manjšo količino prepovedane droge.

Gorenjski prometni policisti so med drugim v ponedeljek popoldan na območju Žirovnice obravnavali pijanega voznika osebnega avtomobila. Preizkus alkoholiziranosti je pri njem pokazal rezultat 1,16 mg alkohola na liter izdihanega zraka. Poleg tega je vozil brez veljavne vozniškega dovoljenja, saj mu je to letos prenehalo veljati na podlagi sodbe sodišča. Izločili so ga iz prometa, avtomobil pa so mu zasegli.

Na avtocesti trčil v tovorno vozilo

Kranj – V torek okoli 14. ure se je na avtocesti med Kranj zahodom in Kranj vzhodom v smeri Ljubljane zgodila prometna nesreča. Povzročil jo je voznik avtomobila, ki je trčil v tovorno vozilo pred seboj. Povzročitelj se je v nesreči poškodoval, policisti pa so ugotovili, da sta bila oba voznika trezna. Nastala je tudi materialna škoda na obeh vozilih in odbojni ograji.

Spet goreli sekanci

Kranj – Ob mizarskem objektu na Jezerski cesti v Kranju so v ponedeljek zvečer spet zagoreli sekanci. Gasilci so požar pogasili in ponoči opravljali obhode požarišča. Policisti kaznivega dejanja niso ugotovili, z dogodkom pa so seznanili inšpekcijo.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

Naredili največ, kar so lahko

Reševali so ljudi iz voda, požarov, z visokih stavb, jim nudili prvo pomoč ter prijemale storilce kaznivih dejanj ... Vse to je brez oklevanja naredilo 39 prejemnikov medalj policije za hrabrost in požrtvovalnost.

SIMON ŠUBIC

Tacen – Slovenska policija se je v ponedeljek znova zahvalila policistom in občanom za izkazan pogum pri reševanju človeških življenj v nevarnih in nepredvidljivih situacijah. Med 39 prejemniki medalj za hrabrost in požrtvovalnost, ki jih sicer policija podeljuje dvakrat letno, so bili tudi trije gorenjski policisti in dva občana; medaljo za hrabrost je prejel medvoški policist Ivan Jan, medalje za požrtvovalnost pa radovliška policista Dejan Šučur in Edis Musić ter občana Anže Bertoncely in William James Aspinall.

»Vaše zgodbe so nam lahko v navdih in za zgled. Naredili ste največ, kar je bilo v danem trenutku mogoče narediti,« je nagrajence nagovorila generalna direktorica policije Tatjana Bobnar, ki je z ministrom za notranje zadeve Boštjanom Poklukarjem tudi podelila omenjena priznanja. Medalje za hrabrost policija podeljuje policistom in posameznikom za izkazano posebno osebno hrabrost pri reševanju ljudi ali premoženja ali pri opravljanju varnostnih nalog, ob katerih so bila nevarnosti izpostavljena tudi njihova življenja, medalje za požrtvovalnost pa tistim, ki se pri tem izkažejo s požrtvovalnostjo.

»To so medalje za vaš pogum, odločnost, strokovnost, nesebičnost, humanost in prevzemanje odgovornosti v najbolj kritičnih trenutkih. Znašli ste se v kar dvajsetih različnih nevarnih in nepredvidljivih dogodkih in se izkazali, ko ste reševali ljudi iz požarov, voda, jim nudili prvo pomoč in prijemale storilce. Preprosto

Gorenjski prejemniki medalj za hrabrost in požrtvovalnost (z leve): policist Ivan Jan, občana Anže Bertoncely in William James Aspinall ter policista Dejan Šučur in Edis Musić

rečeno, reševali ste dragoceno človeška življenja. Pomoč sočloveku ste postavili pred svoje lastne koristi in strahove. To, da znate tako ukrepati v skrajno kritični situaciji in se v delčku sekunde odločiti, da tvegate svoje življenje za človeka, ki ga ne poznate, je najvišja oblika nesebične pomoči sočloveku, ki jo v policiji izjemno cenimo,« je v nagovoru povedala Bobnarjeva. Kot je dodala, v kritičnih trenutkih prevladajo osnovne človeške vrline, kot sta sočutje in solidarnost, ki jo tudi tokratni nagrajenci nedvomno imajo. »Pravi junaki namreč požrtvovalno pomagajo in celo tvegajo svoje življenje, pri čemer ne vedo, kako se bo reševalna akcija končala,« je še dejala.

»Niti trenutka niste oklevali, ko je bilo treba rešiti sočloveka, mu pomagati, kljub temu da ste bili tudi sami izpostavljeni veliki nevarnosti. To je vaš pogum, hrabrost in požrtvovalnost,« se je prejemnikom

medalj poklonil tudi minister Poklukar.

Medvoški policist Ivan Jan je medaljo za hrabrost prejel, ker je 15. septembra v Medvodah s profesionalnim in taktim pristopom pred skokom z visoke strehe rešil mladoletnico in pri tem nevarnosti izpostavil tudi sebe. Skupaj s policistom Gregorjem Mežom je bil napoten na interventni dogodek, v katerega so bile vpletene tri mladoletne osebe. Potem ko so vsi trije splezali na streho stavbe, je mladoletnica grozila, da bo skočila, mladoletnika pa sta jo kljub pozivom policistov, naj vsi zapustijo streho, spodbujala, naj spleza še višje. Policist Jan se je zato odločil, da najprej z betonske plošče na strehi spravi na varno prvi dve mladoletni osebi, ki ju je z gasilske lestve prepričal, da sta zapustili streho. Tretja mladoletnica se je takrat zatekla na najvišji del strehe, visok okoli 15 metrov, in stolpila k robu. Jan je presodil,

da obstaja resna nevarnost, da bo oseba skočila, zato se je povzpел po strmi strehi in se ji približal, da z njo vzpostavi stik. Med pogovorom je pridobil njeno zaupanje in jo prepričal, da se je z nevarnega dela strehe umaknila na varnejši del, še vedno na višini deset metrov. Tam jo je policist prepričal, da skupaj zapustita streho in pogovor nadaljujeta na tleh.

Radovliška policista Dejan Šučur in Edis Musić sta bila nagrajena za požrtvovalnost, ker sta 13. maja letos v bližini Lesc s pravočasnim in strokovnim postopkom oživiljanja rešila življenje vozniku, ki je doživel zastoj srca. Občana Anže Bertoncely in William James Aspinall pa sta si medaljo za požrtvovalnost zaslužila 1. junija letos, ko sta po nesreči čolna za raftanje pri naselju Globoko iz vode nesebično in pogumno rešila ponesrečenko, nato pa jo oživljala vse do prihoda reševalnih služb.

Zasegli več sto petard

SIMON ŠUBIC

Kranj – Od včeraj je pri nas dovoljena prodaja ognjemetnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok (npr. pokajoče žabice in kroglice), poteka pa lahko do zadnjega dne v letu. Kdor jih je že kupil, jih še ne sme uporabljati, saj je to dovoljeno le od 26. decembra do vključno 1. januarja.

Že vrsto let pa je v Sloveniji prepovedana prodaja, posest in uporaba pirotehničnih izdelkov kategorije F2 (različne petarde), katerih

glavni učinek je pok, česar pa številni še vedno ne upoštevajo, čeprav kršiteljem grozi globa od 400 do 1200 evrov. Policisti so tako ta teden že zasegli 452 kosov petard, tipov pirat in cobra. Del petard so po prijavi zasegli učencu ene od gorenjskih šol, drugi del prepovedane pirotehniko pa so policistom po seznanitvi s postopkom proti otroku izročili njegovi starši. »To je izjemno dober primer odgovornega ravnanja šole in staršev,« so komentirali na policiji, ki bo o dejanju otroka

seznanila pristojni center za socialno delo.

Slovenski policisti so med 1. decembrom 2018 in 10. januarjem 2019 obravnavali tri hude poškodbe, v dveh primerih je šlo za mladoletnika. Obravnavali so 66 kršitev zakona o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih in zasegli več kot šest tisoč kosov prepovedanih pirotehničnih izdelkov. Obravnavali so tudi 18 primerov poškodovanj premoženja.

Kdor se ne more upreti uporabi dovoljenih pirotehničnih izdelkov, naj kupuje

Gorenjski policisti so zasegli 452 kosov piratk in kober.

le originalne izdelke pri pooblaščenih prodajalcih. Pirotehniko naj uporabljajo na primernem kraju, kjer ne bodo motili in ogrožali zdravja drugih ljudi ali

poškodovali premoženja. Poleg tega naj upoštevajo prepoved preprodaje pirotehničnih izdelkov, njihove izdelave in predelave in uporabe v drugih predmetih.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

V Sorico privablja turiste

V Sorici pred dvajsetimi leti ni bilo turizma, a kot pravi domačin Primož Pintar, moraš turistom najprej nekaj ponuditi, sicer jih ne bo. Čeprav ima v najemu petdeset postelj v Macesu, je na domači kmetiji pri Tolcu odprl še gostišče s trintridesetimi posteljami.

ANA ŠUBIČ

Štiridesetletni Primož Pintar se že polovico življenja posveča razvoju gostinstva in turizma v rojstni Sorici, ki ima po njegovem izjemen turistični potencial. Ta je bil pred dvema desetletjema povsem neizkoriščen, danes pa Pintar v slikoviti vasi lahko prenoči več kot osemdeset turistov. Petdeset jih lahko sprejme gostišče Macesen, kjer je najemnik namestitev, a se je kljub temu lotil še ureditve gostišča s 33 posteljami na domači kmetiji pri Tolcu, kjer so goste začeli sprejemati pred dvema letoma in pol. Investicija je bila velika in so jo izpeljali tudi s pomočjo posojil, a Pintar verjame, da so na pravi poti. Zagovarja stališče, da je treba gostom najprej nekaj ponuditi, da jih privabiš in lahko kasneje žanje sadove svojega dela.

Pintar se je do svojega 21. leta izobraževal na področju gostinstva in turizma, nakar

je na prelomu tisočletja prevzel soriški Macesen, ki je bil tedaj zgolj bife, a so ga v sodelovanju z zdaj pokojnim podjetnikom Francem Golijo do leta 2013 postopno povečali v hotel s petdesetimi ležišči. »Že odločitvi, da uredimo gostilno, so se ljudje čudili, saj pred 20 leti v Sorici ni bilo turizma. Skepticizma smo bili deležni tudi kasneje, ko smo se lotili izdelave prvih štirih sob, češ da ni nikogar v Sorico, in se je pojavljala vsa ta leta, še zlasti, ko sem se še doma odločil za investicijo. Vendar smo verjeli, da se bo to enkrat prevesilo,« se spominja.

Po ureditvi družinskega hotela na domači kmetiji je Pintar v Macesu ostal najemnik sob, gostišče, v katerem je do tedaj vihtel kuhalnico, pa je prepustil svojemu nekdanjemu zaposlencu. »Prav je, da se v to vključi še kakšna družina. Domačini so začeli ugotavljati, da turizem, po domače rečeno, ni kar nekaj,« opazuje.

V delovanje gostišča Tolc je vpeta vsa družina, tudi Pintarjeva soproga, s katero imata tri otroke. Zadolžena je za računovodstvo. Na domačiji s prvotnim imenom Tolc, katere začetki segajo v leto 1293, imajo tudi ekološko kmetijo s petimi hektari obdelovalnih površin. Za hlevz desetimi glavami živine skrbita Pintarjeva starša. »Če se le da, sta na krožnikih naša zelenjava in meso, saj sledimo konceptu lokalnega in domačega. Ker nam ne uspe zadostiti vsem potrebam, skušamo dobiti tudi druge ekološke ponudnike, a žal Selška dolina na tem področju ni samooskrbna.«

Z dosedanjim obiskom njihovega hotela je zelo zadovoljen. »Alpski turizem po svetu raste, ponekod tudi 30 odstotkov na letno. Za nas je ključna poletna sezona, ko je naš hotel tri mesece povsem razprodan. Podobno velja za Macesen. Reklamo nam delajo Bled, Bohinj in Ljubljana. Obiščejo nas turisti, ki želijo iti iz vrveža na vas,« je razložil. Med turisti iz 29 držav so imeli letos največ Čehov in Madžarov, vsakih po več kot deset odstotkov. Marsikdo si dopust razdeli na teden dni Alp in en teden Jadrana. »Pri nas planinarijo, se odpravijo na Bled, Bohinj, v Bovec, en dan pa preživijo v vasi. Zanje so naše vasi urejene, naša ponudba je zelo dobra in tudi poceni v primerjavi z Avstrijo in Švico,« ugotavlja Pintar. Zimska sezona je precej težja. Gostje začnejo prihajati 20. decembra. Do sredine januarja, ko so hrvaške počitnice, jih

Foto: Gorazd Kavčič

Primož Pintar pred gostiščem Tolc, ki v štirih apartmajih in treh sobah ponuja 33 ležišč

Moderno zasnovani prostori imajo tudi pridih domačnosti.

ne manjka, nato pa sledi velika »luknja« do zimskih počitnic v Sloveniji. Pozimi gostijo zlasti Hrvate in Slovence, ki jih poleti skorajda ni. Gostje pri Tolcu povprečno prespijo štiri noči. »Povprečje nižaje enodnevni gosti, predvsem udeleženci timbidingov.«

Pintar opazuje, da gostje zelo cenijo dejstvo, da je gostišče družinsko vodeno. Izbiri sodelavcev, ta čas išče kuharja in natakarja, posveča posebno pozornost, a kot pravi, je izjemno težko dobiti ustrezno izobražen kader. Večji kolektiv mu bo prišel prav tudi po nedavni

odločitvi, da gostišče ne bo več obratovalo le po predhodnem dogovoru, pač pa je od petka do nedelje stalno odprto.

V gostišče je letos dodatno investiral, saj so poskrbeli za povezavo med gostilno in sobami, poleg tega pa so gostinski del razširili ter uredili še vinsko klet in konferenčno sobo. V moderno zasnovanih prostorih je poskrbel tudi za pridih domačnosti, denimo z repliko šolskih vrat, skozi kakršna je hodil Ivan Grohar, s starimi kosi pohištva, slikami domačega slikarja Mira Kačarja ...

Pintar je še poudaril, da se gostišče Tolc, v katerem so poleg sob tudi apartmaji, dopolnjuje s kapacitetami v Macesu in tudi na Soriški planini, saj ciljajo na drug segment gostov. »Vsak novi apartma je v turizmu plus.«

V poletni sezoni so Tolčeve sobe tri mesece povsem zasedene. Prevladujejo tuji turisti, ki si želijo iti iz vrveža na vas.

Zgodbe

Matevž Trojar iz Železnikov je od rojstva gluha, pred leti so mu odkrili še okvaro vida. Stran 18

Pogovor

Edi Strouhal je edini duhovnik pri nas, ki mašuje tudi v znakovnem jeziku. Stran 19

Zanimivosti

Leta 2001 so v opuščnem hlevu za samostanom na Brezjah odprli Muzej jaslic. Stran 20

Od petka do petka

Alenka Bratušek je predsedniku vlade Marjanu Šarcu podrobila, da bi ob neizvolitvi Angelike Mlinar za kohezijsko ministrico na njegovem mestu odstopila. / Foto: Gorazd Kavčič

Odškodninsko tožbo Janeza Janše zoper državo, tožilko in štiri sodnike bo obravnavalo celjsko okrožno sodišče.

Po onkološkem inštitutu morajo zaradi pojava legionele vse vodovodne cevi zamenjati tudi na ljubljanski psihiatrični kliniki. / Foto: Gorazd Kavčič

Poslanci o ministrski kandidatki Mlinarjevi

SIMON ŠUBIC

Mlinarjevi se je obetala neizvolitev

Ko to poročamo, so državni poslanci včeraj še razpravljali o kandidatki za kohezijsko ministrico Angeliko Mlinar, ki je po hitrem postopku iz nacionalnega interesa v ponedeljek poleg avstrijskega dobila tudi slovensko državljanstvo. Glede na razmerje sil v državnem parlamentu in napovedi strank se ji izvolitev ni obetala. Glasovanje proti njenemu imenovanju so namreč v sredo napovedali v vseh opozicijskih strankah SDS, NSi, Levici in SNS, ki imajo v državnem zboru večino, pa tudi od koalicijskega DeSUS-a ni bilo pričakovati popolne podpore. Neizvolitev Mlinarjeve se je sicer nakazovala že v torek, ko ni prejela večinske podpore pristojnih parlamentarnih odborov za EU in gospodarstvo. Premier Marjan Šarčec se je kljub temu odločil, da vztraja pri predlagani kandidatki. Predsednica SAB-a Alenka Bratušek se je na celotno dogajanje okoli iskanja podpore Mlinarjevi, ki bi kot ministrica sodila v kvoto njene stranke, odzvala s komentarjem, da bi morebitna neizvolitev Mlinarjeve pomenila nezaupnico vladi in predvsem premierju Marjanu Šarcu.

V tem primeru bi na njegovem mestu odstopila, je poudarila. Po mnenju Bratuškove je bila namreč naloga premierja oziroma koalicije, da zagotovi zadostno število glasov za izvolitev Angelike Mlinar na funkcijo ministric brez resorja, pristojno za razvoj in kohezijsko politiko. Za izvolitev nove ministric je sicer bila potrebna navadna večina, zato je bila njena (ne)izvolitev odvisna od pristnosti oziroma odsotnosti opozicijskih poslancev na glasovanju.

O Janševi tožbi na celjskem sodišču

Odškodninsko tožbo predsednika SDS Janeza Janše zaradi sojenja v zadevi Patria bo po odločitvi vrhovnega sodišča obravnavalo celjsko okrožno sodišče, so ta teden poročali mediji. Prenos pristojnosti z ljubljanskega na drugo sodišče je predlagal Janšev odvetnik Franci Matoz zaradi podanega dvoma v nepristranskost odločanja Okrožnega sodišča v Ljubljani, saj so med toženimi tudi nekateri, ki so nekoč sodili na omenjenem sodišču ali pa so zaposleni v isti sodni stavbi. Janša od države, nekdanje tožilke in štirih sodnikov, ki jim očita nezakonito delo v procesu Patria, zahteva dobrih 900 tisoč evrov odškodnine. V zadevi

Patria so bili Janša, Anton Krkovič in Ivan Črnkovič zaradi sprejemanja oziroma dajanja obljube nagrade pravno močno obsojeni na zaporne kazni, a je ustavno sodišče sodbo razveljavilo zaradi ne dovolj konkretnih znakov očitnega kaznivega dejanja, zadeva pa je nazadnje zastarala.

Pojav legionele tudi na psihiatrični kliniki

Na ljubljanski psihiatrični kliniki morajo zaradi pojava bakterije legionela, zaradi katere so prejšnji teden zaprli enoto za gerontopsihiatrijo, zamenjati vse vodovodne cevi. Sanacijo bodo izvedli z lastnimi sredstvi, je razložil generalni direktor klinike Bojan Zalar. Kot je dejal, so v zadnjem času izvajali redne dezinfekcije vodovoda, zato so cevi rjavale in razpadale. V zadnjem letu so zaznali že sedem obolelih z legionelo, trenutno pa jih na kliniki ni. Eden od bolnikov je tudi umrl, vendar je šlo za bolnika z več pridruženimi boleznimi, zato ni jasno, koliko je prispevala prisotnost legionele, je dejal Zalar. V štirinajst let staro zgradbo so sicer na podlagi javnega razpisa vgradili svinčene cevi s kovinskimi deli in plastične cevi. Legionela se v plastičnih cevah ne razvija, a so bile svinčene cenejšje, zato je bila

bolnišnica obvezana vgraditi te. Po Zalarjevih besedah naj bi bile v poslopje vgrajene slovaške cevi, ki niso primerne za dezinfekcijo, ob tem pa obstaja možnost, da je isto podjetje vgradilo tudi cevi v novi stavbi onkološkega inštituta, kjer so večkrat zaznali legionelo in so prav tako že zamenjali vse cevi. V obeh bolnišnicah je vodovod gradilo podjetje SCT.

Šišku zavrnilo odlog prestajanja zapora

Mariborsko sodišče je zavrglo prošnjo predsednika Gibanja Zedinjena Slovenija Andreja Šiška za odlog prestajanja kazni. Sklep o tem, da mora v zapor, je postal pravno močan pred dvema dnevi, tiralica za njim pa še ni bila izdana, sta v ponedeljek poročala Pop TV in TV Slovenija. Ustanovitelj Štajerske varde, ki naj bi med drugim grozil tudi nekdanjemu premierju Miru Cerarju, je bil marca letos zaradi sčuvanja k nasilni spremembi ustavne ureditve v zvezi z oboroženim uporom in pozivanja k strmoglavljenju najvišjih državnih organov obsojen na osem mesecev zapora. Večino kazni je odslužil že v priporu, iz katerega ga je sodišče do pravno močnosti sodbe izpustilo ob izreku sodbe.

Slovinci v zamejstvu (725)

Mohorjeva nas je učila brati

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Knjižni dar Mohorjeve založbe za leto 2020 so novembra predstavljali po Koroškem in tudi v Galeriji Družine v Ljubljani. Letos je Mohorjeva v knjižno darilo vključila tradicionalni Koledar, ki sta ga uredila Hanzi Filipič in Karl Hren, tradicionalno Pratico, ki jo je letos uredil Adrian Kert, pred njim je to nalogo več let opravljal dr. Franc Kattinig, in Večernice z zgodbo Ivane Vatovec z naslovom Gabrijele. To je zgodba o slovenskem dekletu, ki se je med drugo svetovno vojno zaljubila vitalijanskega vojaka Pepina, ta pa ji je po umiku iz Slovenije obljubil, da ji bo po vojni pisal in jo obiskal. To se žal ni zgodilo. Vojak Pepino je Gabrijeli pošiljal pisma, vendar jih ta ni dobila, ker jih je poštna uslužbenka

zadrževala. Gabrijele se je sicer poročila in rodila sina. Ko sta ji mož in sin umrli, je šla v Italijo iskat svojega ljubega, vendar tudi njega ni našla živega ...

Letošnje »mohorjanke« so predstavili tudi v Šmihelu nad Pliberkom / St. Michaelom. O njem je v Koledarju objavljen poseben članek. Glavni urednik Mohorjeve založbe Hanzi Filipič je segel v zgodovino Mohorjeve družbe, ki je s svojimi knjigami izobraževala Slovence in jih je učila brati. Še posebej

priljubljena sta bila Koledar in Večernice z zgodbami, s katerimi so si po domovih z branjem krajšali zimske večere. Slovenci smo tudi zaradi Mohorjevih knjig postali narod bralcev. Mohorjeva je imela konec prve svetovne vojne 90.500 naročnikov. Žal je do danes bralna kultura upadla. Hanzi Filipič je v imenu časnikarja Janka Kulmescha (zadržala ga je bolezen) predstavil njegovo knjigo o znanem koroškem Slovincu Fricu Kumru - Črčju. Fric je bil zagovornik

Urednik Mohorjeve založbe Hanzi Filipič (levo) in predsednik Katoliškega prosvetnega društva Šmihel nad Pliberkom Silvo Jernej

samostojnega političnega nastopanja Slovencev in ni zagovarjal kandidiranja Slovencev na strankarskih listah, kar so koroškimi Slovincem pogosto svetovali iz Slovenije oziroma Jugoslavije.

Na predstavitvi Mohorjevih knjig je bil tudi predsednik Katoliškega prosvetnega društva Šmihel nad Pliberkom Silvo Jernej. Povedal je, da je Šmihel znan po

bogati kulturni dejavnosti. Zelo dejavni so gledališčniki, še posebej pa so ponosni na lutkarstvo. Najbolj znan je lutkarski festival Cikel - Cakl. Letos, za praznik lutkarstva, so starejši in mlajši lutkarji združili moči in zaigrali igro s sedmimi prizori Š.O.R.F: ali Šmihel obleče rdeč frak. Fara Šmihel ima slovenskega župnika, mag. Slavka Thalerja.

Knjižno zbirko za leto 2020 je novembra predstavila tudi Slovenska prosvetna zveza, med drugim tudi v Ljubljani in v Mariboru, v začetku decembra pa tudi v Lepeni nad Železno Kaplo, kjer je bil rojen koroški partizan in avtor knjige Gamsi na plazu Karel Prušnik - Gašper. O njej več prihodnjč.

Po svetu

Božič na Kitajskem

Na Kitajskem je kristjanov komaj kaj (beri: komaj okrog petdeset milijonov), vendar si božič utira pot tudi med večinskim prebivalstvom. Glavni paradoks pa je v tem, da na Kitajskem izdelajo kake tri četrtine vsega božičnega okrasja na tem svetu ...

MIHA NAGLIČ

Število narašča

Zanimivo je pričevanje, ki ga je iz Pekinga že pred petimi leti poslal dopisnik Uroš Lipušček. »Odkar se je azijska velesila pred več kot 30 leti odprla svetu in stopila na pot tržnih reform, se število vernikov povečuje. Božič je na Kitajskem prerasel v nekakšen festival potrošniške kulture. Južno od Šanghaja v tako imenovani božični vasi, imenuje se Jivu, na primer kar 600 podjetij vse leto izdeluje božične oziroma novoletne okraske. Več kot 60 odstotkov vseh okrasov je narejenih v tej odročni kitajski vasi. Tako kot imajo Kitajci socializem s kitajskimi značilnostmi, je tudi praznovanje božiča obarvano s kitajskimi značilnostmi, ki odstopajo od evropskih običajev. Število verujočih vseh religij, posebej pa budizma in krščanskih cerkva, v Šindžiangju pa islama, v zadnjih letih narašča. Po neuradnih ocenah naj bi imele protestantske cerkve, ki se najhitreje širijo, od 23 do 58 milijonov vernikov, katoličanov pa naj bi bilo nekaj več kot 10 milijonov. Večina vernikov oziroma skoraj polovica vsega prebivalstva Kitajske, to je okoli 700 milijonov ljudi, je sicer budistov

in pripadnikov različnih ljudskih verovanj. Število vernikov krščanskih cerkva naj bi naraščalo najhitreje, tako da naj bi po nekaterih ocenah Kitajska v prihodnjih 15 letih postala država, kjer bo živelo največ kristjanov na svetu. Na Kitajskem delujeta dve katoliški cerkvi, uradna, ki jo priznavajo oblasti in ki imenujejo tudi škofe, in neuradna, ki priznava vrhovnost papeža. Odnosi med kitajskimi oblastmi, ki so dolgo zelo zatirale verujoče, in Vatikanom, so še vedno napeiti. Novi papež Frančišek si prizadeva za njihovo ureditev, do prvega papeževega obiska na Kitajskem pa je še dolga pot.«

Pričevanje duhovnika

Italijanski duhovnik Michelle Ferrero živi v kitajskem glavnem mestu. Urošu Lipuščku je odgovoril na nekaj vprašanj. Prvo je bilo, kako praznujejo božič na Kitajskem. »Za katoličane je praznovanje božiča povsod po svetu enako. Na sveti večer 24. decembra se po navadi odpravijo k polnočnici, na božič pa bodo tudi kitajski katoličani prisostvovali maši. A samo, če ta dan ne bodo delali, kajti božič na Kitajskem ni dela prost dan. Na sveti večer bodo cerkve v

Pekingu tako zelo polne, da bodo morali verniki dobiti posebne vstopnice, s katerimi se bodo lahko udeležili maše, saj v cerkvah ni dovolj prostora za vse. Katoliški verniki tukaj v Pekingu so v povprečju zelo konservativni glede tega, kako molijo in verujejo v Boga. Zelo spoštujejo tradicionalne obrede. Edina razlika med praznovanjem božiča v Pekingu ali v zahodni Evropi je v tem, da tukaj božič ni dela prost dan.« Koliko pa je na Kitajskem katoličanov in vseh kristjanov? »Po večini podatkov živi na Kitajskem med 10 in 12 milijoni katoličanov, vseh kristjanov pa je okoli 60 milijonov. Število katoličanov je lažje ugotoviti, ker so ob rojstvu zavedeni v matične župnijske knjige, preostale ločine pa tega ne počno sistematično.« In kako je z verskimi obredi? »Zakoni s tega področja so zelo natančni in podrobno urejajo obliko bogoslužja. Država priznava Cerkev, a bogoslužje mora biti prijavljeno. Seveda so zakoni s tega področja na Kitajskem zaradi različnih političnih sistemov drugačni od zakonov, ki veljajo na primer v Evropi. Našo versko dejavnost na Kitajskem vidijo predvsem kot verovanje manjšin, medtem ko je v Evropi krščanstvo priznано

kot večinska veroizpoved. Za svoje delovanje imamo zato v Evropi več prostora, dejstvo pa je, da vsaka država sama določa pravila in zakone s tega področja in moramo jih spoštovati.« Papež Frančišek je že nekajkrat izrazil željo, da bi obiskal Kitajsko. Kakšne so možnosti za to? »Tega res ne vem. Dejstvo je, da bi rad obiskal Kitajsko. Obstaja kar nekaj ovir, na primer vzpostavitev diplomatskih odnosov, priznanje vloge, ki jo ima Katoliška cerkev v kitajski družbi. Zato menim, da obiska še ne bo kmalu, se pa stvari lahko hitro spremenijo.« Zadnje vprašanje: Kje boste preživel božič? »Božič bom preživel s svojimi semeniščniki. Ker so cerkve tako nabito polne, da bi težko dobili mesto v njih, bomo skupaj molili. Približno sto nas je. Mislim, da bo zelo slovesno. Semeniščniki so vsi po vrsti zelo mladi ljudje. Pripravili bodo tudi lep glasbeni program. To bo moj božič.« (Vir: MMC RTV SLO)

Nebožično dejstvo

Da ne bomo pretirano božični, izpostavimo še dejstvo, da je Kitajska največja onesnaževalka okolja na planetu, hkrati pa ne kaže posebne vneme, da bi se popboljšala ...

Božično vzdušje na Daljnem vzhodu: fotografirano na Japonskem, okrasje izdelano na Kitajskem / Foto: Wikipedia

Katoliška cerkev na Kitajskem, v mestu Jingzhou / Foto: Wikipedia

Nereligiozno vzdušje na Kitajskem: smog v Pekingu, 28. 2. 2013 / Foto: Wikipedia

Za boljšo šolo (52)

Otroci so mi bili podarjeni

IVKA SODNIK

Tako pravi dolgoletna učiteljica matematike in fizike preddvorske osnovne šole, Francka Planinc, ki se je pred dvema dnevoma po štiridesetletnem delu v šolstvu upokojila. Pravi, da z veseljem vstopa v tretje življenjsko obdobje, saj bo imela sedaj več časa za svojo družino in hobije. Hoditi v službo pomeni nekomu služiti. Predano in zvesto je dolga leta služila otrokom in staršem, sedaj bo svoji družini. Z vsemi, tudi sodelavci, je imela dobre odnose in nobenih sporov. Učence je naučila pozdravljati tako, da jih je sprva pozdravljala vnaprej. Vsa leta poučevanja ni imela nobenih posebnih težav z disciplino, mogoče je bilo zaradi neizkušnosti še najtežje prvo leto.

Nikoli ne bo pozabila in si odpustila, da je nesramnemu učencu, ki se je spakoval in jo izzival pred tablo, primazala klofuto. Učenec ji ni nič zameril, vse leto sta bila kolega in z veseljem mu je pomagala pri matematiki. Če bi ga danes srečala, bi se mu opravičila, čeprav so vsi kolegi v takratni šoli rekli, da si je klofuto več kot zaslužil. Meni, da je disciplino v razredu dosegala zato, ker je bila dosledna in zelo pozorna na vedenje učencev. Reagirala je na vsako neprimerno in žaljivo govorjenje. Z vsemi učenci je vzpostavila osebni odnos in pri vsakem poiskala nekaj, kar je bilo vredno pohvaliti. Ko je razlagala težje matematične in fizikalne operacije, je vedno pogledovala

po obrazih učencev, ali učno snov razumejo. Skoraj vedno je bila potrebna dodatna razlaga in vaje, zato se je med urami sprehajala med učenci in opazovala, ali znajo reševati naloge. Če so potrebovali pomoč, jim je ponovno razložila in jih opogumljala, da bodo zmogli, če bodo vadili ali prišli na dopolnilni pouk.

Osnova matematike je znanje poštevanka in uporaba računskih operacij. Domače naloge so večinoma vestno pisali, pozabljivce pa je prva leta zadržala po pouku, kasneje pa občasno isto snov vprašala za oceno, tako da so učenci hitro spoznali, da se s plačca pisati domačo nalogo. Prepričana je, da učenci domače naloge velikokrat ne napišejo

zato, ker učne snovi v šoli niso razumeli. Zato je že med uro organizirala medsebojno pomoč, da so bolj sposobni učenci pomagali šibkejšim. Francka pravi, da je izredno rada poučevala individualno, posebej tiste učence, ki so želeli vedeti nekaj več. Z učenci je dosegla številna zlata in srebrna priznanja na državnih tekmovanjih, ni pa znala poskrbeti zase, da bi te dosežke unovčila za lastno poklicno kariero in pridobila najvišji strokovni naziv, kar bi si nedvomno zaslužila. O današnji šoli pravi, da je vedno bolj zahtevna, otrokom se vedno več nalaga. Veliko jih ne zmoro, saj otroci nimajo več prave vztrajnosti in delovnih navad. Manjka jim prave iskrive domišljije,

ugotavlja zadnje leto, ko dela v podaljšanem bivanju in učencem med drugim tudi bere pravljice. Nekateri otroci ne znajo več poslušati, ne morejo se zbrati, samo govorili bi ves čas ...

Sicer pa so enaki vsem predhodnim generacijam. Potrebujemo srčne in razumevajoče učitelje, ki bodo znali v kritičnih situacijah nadomestiti tudi starše. Vidi se, da imajo starši vedno manj časa za otroke. Na pogovore s starši je zadnja leta vedno vabila tudi učenca, tako da so lahko govorili z njim in ne o njem. »V svojem učiteljskem poklicu sem imela veliko srečo, saj sem vedno učila samo dobre in pridne otroke,« je za konec povedala Francka Planinc.

Zgodbe

Smisel našel v ustvarjanju

Matevž Trojar iz Železnikov je od rojstva gluhi, pred leti so mu odkrili še okvaro vida. Pred neznanimi ljudmi se je vrsto let skrival, niti ni imel izoblikovane komunikacije. V zadnjih letih je končno »zaživel«, saj je začel premagovati komunikacijske ovire, ustvaril si je krog prijateljev, njegova velika strast pa je ustvarjanje. Svojo življenjsko zgodbo pripoveduje tudi v knjigi gluhoslepih.

ANA ŠUBIC

Združenje gluhoslepih Slovenije Dlan je izdalo knjigo Zgodbe ljudi, ki poslušajo s srcem in gledajo z dlani: Živeti z gluhoslepoto, v katero so zajeli 14 zgodb ljudi s hkratno okvaro sluha in vida. V njej pripoveduje tudi 71-letni Železnikar Matevž Trojar, ki ima prirojeno gluhotu in pridobljeno okvaro vida. Je pa obdarjen z izjemnimi ročnimi spretnostmi in prav ustvarjanje že leta daje smisel njegovemu življenju, ki je zadnja leta bistveno bogatejša kot prej, ko ni imel niti izoblikovane komunikacije. Odkar je pred dobrimi šestimi leti začel sodelovati z združenjem Dlan, so začeli razvijati njemu prilagojen način sporazumevanja prek enostavnih kretenj in ga učiti veččin, potrebnih za samostojno življenje.

Marsikdo povsem izoliran

»Zgodbe ljudi z gluhoslepoto so večinski družbi težko dostopne ali pa celo nedostopne. Največkrat nimamo priložnosti, da bi jih pobliže spoznali. Okolica jih pogosto ne razume, saj je njihov način sporazumevanja le delno izoblikovan ali celo neizoblikovan. Večinoma se gibljejo znotraj ozkega družbenega okolja, marsikdo pa je povsem izoliran, zato imajo njihove zgodbe posebno vrednost in bogastvo,« je poudarila dr. Simona Gerenčer Pegan, sekretarka združenja Dlan, kjer smo se srečali z Matevžem, ki dvakrat tedensko prihaja v Ljubljano na skupinske aktivnosti glu-

Sekretarka združenja gluhoslepih dr. Simona Gerenčer Pegan je ponosna na Matevža Trojarja in velik napredek, ki ga je dosegel v zadnjih letih. / Foto: Gorazd Kavčič

drugih tudi ne, saj se je gospod izmikal, prepričan, da bo moral oditi v socialno-varstveno institucijo, podobno kot njegov brat. Kadar koli smo šli v Železnike, je bila hiša prazna ali pa sploh ni bilo dostopa. Pri enem od kasnejših obiskov pa smo ga vendarle našli v drvarnici pri sosedovih. Njegov strah je bil zelo velik, saj ni razumel nikogar,« je povedala Simona Gerenčer Pegan.

Najprej komunicirali preko slik

Njen prvi obisk Matevža po začetku sodelovanja ji je bil, kot pravi, zelo pretresljiv. »Živel je sam, v precej zanemarjenem okolju, niti ni imel nobene hrane – le čebulo in kokakolo. Takoj sem se odpravila v trgovino in se vrnila z dvema vrečkama, a ga ni bilo več. Obesila sem

komunikacijo na podlagi enostavnih kretenj, si občasno še pomagajo s slikami, še zlasti, ko mu je treba razložiti kaj pomembnega, denimo zakaj mora plačati neko položnico. »Take stvari mu še dodatno napišemo in narišemo na čim preprostejši način, da si zna predstavljati. Komunikacija je še vedno malce otežena, a v primerjavi s tem, kar je bilo na začetku, je povsem neprimerljivo. Že večkrat smo skupaj sodelovali tudi v uradnih postopkih, ki so bili vezani na njegovo hišo, dediščino, in smo jih speljali zelo dobro,« je zadovoljna.

Učenje veččin za samostojno življenje

Matevža so postopoma začeli opremljati tudi z različnimi veččinami: od etike, bontona, čiščenja stanovanja in skrbi za osebno higieno do kuhanja in spoznavanja vrednosti denarja, da si je sploh predstavljal razliko med denimo petimi in petdesetimi evri ... Tako so mu omogočili samostojno življenje, mu pa še vedno pomagajo pri urejanju vsakdanjih stvari in premagovanju komunikacijskih ovir. Pripada mu tudi osebna asistenta v obsegu trideset ur na mesec. »To je sicer malo, a se je v tem času skupaj z asistentko, ki je strokovna delavka združenja, ogromno naučil. Obiskuje ga vsak petek; takrat se odpravita po nakupih, pripravita hrano ...,« je pojasnila Simona Gerenčer Pegan.

Na avtobus gre sam

Matevž se nadvse rad dvakrat tedensko udeležuje tudi skupinskih aktivnosti

gluhoslepih v prostorih združenja. Ob našem srečanju ga je tja pripeljala prostovoljka združenja Dragica Černe, njegova sokrajanka iz Železnikov, sicer pa Matevž od letošnje pomladi zna v Ljubljano tudi z avtobusom, na kar je še posebej ponosen. S seboj nosi listke s smermi vožnje in kraji izstopa, ki jih pokaže vozniku. »Velikokrat smo šli z njim tja in nazaj z avtobusom, mu vse opisali in povedali, na kaj mora biti pozoren,« je povedala sekretarka združenja.

Matevž na srečanja prihaja z razprtimi rokami in nasmehom na obrazu. Ali je vedno tako dobre volje, ga povprašamo s pomočjo naše sogovornice, ki je vprašanje prevedla v kretnje. »Seveda. Jaz delam, to je smisel življenja. Doma rišem, izrezujem, barvam in lepim,« je odvrnil preko tolmačke. Na lesene hiške in slike, ki krasijo tudi prostore združenja, je zelo ponosen, doma pa njegovi izdelki iz različnih materialov zapolnjujejo prav vsak kotiček. »Njegova kreativnost ne pozna meja. Uporablja različne tehnike, na njegovem domu pa dobiš občutek, kot da si v muzeju,« nam je zaupala sekretarka. Opaža, da tudi drugi gluhoslepi smisel življenja dobijo v različnih dejavnostih, na katere se nato popolnoma osredotočijo. »Gre za izjemne, duhovno bogate ljudi. V sebi imajo ogromno moči, ne ustrašijo se hitro, saj so šli skozi marsikaj, da so dosegli tak napredek. Ko človek šestdeset in več let porabi za to, da dokazuje ljudem okoli sebe,

da zmore narediti košarico, sliko ali nekaj drugega, in je za to končno pohvaljen – zaradi takih zgodb vztrajam na področju dela z gluhoslepimi,« je dejala.

Našel svoj drugi dom

Matevž nam je s pomočjo tolmačke zaupal tudi, da mu je v Železnikih vse zelo lepo. Spominja se poplav leta 2007 in pokaže, do kod je segala voda. Pove, da ima sedaj doma tudi pralni stroj in zna sam prati, kuhati, da mora zakuriti v peč, da na eno oko ne vidi oz. je vse megleno in da je bil oče na invalidskem vozičku, saj so mu odrezali nogi ... Že kot otrok je moral opravljati težka dela, nato ga je mama pri 15 letih poslala v gluhonemnico v Ljubljano, kjer se je šolal tri leta. Zaposlil se je v podjetju Niko, ki je imelo precej posluha za osebe s posebnimi potrebami. Nato se je invalidsko upokojil. Domače okolje sicer pozna, a se v družbo zaradi komunikacijskih ovir ni vključeval. Obiskuje cerkev in pokopališče z njihovim družinskim grobom.

sodelovanju nam je uspelo, da je Matevž ostal v domači hiši, in čeprav bo ta enkrat v občinski lasti, ima dosmrtno pravico bivanja v njej. Tam, kjer okolje zaobjame problem, smo lahko uspešni, sicer pa trkoma na zaprta vrata,« je pojasnila.

Gluhoslepota je prezrta

Dodala je še, da želijo s knjigo osebnih zgodb pokazati predvsem, kako široko področje je gluhoslepota, čeprav na prvi pogled ni videti tako. »Pri gluhoslepih je potrebno individualno delo, niti pri dveh ne moreš imeti istega pristopa, načina komunikacije. Ravno zato uporabljamo 23 načinov komunikacije,« je razložila. Pri gluhoslepih sporazumevanje poteka predvsem preko dotika. Takšen je tudi haptični način komunikacije, ki si ga na združenju Dlan razvili letos. Za posamezne besede so izoblikovali znake, ki jih s prsti izrisujemo sogovorniku na zgornjem delu hrbta in na ramenih. »Prizadevamo si, da bi gluhoslepi dobili pravico do načina spo-

Matevž Trojar z veseljem pokaže svoje izdelke. Med njimi je tudi lesena maketa cerkve sv. Antona v Železnikih.

Zgodbe gluhoslepih lahko navdihnejo marsikaterega bralca, ki si bo ob njih nabral novih moči za uspešno premagovanje vsakodnevnih izzivov, je prepričana dr. Simona Gerenčer Pegan.

hoslepih. Za klepet z njim smo namreč potrebovali tolmača, saj za sporazumevanje uporablja nekaj kretenj znakovnega jezika gluhih, še več pa je dogovorjenih kretenj, ki jih razumejo le tisti, ki redno delajo z njim.

Sprva ni razumel nikogar

Združenje Dlan je stik z Matevžem vzpostavilo po prejemu pisma krajanke, ki mu je želela boljše življenje. A vzpostavitev stika z njim ni bila enostavna, saj se je skrival pred neznanimi ljudmi. »Prvi obisk ni bil uspešen in

ju na kljuko skupaj s sporočilom, čeprav sem predvidevala, da verjetno ni pismen,« se prvih stikov spominja sogovornica. Velik izziv je bila tudi komunikacija. »Na začetku nisem vedela, po čem naj posežem pri njem in kateri način komunikacije bomo sploh lahko izbrali. In sem se trudila na vse mogoče načine, narisati, napisati, a je bilo težko, če pojma kot takega ne razume.«

Najprej so komunicirali preko piktogramov oziroma slik. Čeprav so postopoma začeli razvijati

razumevanja oz. pravico do tolmača. Gluhim pripada po zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika, gluhoslepim pa ne,« je dejala Simona Gerenčer Pegan ter opozorila, da je gluhoslepota prezrta in kljub specifični priznana kot edinstvena invalidnost.

Poudarila je še, da so s knjigo gluhoslepim prvič omogočili, da postanejo avtorji in da se sliši tudi njihov glas. »S tem so dokazali, da zmorejo ob ustrezni strokovni pomoči prevzeti tudi takšno vlogo v družbi. Mnogokrat niso povabljeni k diskurzu, a imajo tudi oni svoje mnenje, občutke, cilje in sanje.«

Pogovor

Duhovnik, ki mašuje tudi za gluhe

Edi Strouhal

Edi Strouhal, župnik v župniji Šmartno v Tuhinju, je edini duhovnik pri nas, ki izvaja maše tudi v znakovnem jeziku. »Bog lahko govori v vseh jezikih, tudi v znakovnem, in mnogi si ne predstavljajo, koliko gluhim, sploh starejšim vernikom pomeni, da mašo lahko doživijo v jeziku, ki ga razumejo,« pravi.

JASNA PALADIN

Po rodu ste Čeh. Kako vas je pot zanesla v Slovenijo?

»Izviram iz češke manjšine v Vojvodini, kjer pa katoličani nimajo svoje teološke fakultete, zato sem možnosti za študij iskal v tujini. Na povabilo v Vojvodini živečih slovenskih salezijancev sem leta 1997 prišel v Slovenijo. Sprva le na krajši obisk, a me je narava tu povsem navdušila, zato sem se oktobra istega leta preselil v Ljubljano, čeprav takrat še nisem vedel, da bom tu ostal. Katehetsko-pastoralni tečaj sem opravljal že v Novem Sadu, a mi na ljubljanski fakulteti izpitov niso priznali, zato sem pri šestindvajsetih letih začel študirati povsem od začetka. Slovenščine nisem razumel in na začetku sem imel kar nekaj težav. Problem slovenščine za tujca je, da se izredno hitro govori – ko jo beremo, jo razumemo, ko poslušamo, pa mnogo manj. A slovenščino sem osvojil in danes ta jezik govorim in razumem najbolje od vseh.

Leta 2003 sem diplomiral, dve leti kasneje sem bil posvečen v duhovnika, kmalu za tem pa sem dobil tudi slovensko državljanstvo.

V katerih župnijah ste delovali do sedaj?

Pet let sem bil kaplan v Župniji Ljubljana Šentvid, nato dve leti župnik v Plečnikovi cerkvi Ljubljana Barje v Črni vasi, nato eno leto duhovni pomočnik v Župniji Ljubljana Ježica in dve leti duhovni pomočnik v Župniji Ljubljana Črnuče. Nato sem bil tri leta in pol župnik v Tunjicah, hkrati pa ta čas tudi župnik soupravitelj na Šenturški Gori, januarja letos sem prišel v Šmartno v Tuhinju, kjer sem še danes in hkrati vodim tudi Župnijo Sela pri Kamniku. Veliko menjav, res, a priznam, da sem romskega duha in svoje duhovništvo doživljam kot nekdo, ki je večni popotnik.

Kako ste se seznanili z znakovnim jezikom?

Po petih letih študija sem diplomiral, nato pa leto dni – do posvetitve v duhovnika – paузiral, in ker sem študiral res z užitek, sem se odločil, da se bom v tem letu izpopolnil v znanju znakovnega jezika. Nisem se želel dolgočasiti in jeziki so me od nekdaj zelo zanimali. Hitro

Edi Strouhal je edini duhovnik pri nas, ki mašuje tudi v slovenskem znakovnem jeziku za gluhe. / Foto: Gorazd Kavčič

sem ugotovil, da priročnikov za učenje znakovnega jezika v knjigarnah ni, prav tako nisem imel nobene osebne izkušnje ali mentorja, zato je bil vse skupaj res velik izziv.

Kdaj pa ste začeli v znakovnem jeziku tudi maševati?

Od prvega dne, ko sem bil posvečen v duhovnika, sem z nadškofijskim dekretom bil v pomoč Verskemu centru gluhih in naglušnih v Šiški. Že takrat sem začel duhovne vaje, znakovne maše pa sem začel leta 2007 – kot prvi v Sloveniji in do sedaj tudi edini. Ni bilo preprosto, saj sem moral za dovoljenje prositi nadškofijo, tovrstno maševanje namreč ni bilo nekaj samoumevnega. To je bila popolna novost. Duhovnik vere ne sme oznanjati kar tako, ker pa svetih maš v znakovnem jeziku prej nikdar ni bilo, ni bilo jasno, ali se to sploh sme in kako se pravzaprav maša v znakovščini pravilno izvaja. Dovoljenje sem nato le dobil, saj obstajajo verski dokumenti, ki to dovoljujejo, prav tako so maše v znakovnem jeziku v tujini kar pogoste.

S kakšnimi težavami ste se pri tem še soočili?

Te težave so bile kar velike. Izkazalo se je namreč, da je v tem času slovenski znakovni jezik bil na področju teologije in verskega izrazoslovja precej nerazvit. Sčasoma smo zato ustanovili posebno skupino, znotraj katere smo ustvarili okoli štiristo novih kretenj za izraze s področja teologije. Pogrešam tudi stroko, ki bi se ukvarjala s t. i. znakovslovjem. Znakovni

jezik je namreč izredno živ, spreminja se veliko hitreje kot govorni jezik, a s preučevanjem tega bi se dalo narediti več. V tujini je to neprijetno bolj razvito. Čaka nas res še veliko dela – ne nazadnje nimamo slovenske besede niti za najbolj osnovni pojem – uveljavljeni izraz za znakovno govorico 'kretanje' je namreč hrvaticem in skrajni čas je, da ga nadomestimo s svojo besedo, recimo znakovanje.

Znakovni jezik torej ni univerzalen, po vsem svetu enak?

Ni univerzalen, vezan je na narodnostno skupino oziroma državo, zato govorimo o slovenskem znakovnem jeziku, ki – tako kot govorni jezik – pozna dialekte oz. narečja. Kretanje v slovenskem znakovnem jeziku niso enake kot denimo kretanje v angleškem znakovnem jeziku. Ne obstajajo enotna pravila in enotne šole, zato gluhi v vsaki državi razvijejo svojega. In tudi pri nas poznamo slovar slovenskega znakovnega jezika, ki še vedno nastaja oz. se bogati.

Gluhi obstajajo od nekdaj, zakaj je torej znakovni jezik tako slabo razvit in sprejet?

Res je, gluhi obstajajo, odkar obstaja človeštvo. A odnos do gluhih se je skozi čas zelo spreminjal; včasih so bili gluhi zaničevani, šele v zadnjem času je družba naredila velik korak naprej, zato je danes znakovni jezik bolj uveljavljen, delamo na tem, da se ga več ne sramujemo. Zdi se mi celo, da slišiči občudujejo gluhe, kako se

sporazumevajo. Je pa res, da je na gluhih, da se redno izobražujejo in izpopolnjujejo v svoji materinščini – slovenskem znakovnem jeziku –, saj bodo le tako lahko sledili spremembam v razvoju znakovnega jezika.

K širjenju znanja znakovnega jezika pripomorejo tudi vaši tečajji.

Tečaje znakovnega jezika sem prostovoljno in volontersko začel izvajati že v Tunjicah, trenutno pa vodim tečaj tudi v Šmartnem v Tuhinju. Zanimanja za to je vedno več, zagotovo tudi zato, ker je znakovni jezik od letošnjega leta lahko tudi izbirni predmet na osnovnih šolah, zato je med mojimi tečajniki tudi kar nekaj vzgojiteljic in učiteljic, ki si želijo to znanje prenesti na svoje učence. Znakovni jezik postaja bolj prepoznaven, a kaj, ko nas je učiteljev mnogo premalo. Sam bi glede poučevanja znakovnega jezika rad pomagal več, tudi na drugih področjih in institucijah, a v naši državi ločujemo Cerkev od države in tudi tega se moram držati.

Znakovni jezik pa ni sestavljen le iz gibov ...

Znakovni jezik sestavljajo kretanje oz. znaki, ki jih kaže mo z deli telesa, kot so roke, prsti, pa tudi znakovna abeceda, ki jo gluhi uporabljajo za črkovanje lastnih imen in besed, ki svojih kretenj nimajo. A pri vsem skupaj je še najbolj pomembna obrazna mimika in artikulacija – torej branje z ustnic. Kombinacija vsega omenjenega je znakovni jezik.

Kje in kdaj izvajate maše v znakovnem jeziku?

V znakovnem jeziku mašujem vsako prvo nedeljo v mesecu v Župniji Maribor Pobrežje in vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Župniji Ljubljana Dravljje, prav tako tudi za veliko noč in za božič, in sicer tudi v Ljubljani in v Mariboru.

Pa to zadostuje? Zakaj Cerkev za to – podobno kot obstaja zaporniški duhovnik – nima stalnega duhovnika, ki bi maše za gluhe opravljal vseh povsod in bolj redno?

Potrebe so seveda večje, a duhovnikov nas primanjkuje, med duhovniki pa sem žal edini, ki uporabljam znakovni jezik. Priznam, da gluhi zato nekoliko trpijo, saj imam veliko rednega dela v svojih dveh župnijah. Gluhi kristjani so prikrajšani, so žrtve maloštevilnosti in neobveščenosti nas, slišičih, tudi znotraj krogov v cerkvi. Podatka, koliko gluhih katoličanov živi pri nas, sicer nimam, a gotovo bi si zaslužili več maš v znakovnem jeziku. Gluhi namreč zelo radi prihajajo k mašam, zelo radi vidijo duhovnika, kako 'kreta', in zelo veliko jim pomeni, da niso pozabljeni in da Božjo besedo lahko slišijo tudi v jeziku, ki ga razumejo.

Kaj sporočate bralcem v tem božičnem času?

Adventni čas je priložnost, da premislimo, kako smo preživeli minule mesece, koliko smo si vzeli časa za drugega in koliko smo bili obzirni do tistih, ki resnično potrebujejo našo pomoč. Prazniki so najtežji za bolnike, starejše, osamljene. Veseli december, o katerem tako radi govorimo, je za zdrave, tiste, ki radi nakupujejo, adventni čas pa je namenjen prav vsem. Vsem bralcem, slišičim, gluhim in vsem ostalim želim pravega, nematerialnega, notranjega veselja, ki je položeno v srce vsakega. Želim si, da v letošnjem božičnem času vsak začuti nekoga, ki ga ima res rad. In da se spomnimo ob praznikih obiskati kakšno starejšo sosedo, osamljenega sosedo, ali se napotiti v dom starejših občanov. Ne glejte le na darila – najbolj dragocena darila so tista, ki jih ne moremo kupiti za noben denar. Prav je, da si delimo dobroto in čas.

Božična sveta maša v slovenskem znakovnem jeziku za gluhe bo letos v Mariboru, bo pa znakovna božična maša s pomočjo tolmačke tudi na Brezjah na Gorenjskem.

Zanimivosti

Jaslice v samostanskem hlevu

Leta 2001 so v opuščnem hlevu za frančiškanskim samostanom na Brezjah odprli Muzej jaslic, prvega take vrste daleč naokoli. Naključje je enkratno: v hlevu, sicer malo drugačnem, se je na božično noč v Betlehemu rodil Jezus, prav tako v hlevu pa je na Brezjah muzej, ki spominja na božični dogodek.

JOŽE KOŠNJEK

Če ima kdo zasluge, da imajo na Brezjah od leta 2001 naprej Muzej jaslic, kar je redkost med svetovnimi muzeji, potem jih ima tedanji gvardijan brezjanskega frančiškanskega samostana in rektor Marijinega narodnega svetišča pater Ciril Božič in pater dr. Leopold Grčar. Pater Božič, ki je bil gvardijan brezjanskega samostana, je od leta 2001 naprej znova med Slovenci v Avstraliji, kjer je bil že med letoma 1982 in 1992, pater dr. Grčar pa je še vedno član brezjanske frančiškanske družine. Muzej je bila njegova velika ljubezen in skrb, saj je bil nadgradnja njegovega znanstvenega in raziskovalnega dela, ki ga je kronal z doktorsko disertacijo in knjigo o jaslicah. Pater dr. Leopold Grčar je skupaj z Društvom ljubiteljev jaslic, ki ga je vodil, dopolnjeval muzejsko zbirko jaslic in na strokovne izlete po Sloveniji in na tuje povabi lepo število slovenskih izdelovalcev in ljubiteljev jaslic.

Od Brezij do Greccia

Od decembra leta 2016 naprej je Muzej jaslic prostorsko in vsebinsko večji in bogatejši. Zaseda kar deset prostorov, skozi katere pelje obiskovalca svetloba zvezde, tako kot je pred dobrimi dvesto leti tri modre pripeljala v Betlehem k novorojenemu Jezusu. Obiskovalec zve med hojo po muzeju o jaslicah, ki so najizvirnejši in najbolj ljudski način obudite božičnega dogodka, praktično vse. Kaj so prave jaslice, kaj pomenijo posamezne figure in prizori,

Freska prvih jaslic, ki jih je nekaj dni pred božičem leta 1223 v italijanskem mestu Greccio v Umbriji postavil ustanovitelj Frančiškovega reda Frančišek iz Assisija. / Foto: Gorazd Kavčič

»Nobena stvar tako ne nagovarja otroka, odraslega, izobraženca, učenjaka in starčka, moža in žene kot jaslice. Jaslice so domača oblika verskega dogajanja, ki je vsem dostopno. Vsi lahko pri jaslicah sodelujejo, vsi se čutijo nagovorjene, vsi lahko v jaslicah najdemo svoje mesto in se poistovetimo z osebami, ki v jaslicah nastopajo,« je o svojih prvih jaslicah zapisal pater dr. Leopold Grčar, raziskovalec in poznavalec jaslic.

iz kakšnih materialov, na kakšne načine in s katerimi orodji so jaslice izdelane, kje so najpogosteje postavljene in kaj so o njih napisali prepričani in visoko šolani ljudje. V večjih in manjših vitrinah in kar v jaslih, ki so ostale od starega hleva, so postavljene božične jaslice, ob njih pa tudi pasijonske, binkoštnice in druge. Božična zgodba je in še daje ljudem navdih ob različnih priložnostih in v različnih časih, kar kaže na univerzalnost svetonočnega dogodka. Skupaj je na ogled okrog 400 primerkov

jaslic. Frančiškani ob nasvetih strokovnjakov dopolnjujejo zbirko z novimi primerki z najrazličnejših koncev sveta, tudi iz same Svede, iz Afrike, iz Južne Amerike. Brezjanski muzej je namreč med izdelovalci in ljubitelji jaslic po svetu vedno bolj znan. Oglede muzeja se konča s pogledom na reprodukcijo freske prvih jaslic, ki jih je v italijanskem mestu Greccio v Rietski dolini petnajst dni pred božičem postavil ustanovitelj frančiškanskega reda Frančišek Asiški, med vračanjem

iz Rima, kjer je 29. novembra leta 1223 papež Honorij III. potrdil pravila njegovega novega reda.

Tudi Layer in Plečnik

Slovenske jaslice imajo v muzeju posebno mesto. Slovenija je dežela jaslic, ki so izraz iskrene, prave ljudske pobožnosti. Na vidnih mestih so postavljene stare kotne jaslice, za katere so naši predniki našli mesto v »bohkovem« kotu. Pa najrazličnejše druge, večje in manjše, iz najrazličnejših materialov, najpogosteje iz lesa in lepenke, z značilnim mahom, mostički, potočki in ognji, ki grejejo in obenem preganjajo temo.

Muzej jaslic na Brezjah pa se lahko pohvali z nekaterimi izjemnimi primerki jaslic. Župnik Janez Jenko iz Župnije Predoslje je spomladi leta 2018 podaril muzeju kulisne jaslice znamenitega kranjskega slikarja, avtorja slike Marije Pomagaj na Brezjah Leopolda Layerja. Skrbno shranjene jih je našel v zakristiji in jih odnesel tja, kamor sodijo: v Muzej jaslic. To kaže na župnikovo odgovornost do narodove dediščine! Layer je umrl leta 1828, zato domnevajo, da naj bi bile jaslice eno od njegovih zadnjih del pred smrtjo. So odrskega tipa, dolge dober meter, visoke pa nekaj manj. Spredaj je polica, ki zakriva rob iz obtesanih in sestavljenih desk, zadaj pa modro pobarvana kupola, ki predstavlja pokrajina s hlevčkom in velikim številom figur, velikih do 15 centimetrov. Vsaka od

njih ima podstavek, tako da jih je mogoče predstavljati po prizorišču. Jasli imajo svetel ton in zato izstopajo iz temno poslikanega okolja. Pastirci so poslikani, nekateri zelo živahno. Layerjeve jaslice, ki so prišle iz Kranja v Predoslje na prošnjo tedanjega kaplana Ignacija Zupanca in so jih v Cerkev svetega Siksta med božičem in svečnico postavljali nad 30 let, so nekaj posebnega tudi zato, ker naj bi si jih v kranjski cerkvi ogledoval tudi pesnik dr. France Prešeren.

V Muzeju jaslic na Brezjah je doma tudi Plečnik. Jaslice po njegovem načrtu je iz orehovega lesa izdelal mizarjski mojster Peter Krušnik iz Mengša. Mojster je jaslice,

Pozabljene Gasparijeve jaslice

V Muzeju jaslic na Brezjah so po dolгих letih anonimnosti leta 2015 postavili na dostojno mesto jaslice Maksima Gasparija in s tem prispevali k ohranitvi slovenske kulturne dediščine. Gasparij jih je narisal leta 1921, tudi pod vtisom navdušenja nad novo državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, saj je večino likov postavil v slovensko okolje, nekaj pa jih je oblekel v noše sosednjih narodov. Jaslice z 69 liki in hlevčkom je narisal na sedmih polah za tisk v litografiji. Te »narodne jaslice« povsod niso bile sprejete z navdušenjem, zato jih ljudje niso kupovali.

Poseben pomen jaslicam je 1. decembra s svojim obiskom kraja v Grecciu, kjer je Frančišek Asiški leta 1223 postavil prve jaslice, dal papež Frančišek. Prav na kraju prvih jaslic je podpisal apostolsko pismo o pomenu in vrednosti jaslic z naslovom Admirabile signum, v katerem je tudi zapisal, da so jaslice del sladkega in zahtevnega procesa posredovanja vere.

Jaslice arhitekta Jožeta Plečnika. Iz orehovega lesa jih je izdelal mizarjski mojster Peter Krušnik iz Kamnika, izvrsten izdelovalec replik Plečnikovih mojstrov. / Foto: Gorazd Kavčič

ki imajo na vsaki strani strehe prostor za štiri adventne sveče in na vrhu zvezdo repatico, v notranjosti pa v orehovi lupini leži Jezus, podaril muzeju na Brezjah. Sicer pa ima mojster Krušnik do Plečnika poseben odnos. Spoznal ga je kot vajenec in pomočnik, saj je pogosto prihajal v Mengeš, kjer je v župnijski cerkvi opremil krstilnico in spovednico ter nadzoroval njuni izdelavi v delavnici, v kateri je delal. Mojster Krušnik se spominja Plečnikovih spodbudnih besed, da je še vse poklicno življenje pred njimi, in navet, naj se ne bojijo kombinirati materialov, kot so les, kamen in kovina, saj bo tako vedno prav.

Utonile so v morju pozabe. Robert Kužnik jih je obnovil in sedaj so posebnost muzeja na Brezjah.

Še marsikaj drugega, doslej malo znanega ali celo neznanega, odkriva brezjanski muzej, posebnost v mreži slovenskih muzejev. Na primer upodobitve jasličnih figur, ki se nanašajo na izročilo slovenskih gotskih fresk, ki jih je na predlog zgodovinarja dr. Emilijana Cevca narisala slikarka Aleksa Ivanc Olivieri (1916–2010).

Vsak predmet, postavljen v muzeju, zna veliko povedati o sebi, o času, v katerem je nastajal, in o človeku, ki ga je ustvarjal. Predvsem pa lahko obisk muzeja polepša božične praznike.

Znamenite jaslice Leopolda Layerja so, tako domnevajo, eno njegovih zadnjih del leta 1828 umrlega kranjskega slikarja. V cerkvi v Predosljah jih je varno shranjene našel župnik Janez Jenko.

S hudičem iz oči v oči!

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Tristo kosmatih! Takega hudiča pa še ne! Če po njem tolče furman, se celo oglašča. Glavo ima tako rdečo kot kuhinjski rak, zaobljena rogova, brezno ust in velike oči, ki so pravzaprav votle. To, kar naj bi bilo njegovo telo, je debela palica od brade do tal. Pljuča, debel, a ne velik kovinski obroček, pod njim majhne, gibljive činelice, ki se oglašajo, kot bi se smejala kakšna kovinska igračka. Pod činelicami v vodoraven drogec spotegnjen pas, nanj pa pritrjeni zvončki. In če furman z ritmičnimi udarci pesmi tepe vso to hudičevo opravo, zveni, zvenči, piska, ropota, škrgeta, se trese kot kraguljčki na pasovih trebušnih plesalk. In

ta poskočna zvočnost zapolni ušesa, da stopala, vsaj moja, pritrkavajo tlom.

Veselo razpoloženje Kranjskih furmanov, pevskega društva, ki ohranja izvirno tradicijo ljudskega petja, ko so fantje na vasi »peli čez«, podžiga še trio harmonike, klarineta in basa. Prešerno vzdušje veselo zapljusne dvorano na Breznici, kjer je zbrana stotnja Društva podeželskih žensk pod Golico in Stolom na prazničnem božično-novoletnem druženju. Začutiti je tisto luštno Linhartovo misel: Eden drugmu ogenj dajmo! Aplavzi so spontani in bučni.

Kranjski furmani so židane volje, Ženske prav nič ne zaostajajo za njimi. Veliko smeja je, ko Marja pove božično humoresko o »Cimerbiciklu«, Petra pa »Je zdaj advent, sem kontent«, ko kot »pr'u čr'u« opisuje posebne jaslice.

Ampak meni tisti hudič ne da miru in povprašam, kje so ga dobili. Odgovor: Posnetek hudiča je verno narejen po eksponatu iz Narodnega muzeja. Ko so Turki po silovitem napadu sijajnega vojskovođe in poljskega kralja Jana Sobieskega 12. septembra 1683 bežali z Dunaja, ki so ga oblegali nekaj mesecev, je marsikaj ostalo za njimi. Čemu so jim bili takšni hudiči? Vrag vedi!

... So pa pustili pred obzidjem tudi sedem vreč prave kave in kaj kmalu so Evropo prepregle kavarnice z »opojno črno župco«.

Medenjaki z Rodin, podarjeni recept:

Za eno peko potrebujemo: 250 g dobre margarine, 60 dag sladkorja, 6 žlic toplega medu, 6 celih jajc, 2 dl kisle smetane, 2 žlički mletega cimeta, 2 žlički mletih nageljnovih žbic ali 1 zavitek začimb za pripravo medenjakov, 1 žličko soli, 4 žličke sode bikarbone, 1,5 kg moke

za limonin led: 12–15 dag sladkorja v prahu, 3 žlice limoninega soka, 1 beljak

Iz sestavin za medenjake umešamo gladko testo. Obvezno mora počivati en dan, preden medenjake spečemo.

Testo razvaljamo in iz njega oblikujemo majhne kroglice, ki jih na pekaču malo sploščimo, ali pa z modelčki izrežemo razne figurice.

Tanjše medenjake pečemo okoli 8, debelejše okoli 12 minut. Ko dobro zadišijo, so ravno pravšnji. Ko se ohladijo, jih premažemo z limoninim ledom. Sladkor, beljak in sok zmešamo, po potrebi za spoznanje ogrejem. Lahko jih okrasimo še z oreški ali kandiranim sadjem.

Pa dober tek!

In vesele praznike!

Vaš razgled

Zadnji vzpon ene najtežjih etap na letošnji Dirki po Španiji, ki jo je v skupnem seštevku dobil slovenski športnik leta Primož Roglič, je na Los Machucos, kjer je strmina na nekaterih delih tudi 25-odstotna. Kako je to videti, je na prireditvi Športnik leta preverjal voditelj športni novinar Saša Jerkovič. Rogliču sicer ni bilo treba na kolo, čeprav je na koncu dejal, da bi naklon najlažje določil prav s kolesa. M. B. / Foto: Tina Dokl

Nizke temperature v Planici so poskrbele, da je spominski lok Stanka Bloudka dobil ledeni nasmeh. Planiškim delavcem temperature niso naklonjene, a vseeno zagotavljajo odlične pogoje za treninge smučarskih skakalcev. A. So.

Nove knjige (517)

Korpus 16

MIHA NAGLIČ

Neverjetno! Ste vedeli, da imamo od leta 2019 vso slovensko protestantiko na spletu na portalu Fran dostopno vsem. Kaj je Korpus 16? »Korpus besedil slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja obsega prepise 45 knjižnih del na 12.945 straneh. /.../ Delo na korpusu je potekalo v več fazah. Najprej smo organizirali ročni prepis besedil s pomočjo indijskega podjetja CyberData India po metodi dvojnega prepisa (dva prepisovalca prepiseta enako besedilo, tretji uskladi mesta, kjer je prepis različen). Ta metoda se je izkazala za finančno vzdržnejšo od skeniranja in optične razpoznavne besedila, saj je bilo za le malo večji vložek

v prepisanih besedilih manj napak, hkrati pa so prepisovalci lahko besedila sproti opremljali s poenostavljenimi oznakami v jeziku xml. Druga faza dela je obsegala pregledovanje prepisov, ki je potekalo primerjalno z besedilnimi viri. /.../ Tako pripravljena besedila so objavljena kot korpus na spletni strani, ki ima poleg korpusne tudi izobraževalno funkcijo, saj si lahko na enem mestu pregledno ogledamo tako rekoč celotno slovensko knjižno produkcijo 16. stoletja.« Tako beremo na portalu, kateratega glavni urednik je Kozma Ahačič.

Pa si tik pred božičem 2019 za vzorec preberimo odlomek iz Dalmatinovega prevoda Biblije. »Taku je Bug ta Svejt lubil, de je dal svojga edinurojeniga Synu,

de vsi ty, kir v'njega verujo, nebodo pogubljeni, temuzh bodo vezhni leben imeli. Sakaj Bug nej svojga Synu na ta Svejt poslal, de bi on ta Svejt sodil, temuzh de bi ta Svejt skusi njega isvelizhan bil. Kateri v'njega veruje, ta nebo obsojen: Kateri pak neveruje, ta je vshe obsojen: Sakaj on neveruje v'tiga edinurojeniga Synu Boshjiga, Ime.« / Tak pa je Dalmatinov prevod 1584, posodobljen 2017: »Tako je Bog ljubil ta svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da vsi ti, ki vanj verujejo, ne bodo pogubljeni, ampak bodo imeli večno življenje. Zakaj Bog ni poslal svojega Sina na ta svet, da bi svet

sodil, ampak da bi bil svet po njem zveličan. Kdor vanj veruje, ta ne bo obsojen; kdor pa ne veruje, ta je že obsojen, saj on ne veruje v ime edinorojenega Božjega Sina.« / In še aktualni »standardni« prevod: »Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje. Bog namreč svojega Sina ni poslal na svet, da bi svet sodil, ampak da bi se svet po njem rešil. Kdor vanj veruje, se mu ne sodi; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Božjega Sina.« (Jn 3,16–18)

Korpus 16, Korpus besedil slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja, dostopen na fran.si/korpus16

Prva stran Janezovega evangelija v Dalmatinovem prevodu Biblije, 1584

razporeditilo

GG

JADRANJE NA PRAZNIČNIH VALOVIH MELODIJ

V Športni dvorani na Trati se je v soboto spisala še ena uspešna glasbena predbožična zgodba: na odru so moči združili Ansambel Saša Avsenika, Gregor Avsenik ter Kvatropirci.

Samo Lesjak

Trije glasbeni izvajalci, dva glasbena melosa, en koncert za vse okuse – pod tem sloganom so se na koncertnem večeru, poimenovanem Jadraj z menoj, prepletale dalmatinske melodije ter slovenske narodno-zabavne klasične, številne že ponarodele Avsenikove viže. Veselja, sreče in radosti je Ansambel Saša Avsenika z Gregorjem Avsenikom zaželel v uvodu koncerta, na katerem sta se predstavila tudi nova člana zasedbe, pevka Lucija Selak, ki prihaja z Dolenjskega, ter klarinetist Tommy Budin iz okolice Trsta.

»Za nami je zelo lep večer. Kar malo ponosen sem, da

smo naredili program, ki je redek v Sloveniji. Veliko skupnih točk imamo s Kvatropirci. Smo generacijsko skupaj, oboji imamo nove skladbe, vsi smo tudi aktivni na socialnih omrežjih. Mislim, da smo nocoj obiskovalcem res predstavili originalen program,« je po koncertu zadovoljen povedal Sašo Avsenik, ki je vesel tudi novega, svežega vetra v ekipi. »Z vsako menjavo nekaj izgubiš in nekaj pridobiš. Sem pa vesel, da smo se s pevko in klarinetistom dobro ujeli. Smo ekipa, v kateri je eden od drugega odvisen in se lepo dopolnjujemo.«

Zelo dobro razpoloženi so bili tudi Kvatropirci, ki so svojim uspešnicam dodali še nekaj znanih dalmatinskih pesmi in zapeli tudi z Ansambлом Saša Avsenika.

Foto: Primož Pičulin

Jadraj z menoj: Kvatropirci so vedno dobre volje.

»Bolj se ne bi mogli povežati, kot smo se. Tudi če smo začeli z dalmatinskim melosom, se super počutimo tudi v narodno-zabavni glasbi. Delamo samo tiste stvari, pri katerih nam je lušno in se ob njih dobro počutimo. Nocoj smo prvič nastopili z Avseniki, imeli smo testni nastop,

da preverimo, če se Kvatropirci lahko ujamemo tudi z narodno-zabavnim ansamblom. In super nam je uspelo,« sta bila vesela Kvatropirca Jure Jaklič in Tomaž Krt.

Sicer pa je za Ansambлом Saša Avsenika zelo pestro jubilejno leto. »Praznovanje desetletnice se je začelo s koncertom v Cankarjevem domu, nadaljevalo v Križankah, izdali smo novo zgoščenko, imeli turnejo po Avstriji, nastopili na Festivalu Avsenik. Za naslednji dve leti ne planiramo novih projektov, z željo, da si osvežena ekipa nabere kilometrino,« je sklenil Sašo Avsenik.

Da bo letošnji december res pravljičen in nepozaben, pa v Agenciji Media butik skrbijo še naprej: letošnje leto bodo sklenili s tradicionalnim božičnim koncertom Jerbas domačih, ki ga že dvanajsto leto pripravljajo v sodelovanju z Občino Gorenja vas - Poljane. Koncert bo v nedeljo, 22. decembra, ob 16. uri v telovadnici OŠ Poljane nad Škofjo Loko.

Veselje, sreča in radost na odru dvorane na Trati: Ansambel Saša Avsenika ter Gregor Avsenik / Foto: Primož Pičulin

WERNERJEVIH TRIDESET

Alenka Brun

Z novim albumom Lom in napovedanima koncertoma v Mariboru in Ljubljani kralj slovenske zabavne glasbe Werner praznuje trideset uspešnih ustvarjalnih let.

Da je z novim albumom Lom zadel v polno, je bilo jasno že na uradni promociji, saj ga gostje niso spustili z odra, večino njegovih hitov pa so peli z njim. Pesem Kada voli srce južnjačko, kar bi lahko prevedli Kadar ljubi

srce južnjačko, je v izjemno kratkem času osvojila vse ljubitelje Wernerjeve glasbe v Sloveniji, sedaj je na vrsti Hrvaška. Na predstavitvenem dogodku novega albuma je nastopil tudi v duetu s priljubljeno pevko in voditeljico Darjo Gajšek, s katero pojeta pesem Samo sebe imava.

Obe omenjeni pesmi najdemo na zadnjem albumu in sta že na dobri poti, da postaneta uspešnici.

V Ljubljani bo Werner nastopil 27. marca prihodnje leto, v Mariboru nekaj dni prej.

Na zabavi ob promociji novega albuma je Werner upihnil tudi svečke na kar dveh tortah za uspešnih trideset let ustvarjanja. / Foto: Dallas Records (Sašo Radej)

Koncert na Trsteniku

Letošnji tradicionalni dobredelni koncert na Trsteniku bo v petek, 27. decembra, ob 18. uri v telovadnici podružnične šole. V sodelovanju z Renatom Verličem, članom ansambla Bratov Avsenik in sedaj Hišnega ansambla Avsenik, ga organizira krajevna organizacija Rdečega križa. Letos bodo izkupiček od vstopnine namenili družini pokojnega Dava Karničarja z Jezerskega. Na trsteniškem odru bodo nastopili ansambel Wankmueler, mladi harmonikar Matija iz Gorič, ansambla Lunca in Biseri, Hišni ansambel Avsenik, pevski kvintet Bratje Smrtnik in Dekleta Smrtnik iz Železne Kaple na Koroškem, šampion v igranju na harmoniko Tomaž Boškin in humorist Klemen Košir. Program bo povezovala Urša Mlakar z Radia Gorenc.

Glasbeni prijatelji v spomin na Oliverja Dragojevića tudi v Kranju

Velika koncertna turneja v spomin na Oliverja Dragojevića se zaključuje v Kranju in Slovenj Gradcu. Na oder kranjske Športne dvorane Zlato polje tako v soboto zvečer prihajajo zvoneča imena: Tony Cetinski, Davor Radolfi, Goran Karan, Luka Basi, Danijela Martinović, Zorica Kondža, Tedi Spalato, Jure Brkljača, Petar Dragojević, klapa Bonaca, Oliverjevi Dupini in drugi. V nedeljo se karavana ustavi še v Slovenj Gradcu, potem se bo turneja nadaljevala v tujini, tudi v Avstraliji, Ameriki in Nemčiji.

JAKA

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Za seboj boste pustili razočaranje, ki vam je zagrenilo zadnje dni. V vsakem primeru ste zmagovalec, saj ne dovolite, da se z vami kdo igra, sploh če igra ni poštena za vse. Izpolnila se vam bo neka stara želja in potem sledi cel niz presenečenj.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Pri vitaminih ne smete varčevati, saj vas v nasprotnem primeru čaka ležanje v postelji v spremstvu vročine in viroze. Morda pa vas višja sila le hoče prisiliti k počitku, ki ga nujno potrebujete. Neka oseba vas bo zelo prijetno presenetila.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Saj veste, kako je, ko vam kdo postavi ogledalo. Ni nujno, da v njem vidite sebe, ampak tistega, ki vam je ogledalo postavil. V vsaki slabi stvari se najde kaj dobrega in sreča je, da vam tega ni težko najti. Pred vami so lepi in zanimivi dnevi.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Dnevi bodo šli mimo vas z veliko hitrostjo in vnaprej ne boste vedeli, kje točno boste. Poslovni svet bo povezan z zasebnim in vsekakor boste več kot zadovoljni. Tudi ob koncu tedna ne bo nič drugače, vsi si bodo želeli vaše družbe.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Utrujeni od vsega direndaja si boste želeli malo miru in počitka, a dogodki se bodo obrnili v svojo smer. Odločitev bo padla na hitro in odhod v tujino vam ne uide. Na koncu boste spoznali, da je v bistvu šlo vse v pravo smer.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Najmočnejše orožje so besede. Zelo znajo boleti. A lahko se zgodi, da se zaradi iskrenosti preveč dotaknete osebe, ki tega ne bo znala sprejeti. Lepa beseda poboža in razveseli, težka beseda lahko zruši mostove. Darila boste zelo veseli.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)

Največ vam pomeni mir in da imate vsaj malo svojega prostora. Ta teden ne pričakujte ničesar od tega. Kajti čisto vse bo postavljeno na glavo. Brez vas se ne bo dalo nič reševati, pa naj bo to v domačem okolju ali pa na področju dela.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Z vseh smeri vas bodo obkrožali ljudje. Nekateri bodo prijetni, nekateri malo manj. Ampak kot vedno gresta smeh in žalost skupaj z roko v roki, prav tako sreča in nesreča. Ključna bilanca bo uspešna, saj znate računati sebi v korist.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Skoraj ste že obupali, da se vam še v tem letu popravi finančno stanje. Dnevi, ki prihajajo, prinašajo lepa presenečenja. In med drugim bo tudi večji priliv, ki vam reši denarno zagato. Pod okriljem ljubljene osebe se boste končno razživelili.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Najpomembnejše v življenju niso stvari, ampak so občutki in čustva, ki jih delimo z drugimi. Vse več vam bo pomnila ljubezen in naredili boste vse v to smer, da živite življenje. Točno veste, kaj hočete, zato na poti ne bo niti ene ovire.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Ponudila se vam bo zelo dobra poslovna priložnost. Najprej se vas bo polastil strah, da imate premalo časa in da morda niste dovolj sposobni. Na koncu pa zmaga radovednost in želja po priznanju in seveda uspehu. Zelo boste zadovoljni.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Pogosto nam pomagajo in stojijo ob strani ljudje, od katerih to najmanj pričakujemo. Imeli boste priložnost to spoznati. S pomočjo te osebe vam bo uspelo vse postaviti na svoje mesto še pravi čas. Zaupajte vesolju in verjemite vase.

BOŽIČNA ŽELJA...

DRAGI BOŽIČEK!
PROSIM, DA
MOJI UČITELJICI
MATEMATIKE
PRINESEŠ
OŠPICE...

TA JE DOBRA

Kvadrati in krogi

Policist na dopustu sedi ob jezeru, meče vanj kose opeke in se čudi: »Ta je pa dobra, ne moreš verjeti...«
Pride mimo njegov nadrejeni, prav tako na dopustu, se ustavi, nekaj časa posluša kolega in ga nato vpraša:
»Franci, kaj pa je? Katera je dobra in česa ne moreš verjeti?«
»Poglejte šef,« reče Franci. »V vodo mečem kvadratno opeko, ven pa pridejo krogi. Pa povejte – a ni to čudno?«

Jedel in bral bi

Novak, suh kot poper, pride v pekarno in reče: »Polovično žemlje bi kupil, prosim.«
Prodajalka, prijazna ženska, ki ne dela razlike med revnimi in bogatimi, ga uslužno vpraša:
»Naj vam jo zavijem?«
»Prosim,« reče Novak. »Če je le mogoče, v današnji Gorenjski glas.«

Kdo je oče?

Trije fantje so toženi za očetovstvo. Pred sodno dvorano se dogovorijo, da bodo vsi priznali očetovstvo, pa naj si sodnik potem beli glavo naprej.
Na klic vstopi prvi.
Sodnik ga vpraša: »Ali ste vi otrokov oče?«
»Sem.«
»V redu,« reče sodnik. »Povejte drugima dvema, da lahko gresta domov.«

Na plesu

Kavalir se hvali soplesalki: »Veste, jaz sem velik lovec. Na zadnjem safariju sem pospravil deset slonov.«
»Če sodim po tem, kako plešete, ste jih najbrž kar pohodili!«

LAŽJI SUDOKU

4	1	8	2	9	3			
6		5	7					3
						4	8	
8	6			7	5	9		
3		6	8					4
	7	2	1			8	6	
	5	9						
2					1	7		5
				8	3	5	1	2

Rešitev:

6	7	5	8	9	3	4	8	2
5	7	1	9	6	8	2		
8	9	6	7	5	3	1		
9	6	8	1	2	7	5		
7	2	9	8	1	6			
1	6	7	5	9	3			
2	8	9	1	7	6	5		
5	1	6	8	7	5	2		
4	5	9	6	2	8	1		

TEŽJI SUDOKU

1			5		2		6	
7	4				1			
9	5					1		
		5						3
		8		9		7		4
2						9		
		3					5	6
			6				3	1
2		1		3				

Rešitev:

4	6	7	5	8	1	7	2	9
1	6	7	9	8	6	7	5	2
9	5	7	6	2	4	1	3	8
8	1	9	6	7	5	2	3	4
7	5	2	9	6	1	8	4	3
6	7	9	8	1	2	5	6	7
7	9	1	7	5	6	7	8	2
5	2	1	6	8	9	7	3	4
6	9	2	7	5	8	1	4	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

ZA SIJOČE NOVO LETO

rimske svečke, kresničke in talne vrtavke

prasketajoče kroglice in žogice, helikopterji in žvižgači

dve fontani in ognjemetna baterija

**SUPER
komplet**

Top cena

19,99
komplet

FANTASTIKA

Kategorija: F2. Št. art.: 1400191

Top cena

29,99
set

TITANIC in GRATIS TURBO FIRE

Kategorija: F2. Št. art.: 130116

Top cena

49,99
set

ŽABA in GRATIS MATRICA

Kategorija: F2. Št. art.: 1400043

Legenda simbolov

- Približno trajanje v sekundah
- Približna višina efektov v metrih
- Število izstrelkov

»Sredstva uporabljajte previdno ter samo v skladu z navodili proizvajalca. Pred uporabo vedno preberite navodilo in podatke o izdelku. Pirotehničnih izdelkov posamezne kategorije ni dovoljeno prodajati fizičnim osebam, ki so mlajše od 14 let za kategorijo F1, 16 let za kategorijo F2, 18 let za kategorije P1, T1 in kategorijo F3 do 1.000 g neto mase eksplozivnih snovi (NEM) (baterije in kombinacije).« Ponudba velja do 31. 12. 2019 oz. do razprodaje zalog. Cene vseh izdelkov so maloprodajne v € in vključujejo DDV. Pri cenah in tehničnih podatkih si pridružujemo pravico do popravka morebitnih tiskarskih napak. Slike so simbolične.

Več ponudbe in video efekte izdelkov najdete na: ognjemet.si

SESTAVIL: F. KALAN	HRVAŠKA OBMORSKA POKRAJINA	BAKRENA DOBA, ENEOLIT	BIVŠI AM. SKAKALEC V VISINO (DWIGHT)	MOSTOVŽ	REKA V KAZAH- STANU	KALUP	UDO GEISSLER	MODEL VOZILA RENAULT	MESTO V ROMUNJI	SLABO VOZILO (ZARG.)	IGRALKA RINA	SLIKARKA REICHMAN	DUHOV- NISKI PRPIC
NESPODBU- DEN VPLIV NA OSEBO			3										
MATE- MATIČNO ŠTEVILO													
DRŽAVNIK BREZNEJEV							PERZJSKI FILOZOF			1			
NAROD V MJANMARU				ATLANTSKI OCEAN	GLASBENA VAJA						KRŠKO		
KOCKA (LAT.)		13			STAR IZRAZ ZA PLAČILO				GLAVNO MESTO JEMNA	ENOTA ZA MOC			
VOĐENA BULA					MESTO V ITALJI		NAROD V ŠPANJI						
IVAN TAVČAR			VRTNA UTA		6							REŽISER KUROSAWA	VZPOREDNI GREBENI NA PILI
ČEŠKI PISATELJ (ALOIS)			TRAJNA ZELIKA					OBVODNA ŽIVAL		16			
AKONTA- CIJA							FR.IGRALEC (JEAN)						
GORENJSKI GLAS	NASELJE OB SAVINJI	PEVKA KOVACIČ	AM.IGRALKA (JENNIFER)								SLIKAR RIMELE	AFRIŠKI VELETOK	ROBERT ERJAVEC
KOŠARKAR BEČIROVIČ			9		NAŠA REKA					10			
POLDRAG KAMEN						TITANOV DIOKSID							SLOVENSKI PSIHOLOG (BENJAMIN)
FIGURA				POKRAJINA V TURČIJI									5
ČRT SLAVEC	7		GOST NA SVATBI						VRSTA METULJA	PREBL- VALIŠČE	MORNAR- SKA PJAČA		
KOZAŠKI POGLAVAR			ISLAMSKI TEOLOG			AKVARIJSKA RIBICA			ODBIRANJE				
DOLINA IN SLAP V BOHINJU									SLOVENSKI IGRALEC (PRIMOŽ)				MANGAN
FENI- ČANSKA BOGINJA LJUBEZNI					OKRAS				14				LITE- RARNA ZVRST
GORENJSKI GLAS	PRIPADNICA ARABCEV	GR. MITO- LOŠKO POD- ZEMLJE				RENE DESCARTES	DELOVNI KOLEGA						
DELAVEC, KI DELA NA AKORD		LEPENKA	12				IGRALKA ARSENOVIČ				GODRNJAV CLOVEK		
RALNA ZEMLJA				POTOČNI SLAP PRI BESNICI		OMLAŤEN SNOPI ZITA			PRAOČE SEMITOV		8		STARO- GRŠKA SRAJCA
AMERIŠKI LEŠNIK						VERSKA PODOBA			GRŠKA PEŠNICA				SKUPEK ENAKIH TELESNIH CELIC
BOJAN TRAVEN			UČNINA (STAR.)										THOMAS INCE
VELIK MORŠKI PTIC			ŽITNA OSINA										VILJ RESNIK
ANA PO DALMA- TINSKO									MESTO V UKRAJINI				11
GAZALI JIRASEK KLADNIK MARAIS STONES	PRIPIRAVA ZA SPENJA- NJE	GLASBENA ZVRST			ST. JAP. PRE- STOLNICA								
ZVRST, ZANR		PASJA PASMA	15		SL. FIZIK (RUDOLF)						REKA V SEVERNI ITALJI		
STARO- RIMSKI VARUH HIŠE													2
OKUSNA MORSKA RIBA													
NIKELJ						NASTJA CEH							
STROKOV- NJAK ZA KEMIJO						MARKO ELSNER							
TROPSKA PALMA													

Nagrade: tri praktične nagrade

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 30. 12. 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16

DRUŽABNA KRONIKA

PRENOVILI SALON IN PRAZNOVALI OBLETNICO

Kranjskogorski igralni salon Casino Larix praznuje 23-letnico delovanja. Istočasno se je zaključila tudi njegova prenova. Izkoristili so priložnost, združili oboje in v soboto pripravili manjše praznovanje za povabljenе in goste. Zanimivo degustacijo vin pa je Gorenjcem pripravil vinar Peršolja iz Kozane.

Alenka Brun

Casino Larix je praznoval rojstni dan in praznovanje je bilo posebno tudi zaradi celotne dekorativne prenove kranjskogorskega igralnega salona. Goste sedaj sprejemajo na novi recepciji in blagajni. Precej pozornosti so namenili tudi njihovem udobju v gostinskem delu, pridobili nov točilni pult, kjer sedaj lahko posedijo, spišejo kavo in se okrepčajo. Velika pridobitev je restavracijski del, ki je že uspešno prestal prvi preizkus, ko

so v njem poskrbeli za večjo pogostitev s slavnostno večerjo, ravno ob omenjenem dogodku.

Začetki igralnega salona Casino Larix segajo v leto 1996, ko je v manjšem obsegu začel delovati v predverju takratnega Hotela Larix v središču Kranjske Gore, danes je to hotel Ramada Resort Kranjska Gora. Zadnje desetletje salon deluje pod okriljem Hitove hčerinske družbe Hit Larix.

Dogajanje ob odprtju prenovljenega salona in ob enem praznovanju rojstnega dne je bilo glasbeno, humorno in sladko. Nasmeške so gostom s cirkušskimi

vragolijami izvajali člani skupine Čupakabra, za glasbo je z zimzelenimi melodijami in modernimi napetimi skrbel Trio Muzke. Vezni tekst pa so zaupali domačinu Bojanu Makovcu.

Nazdravili so s penino, manjkala ni niti velika rojstnodnevna torta, ki jo je v družbi gostje iz Avstrije razrezal vodja igralnega salona Aljoša Komljenovič.

Gostje, ki obiščejo salon, prihajajo največ iz sosednjih avstrijskih in italijanskih krajev. Posebej dober obisk običajno beležijo ravno v tem decembrskem obdobju, zato bodo z različnimi animacijami in nagradnimi

igrami poskrbeli za še bolj živahno dogajanje, da bo vse skupaj res praznično.

V Kompas Shopu Ljubelj pa smo pred nekaj dnevi naleteli na degustacijo vin Dejana Peršolja iz Kozane, za degustacijskim pultom pa srečali Gorenjca Sebastijana Sajovica. Zanimiv se nam je zdel izbor lokacije, saj tovrstno obliko degustacije pričakujemo recimo na vinski poti v kranjskih rovih, a se je izkazalo, da se je ob mizi z vini ustavilo kar precej obiskovalcev trgovine – in tudi teh ni bilo malo. Kdor je želel, je tako lahko okušal cabernet franc, rebulo, rose in sivi pinot.

Čupakabra

Trio Muzke

S simpatičnim pristopom so člani Čupakabre pozdravili Ernesta Poženela, izvršnega direktorja družbe Hit Larix ...

... ponagajali pa so vsestranskemu domačinu, ki se izjemno znajde v različnih povezovalnih vlogah, Bojanu Makovcu.

Brez rojstnodnevne torte seveda ni šlo

Sebastijan Sajovic

VRTIMO GLOBUS

Večna božična pesem Mariah Carey

Po petindvajsetih letih je božična pesem **Mariah Carey (49)** All I Want for Christmas Is You prvič zasedla sam vrh Billboardove letvice najbolj poslušanih. Slednjo je pevka izdala leta 1994 v sklopu albuma Merry Christmas. »Uspelo nam je,« je uspeh komentirala pevka. Tako se ji je uspelo na sam vrh najbolj predvajanih povzpeti s skupno devetnajstimi pesmimi. Z eno pesmijo več je uspelo le skupini The Beatles.

Posvil se je Chuy Bravo

Umril je **Chuy Bravo**, zvezdnik serije Chelsea Lately. Zanj je bil usoden srčni infarkt. Star je bil triinšestdeset let. »Bil je hospitaliziran zaradi krvavitve v prebavilih, po zapletih je doživel infarkt in umrl,« je sporočil njegov predstavnik, ki pravi, da so družinski člani povsem skrušeni zaradi nenadne izgube in se zahvaljujejo za vse besede in molitve.

Charlize spregovorila o nasilju v družini

Igralka **Charlize Theron (44)** je v otroštvu trpela zaradi nasilja v družini. »Moj oče je bil tako vinjen, da je komaj hodil, ko je v hišo stopil s pištolo. Z mamo sva v spalnici zadrževali vrata. Ker ni mogel notri, je trikrat ustrelil,« je povedala igralka, ki pravi, da je mama v samoobrambi končala to ustrahovanje. »Ni me sram govoriti o tem. Naša družina je bila primer najbolj nezdrave oblike družine. Želim si, da se to nikoli ne bi zgodilo, vendar se je, ker nismo iskali rešitev,« je bila iskrena.

Pink je največ zaslužila s koncerti

Revija Pollstar je za umetnico leta v kategoriji največjih zaslužkarjev svetovne turnee razglasila ameriško pevko **Pink (40)**. Glasbenica je s turnejo zaslužila dvesto petnajst milijonov dolarjev. Nastopila je v osemindvajsetih šovih pred skupaj več kot milijon osemsto tisoč oboževalcev. Na drugem mestu, z zaslužkom dvesto dvanajst milijonov, je pristal Elton John, tretje mesto pa je zavzel Ed Sheeran.

Muce z ulice je doberdelni koledar, ki je že tretje leto uspešno naznanil doberdelni konec leta. Voditeljica **Tara Zupančič** s svojo ekipo, fotografom **Andražem Muljavcem** in Društvom za Zaščito živali Arja, vsako leto ustvari koledar in tako opomni na zapuščena bitja – muce. / Foto: arhiv organizatorja (Taja Košir Popovič)

Copatke za novorojence

Tristo parov pletenih copatk so Glasove Muce Copatarice pred dnevi odnesle v Bolnišnico za ginekologijo in porodništvo (BGP) Kranj. Copatke so darilo novorojencem.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – En par copatk vsaka članica Muc Copataric plete približno dobri dve uri. Iz ene volnene klopke, ki tehta pet dekagramov, nastanejo trije čudoviti pari. Deveto leto se že srečujejo Muce Copatarice, na začetku jih je bilo pet, zdaj jih je že 17. V vseh teh letih skupaj so spletle kar 14 150 parov copatk. »V imenu zaposlenih in mamic nas zares veseli, da vztrajate v tem projektu in dobrodošle tudi v naslednjem letu. Te copatke so postale del nas,« se je lepo zahvalila Špela Požun, pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege v BGP Kranj.

Vsako prvo sredo v mesecu se Glasove Muce Copatarice srečajo v prostorih Gorenjskega glasa, takrat običajno copatke lepo zapakirajo, mama in hči Erika in Tanja Draksler paketkom dodata

Glasove Muce Copatarice z Jano Triller iz Gorenjskega glasa in sodelavkami v BGP Kranj – pomočnico direktorja za področje zdravstvene nege Špelo Požun, vodjo porodniškega oddelka Diano Zadnikar in specialistko pediatrije Selmo Sitar Golob / Foto: Tina Dokl

še kaj unikatnega, nazadnje sta izdelali papirnata kazala za knjige. »Vedno se imamo lepo na teh srečanjih, izmenjamo si tudi kakšen nasvet, izkušnjo, je pa dober tudi občutek, da gredo copatki v ta namen,« je povedala članica Muc Copataric Jožica Rupar.

Pletejo večinoma doma, na dopustu, in se zgodi, da tudi na avtobusu na poti na kakšen izlet.

Bolnišnica je te dni praznično okrašena. Tudi število porodov je bilo letos višje – 140 jih je že več kot v enakem obdobju lani,

število se je do konca novembra že približalo 1400, več pa se je rodilo dečkov. Samo minuli ponedeljek so imeli enajst porodov, prvič v zgodovini te bolnišnice pa se je letos zgodilo, da so se v istem obdobju bivanja štirikrat rodili dvojčki.

Jubilejni Prešernov pohod

SAMO LESJAK

Šenčur – Odpisani gamsi, sekcija, ki deluje pod okriljem Turističnega društva Šenčur, vsako leto organizirajo Prešernov pohod od Prešernovega gaja v Kranju do Prešernove rojstne hiše v Vrbi. Letošnji je bil jubilejni, že dvajseti po vrsti. V sončnem vremenu se ga je udeležilo 22 pohodnikov.

Traso pohoda vsako leto spreminjajo, letošnji pa je bil zaradi razmočenega terena nekoliko krajši in je večinoma potekal po cestah. V Prešernovi hiši v Vrbi so bili pohodniki toplo sprejeti in tam se je odvijal tudi krajši kulturni program. Glavni jubilarant Prešernovega pohoda je bil aktivni Franci Erzin, ki je bil na vseh dvajsetih pohodih.

Pohodniki 20. Prešernovega pohoda pred Prešernovo hišo v Vrbi / Foto: Franci Erzin

Tekmovanje v kuhanju vina in čaja v Medvodah

Medvode – Na Tržnici Medvode se bo jutri, 21. decembra, ob 18. uri začelo šesto tekmovanje v kuhanju vina in čaja. Pomerile se bodo krajevne in vaške skupnosti iz občine Medvode, obiskovalci pa bodo z glasovanjem izbrali najboljše. Za zabavo bo skrbel Adi Smolar.

radio GORENC 93,8 fm

Veseli božič in srečno 2020

RADIO GORENC D.O.O. BALOS 4, TRZIC

Streho bodo ozelenili

Kranjska občina je bila izbrana na natečaju za ozelenitev strehe.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kulturno društvo Prostoroz iz Ljubljane je v septembru iskalo občino, v kateri bodo ozelenili streho. Odzvalo se je 15 občin, med katerimi so izbrali mestno občino Kranj. »Kranj nas je prepričal s konkretnimi predlogi občinskih stavb, primernih za ozelenitev, naborom občinskih okoljskih strategij, razumevanjem pomembnosti boja proti podnebnim spremembam in pripravljenosti, da več mestnih oddelkov skupaj zagotovi izvedbo projekta. Poleg tega občina že razmišlja o širjenju zelenih streh v sklopu energetskega podnebnega načrta Gorenjske. Nova zelena streha je le eden od korakov k bolj zelenemu mestu. Verjamejo, da bo Kranj naše delo

podprl z naprednimi politikami in pogumnimi ukrepi, ki bodo mesto bolje pripravili na podnebne spremembe in nove potrebe, ki jih bodo imeli prebivalci Kranja v prihodnje,« so na kranjsko občino sporočili iz Kulturnega društva Prostoroz.

Zelena površina bo merila do štiristo kvadratnih metrov, prednost pa bodo imele strehe, na katere je možno dostopati in ki so vidne iz okoliških stavb. Zasaditev na strehi bo potekala spomladi, skupaj z zunanjimi strokovnjaki pa bodo nato spremljali stanje zelene strehe. Da bi navdušili uporabnike in opogumili lastnike stavb, bodo organizirali delavnice na temo urbane zelenja in hkrati izvajali meritve, s katerimi bodo preverili okoljske in psihološke učinke nove strehe.

Danes praznična Mavška tržnica

Mavčiče – Društvo Sorško polje bo danes med 16. in 18. uro pripravilo praznično Mavško tržnico. V Zadržnem domu v Mavčičah bo na razpolago lokalna ekološko pridelana in domača hrana, prav tako pa bo pestra izbira prazničnih daril. Ob 18. uri bo na obisk prišel Božiček, prav tako pa si bo moč ogledati igrice Snežak s srcem, ki bo potekala v novi dvorani Krajevne skupnosti Mavčiče. Podružnična osnovna šola Mavčiče bo pripravila božični bazar, Marija Bizjak pa razstavo jaslic.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 21. 12.
17.40, 20.10 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA
12.00 JUMANJI: NASLEDNJA STOPNJA
10.00, 14.15 LEDENO KRALJESTVO 2, sinhro.
16.10 KOŠARKAR NAJ BO 2

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 21. 12.
13.30, 18.00, 20.00, 21.10 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA
16.15, 19.00, 21.50 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA, 3D
13.30, 16.00, 20.30 JUMANJI: NASLEDNJA STOPNJA
18.30 JUMANJI: NASLEDNJA STOPNJA, 3D
18.30 ČRNI BOŽIČ
17.30 NOŽ V HRBET
13.40 PLAYMOBIL FILM, sinhro.
20.45 LAST CHRISTMAS

13.40, 15.50, 16.40
LEDENO KRALJESTVO 2, sinhro.
14.30 LEDENO KRALJESTVO 2, 3D, sinhro.
15.40 PRI ADDAMSOVIH, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 20. 12.
18.00 Noč kratkih filmov – program za otroke (vstop prost)
20.00 KORPORACIJA

Sobota, 21. 12.
18.00 PAT IN MAT: ZIMSKE RADOSTI
20.00 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA

Nedelja, 22. 12.
16.00 PAT IN MAT: ZIMSKE RADOSTI
17.30 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA, 3D
20.00 KORPORACIJA

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 20. decembra
19.30 Neda R. Bric: DR. PREŠEREN (v dvorani PGK)

Sobota, 21. decembra
10.00 Primož Čučnik, Petra Stare, Andrej Štular: ABEŽEDA (matineja, v dvorani PGK)
19.30 Feri Lainšček: PETELINJI ZAJTRK (v dvorani PGK)

Nedelja, 22. decembra
17.00 Ela Peroci, Desa Muck: MUCA COPATARICA (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Nedelja, 22. decembra
10.00 Gledališče Kukuc: POD PRAZNIČNIM DEŽNIKOM (matineja)

Oksi in Vili obiskala otroke

Bolne otroke na pediatričnem oddelku jeseniške bolnišnice so obiskali gorenjski policisti, ki so s seboj pripeljali dva prijazna kosmatinca. Krajani Jelendola pa so otrokom prinesli igrače.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Male bolnike na pediatričnem oddelku Splošne bolnišnice Jesenice so v sredo obiskali gorenjski policisti in s seboj pripeljali dva štirinožna prijatelja. Policistka Simona je otroke navdušila s psičko Oksi, Nika iz Ambasadorjev nasmeha pa z Vilijem. Prijazna kosmatinca sta pokazala različne vragolije, skakanje skozi obroč, ples med nogami, celo vožnjo na rolki. Otroci so lahko narisali kužkov obris na papir, naredili odtis tačk ... Policisti pa so otrokom podarili tudi plišaste policijske medvedke.

Kot je ob tem dejala Sandra Jerebic iz Splošne bolnišnice Jesenice, se s tovrstnimi aktivnostmi trudijo, da je najmlajšim pacientom bivanje v bolnišnici čim lepše in jim čim hitreje mine. Obisk kužkov so sicer pripravili že tretje leto zapored, policistom so se pridružili tudi krajani Jelendola, ki so prinesli

Otroke na pediatričnem oddelku sta z različnimi vragolijami navdušila dva prijazna kosmatinca. Med drugim so lahko narisali obris psičke Oksi.

igrače, ki so jih zbrali za bolnišnico. Na ta način želijo vrniti za pomoč, ki so je bili deležni sami v času hudih poplav.

Dogodka v bolnišnici so se udeležili tudi otroci iz Vrta Jesenice. Za posebno gesto pa so v letošnjem decembru poskrbele tudi srčne medicinske

sestre pediatričnega oddelka, ki v teh predprazničnih dneh nosijo rdeče majice z božički in tako skrbijo za še bolj sproščeno vzdušje na oddelku.

Podelili priznanja ljudem odprtih rok

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana – Revija Naša žena/Ženska je ta teden podelila priznanja v akciji Ljudje odprtih rok. Razglasila je dobrotnika leta 2019, ki je postalo društvo Humanitarček iz Maribora. Darovalec leta je Šolski center Novo mesto

– Srednja gradbena, lesarska in vzgojiteljska šola, izjemna osebnost leta je Jože Okoren, paraplegik iz Trebnjega, dobri človek leta po izboru bralcev pa učiteljica Laura Novak iz Ilirske Bistrice. Prejemniki nazivov so v dar prejeli srebrno okrasno zaplonko ptice v letu, ki je že vsa

leta zaščitni znak akcije. Gre za posnetek okrasne zaplonke iz 5. stoletja, ki so jo našli v Ajdnu nad Potoki na južnem pobočju Stola v Karavankah, izvirnik pa hrani Gorenjski muzej v Kranju. Za ljudi odprtih rok je bilo letos nominiranih 17 posameznikov ali skupin iz različnih delov

Slovenije, ki pomagajo ljudem v stiski, se borijo za pravice živali ali ohranitev okolja ter s svojimi dobrimi deli izboljšujejo življenje soljudi in družbe. Podelitev je bila že šestindvajseta po vrsti, podpira pa jo tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

GG | POČITNICE // od 2. do 7. februarja 2020

Podarite si ODDIH v Termah Dobrna

Šest dni (pet nočitev in polpenzionov) bomo bivali v udobnih sobah hotela Vita s štirimi zvezdicami.

Program vključuje:

- ♥ 5-krat polpenzion
- ♥ 1-krat posvet pri zdravniku,
- ♥ 1-krat zdravstveno storitev v medicinskem centru,
- ♥ 1-krat parafinsko oblogo za roke,
- ♥ neomejeno kopanje v bazenih z zdravilno termalno vodo,
- ♥ vodne igre v bazenu hotela Vita,
- ♥ uporabo kopalnega plašča v času vašega bivanja,
- ♥ prevoz z Gorenjskega in nazaj,
- ♥ pester animacijski program.

V ceno je vključen prevoz do vašega doma.

Cena počitnic je 242 EUR.

Informacije in prijave:

telefon: 04/201 42 41,
e-pošta: narocnine@g-glas.si
ali osebno na Gorenjskem glasu,
Nazorjeva ulica 1, Kranj.

Doplačila na osebo na dan:

turistična taksa: 2,50 EUR (obvezno)
doplačilo za polni penzion: 15,00 EUR
Ostala doplačila:
vstop v savno: 10,00 EUR
enkratna prijavnina: 1,50 EUR (obvezno)

Gorenjski Glas

Odločili so se za selitev v Avstrijo

»Še šest mesecev nazaj sem bila 'tista s Hruš'ce' ... sedaj sem v Avstriji ...« Takole pravi Brigita Bratkovič Stankić, Jeseničanka, ki je z družino, možem Robertom in hčerkama Bianco in Ruby, pred nekaj meseci pogumno obrnila nov list v življenju in se – najbrž za stalno – preselila v Avstrijo.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Kot pravi Brigita Bratkovič Stankić, je pri obeh z možem Robertom že dolgo tlela želja, da bi poskusila v Avstriji. V želji po boljšem jutri, po boljši prihodnosti za hčerki. In lani za novo leto sta se odločila; bilo je, kot pravi, neke vrste novoletna zaobljuba. Mož, ki je po izobrazbi gradbeni inženir, je takoj po novem letu začel pisati prošnje za službo v Avstriji, marca je že delal ...

"In sva presekala ... Če ne bi sedaj, najbrž ne bi nikoli. Če ne drugega, sva vzor otrokom, da si moraš upati. Nekoč sem nekje prebrala, da je najbolj žalostna beseda v življenju mala besedica če. Če ne bi poskusil, če ne bi živel ... Kdo ve, kako bi bilo,"

»Za odhod v Avstrijo sva se odločila predvsem zaradi prihodnosti otrok. Vem, denar ni vse, je pa zelo veliko. Avstrija se mi zdi zelo socialna država, prijazna družinam. Otroški dodatek, bonusi pri plačah, za šolske potrebščine smo odšteli 30 evrov ... To je zelo pozitivno, se vam ne zdi?«

pogumno odločitev opisuje 36-letna Brigita.

Začeli so čisto od začetka. V Avstriji niso poznali nikogar, bili so brez vez in poznanstev. "Se je pa mož odločil že prej, kam bo pošiljal prošnje, saj si je želel delati v točno določenem podjetju. Karte so se poklopile in usoda je bila na najini strani, dobil je službo."

Na začetku je bilo kar veliko papirologije, urejanja dokumentov ... "Pa vendar, toliko prijaznosti, kolikor so je pokazali vsi ti ljudje na drugi strani okenca, si nisva mogla niti predstavljati. Prijaznost, ažurnost, odgovornost na elektronska poročila ..." opisuje odnos avstrijskih uradnikov Brigita.

Dom so našli v manjšem kraju med Salzburgom in Linzem. "Nisva želela živeti

nekje v mestnem vrvežu, sredi betona. In imela sva srečo, da se nama je z najinimi željami izšlo. Živimo na večji vasi, s svojo šolo, vrtcem, občino. Okoli nas je neokrnjena narava, gozd, polja in travniki. Velikokrat pri jutranji kavi vidiš srne, kako se pasejo na travniku. Otroci gredo v šolo peš, zdravnik je čez cesto, vsakdo vsakogar pozdravi, lepo je. Hotela sva biti odmaknjena od mesta, pa vendar blizu vsega. Do mesta in bolnišnice, fakultet, velikih trgovskih centrov in ostalega mestnega dogajanja imamo deset kilometrov."

Mlajša, petletna hčerka Ruby hodi v vrtec, starejša, desetletna Bianca, pa v peti razred osnovne šole. Nobe na od njiju ni znala niti besedice nemško, a v manj kot pol leta sta se lepo navadili na novo okolje. Zlasti starejša se je, kot opaža Brigita, odlično znašla, saj so jo v šoli sprejeli zares lepo. Malce težje je bilo za mlajšo hčerko, ki na začetku ni mogla dojeti, da je v vrtcu nihče ne razume, pa tudi ona njih ne.

Bratkovičevi: Robert, Bianca, Ruby in Brigita / Foto: osebni arhiv

A z veliko pogovarjanja in motiviranja so uspeli, da gre danes zelo rada v vrtec, da je tam našla prijateljčke in da vsak dan bolj "žlobudra" po nemško, pravi Brigita, ki je bila doslej doma, po novem letu pa si namerava tudi ona poiskati delo, vsaj za polovičen delovni čas.

In kaj je bilo najtežje zanj? "V Sloveniji sem rojena. In to bo vedno moja prava domovina. Seveda pogrešam starše, prijatelje, svojo staro službo. Pogrešam slovensko besedo, tukaj smo edini 'tujci'. A nisimo tako hudo daleč, da se ne bi obiskovali, videli. Človek

raste celo življenje. In se uči. In v svoje življenje spušča nove ljudi in dogodke. Tako bogati sebe in druge. In tako bomo tudi mi bolj bogati, moji otroci bodo imeli večjo možnost izbire. Spremembe so vedno pozitivne, če jih tako vzameš," je optimistična Brigita.

Ob bok himalajskim velesilam

Enajstega decembra, na mednarodni dan gora, je v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani potekalo srečanje alpinistov in predstavnikov jugoslovanskih alpinističnih himalajskih odprav Kangbačen 1965 in Anapurna 1969, od katere letos mineva petdeset let.

MAŠA LIKOSAR

Mojstrana – Mednarodni dan gora, ki kaže na široko zavedanje človeštva o pomenu gora, je Generalna skupščina Združenih narodov

razglasila pred 16 leti. Na ta dan Slovenski planinski muzej obeležuje tudi petletnico sodelovanja na festivalu Brati gore, s katerim pod okriljem Alpske konvencije proslavljajo kulturno

pestrost Alp. Tisti večer pa je bil praznik še za cvet fotografov, katerih fotografije so bile prepoznane kot najboljše v okviru fotografskega natečaja #LjubimGore, ki ga je Planinska zveza Slovenije

(PZS) izvedla skupaj z uredništvom Planinskega vestnika in v sodelovanju s podjetjem CEWE. Vodja projekta Hedvika Petkovšek je ob tej priložnosti skupaj s predsednikom PZS Jožetom Rovanom podelila nagrade najboljšim trem. Prvo mesto je zasedel Luka Virag za fotografijo Zlat zaključek dneva na Poreznu, drugo mesto Robert Brezigar za fotografijo Jesenska Vošča in tretje mesto Andrej Trošt za Brezkompromisne gore. V muzeju je poleg prvih treh razstavljenih še deset drugih nagrajenih fotografij.

Zbrani v dvorani, med katerimi so bili tudi častni generalni konzul Nepala v Sloveniji Aswin Kumar Shrestha, namestnik načelnika komisije za alpinizem Oto Žan in drugi znani alpinisti, so bili pričati tudi srečanju alpinistov omenjenih odprav. Marko Butinar, Pavle Dimitrov, Anton Sazanov - Tonač, Lojze Golob, Klavdij Mlekuž in Kazimir Drašlar - Mikec so delili

Avtorji najboljših treh fotografij natečaja #LjubimGore Luka Virag, Robert Brezigar in Andrej Trošt / Foto: Tina Dokl

Predstavniki jugoslovanskih alpinističnih himalajskih odprav Kangbačen 1965 in Anapurna 1969: Lojze Golob, Anton Sazanov - Tonač, Pavle Dimitrov, Marko Butinar, Klavdij Mlekuž in Kazimir Drašlar - Mikec / Foto: Tina Dokl

dragocene spomine in izkušnje. Leta 1965 se je v Himalajo odpravila druga jugoslovanska alpinistična himalajska odprava z dvanajstimi člani, njihov cilj pa je bil še neosvojeni vrh Kangbačen na višini 7902 metrov. Žal je tudi po njihovem poskusu ostal nedotaknjen, čeprav sta Dimitrov in Sazanov bivakirala le sto metrov pod vrhom. »Danes sem vesel, da vsi nespameti in negotovi koraki tistega časa niso bili zaman in je slovenski alpinizem v samem svetovnem vrhu,« je dejal Sazanov. Ob tretjem odhodu v Himalajo leta 1969 so alpinisti znova želeli poskusiti na Kangbačenu, a jim nepalske oblasti niso izdale dovoljenja za vzpon na to goro, ampak

na Anapurno II. Uspel jim je drugi pristop na 7937 metrov visoko Anapurno II ter tretji pristop na 7540 metrov visoko Anapurno IV. »V Himalajo smo prihajali kot zamudniki in na mah zlezli na dva vrhova. To je bil uspeh člana in s tem dosežkom postavila Slovenijo ob bok himalajskim velesilam, saj je bila to šele tretja preplezana stena v Himalaji. Od tedaj so se v naslednjih dvajsetih letih slovenski alpinisti povzpeli na 14 najvišjih vrhov sveta.

PETKOVA PRIREDITEV
 Izvaja: Lutkovna skupina Bobek
DEBELA REPA
 Petek, 20. december 2019, ob 17.30 uri
 OKC Krice Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
 Izvaja: Lutkovno gledališče Nebo
ABEŽEDA
 Sobota, 21. december 2019, ob 10. uri
 Prešernovo gledališče Kranj

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

 TRST: 10. 1., BANOVCI: 27.–28. 12., RADENCI: 27.–29. 12., OTOČEC, ŠMARJEŠKE, DOLENJSKE S ČAZMO: 27.–29. 12., NOVO LETO TUHELJ: 30. 12.–2. 1. 2020, BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI – AKCIJA: 27. 1.–2. 2.; MORJE – DUGI OTOK, LASTOVO, KORČULA, OREBIČ. www.rozmanbus.si

 Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

gRajski Preddvor

Preddvor – Danes, v petek, 20. decembra, bo ob 19.30 koncert Borta Rossa oznanil začetek dogajanja v gRajski vasi na dvorišču gradu Dvor. V primeru dežja bo koncert v Kulturnem domu Preddvoru. Jutri, v soboto, 21. decembra, bo ob 17. uri delavnica kamišibaja za otroke, ki jo bo vodila Mira Delavec Touhami (v primeru dežja bo odpadla), ob 19.30 pa se bo začel Večer popevke s Katjo Križnar in Jernejem Gašperlinom. V primeru dežja se koncert seli v Kulturni dom Preddvor. V nedeljo, 22. decembra, se bo ob 17. uri predstavilo Folklorno društvo s svojimi kostumi in plesi, v primeru dežja bo dogodek odpadel. Za te dogodke vstopnine ni, zbirajo se prostovoljni prispevki za stanovanjsko skupnost Črnava. V ponedeljek, 23. decembra, bosta ob 17. uri svoji dejavnosti predstavila Gasilsko društvo Preddvor ter Policija – Svet za preventivo in vzgojo v prometu. Tudi ta dogodek bo v primeru dežja odpadel. V sredo, 25. decembra, se bo ob 16. uri začel potop božičnega drevesca, ki tokrat praznuje 20. obletnico, zato pripravljajo poseben program. V četrtek, 26. decembra, bo ob 13. uri pred Picerijo Urša v Preddvoru zbor velikih in malih Božičkov za tradicionalni Tek Božičkov okoli jezera Črnava. Obvezne so predprijave na www.divjazajci.si. Vsak tekmovalec dobi Božičkovo obleko in malico, čakajo pa jih tudi nagrade.

Jaslice v Podbrezjah

Podbrezje – V nedeljo, 22. decembra, ob 17.30 vaščani zaselka Dolenja vas v Podbrezjah vabijo na ogled jaslic, postavljenih v naravno okolje. Ob tem bo potekal kulturni program, ki se bo zaključil s prihodom Kolednikov Društva upokojencev Naklo.

Božični LUFT odpade

Škofja Loka – Organizatorji božičnega LUFTa sporočajo, da zaradi nepredvidljivega vremena jutrišnji LUFT na žalost odpade.

IZLETI

Razhodnja v neznano

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 28. decembra, pohodniški izlet Razhodnja v neznano. Skupne zmerne lahke hoje bo okrog tri ure. Izlet bo ob vsakem vremenu. Obutev in oprema naj bosta vremenskim razmeram primerni. Ob zaključku pohoda bo nekaj za pod zob. Informacije in prijave zbira do zasedenosti avtobusa Franci Erzlin, tel. 041 875 812.

KONCERTI

Božično-novoletni koncerti

Škofja Loka – Mestni pihalni orkester Škofja Loka vabi na tradicionalni božično-novoletni koncert, ki bo v sredo, 25. decembra, ob 19.30 v Športni dvorani Trata v Škofji Loki.

Šenčur – Pihalni orkester občine Šenčur v četrtek, 26. decembra, ob 19.30 v Športni dvorani Šenčur prireja božično-novoletni koncert z naslovom Ljubezen svet vrti. Orkestru se bodo na odru pridružili Kvatropirci, program pa bo povezovala Anja Markovič.

Medvode – Lovski pevski zbor Medvode vabi na božično-novoletni koncert v Kulturni dom Medvode danes, v petek, 20. decembra, z začetkom ob 19. uri. Gost koncerta bo Pevska skupina Cintare iz Ljubljane. Vstop bo prost.

Novoletni koncert

Kranj – Moški pevski zbor Maj Kranj z umetniškim vodjo in dirigentom Andrejem Zupanom vabi na novoletni koncert, ki bo jutri, v soboto, 21. decembra, ob 19. uri v Avli Mestne občine Kranj. Gostje večera bodo: Ženski pevski zbor Kranjskih vrtcev, 13. struna in Kvartet 4 Daddies.

RAZSTAVE

Na predstavi v naravi

Slovenski Javornik – DPD Svoboda France Mencinger Slovenski Javornik Koroška Bela in Hajni Blagne vabita na odprtje fotografske razstave Na predstavi v naravi. Odprtje bo v ponedeljek, 23. decembra, ob 18. uri v razstavnem prostoru Viktorja Gregorača na Slovenskem Javorniku (restavracija Turist).

Zgodbe s Sedmograškega

Jesenice – Fotografsko društvo Jesenice vabi v Foto galerijo na Trg Toneta Čufarja 4 na ogled fotografske razstave Zgodbe s Sedmograškega fotografije Štefi P. Borko, članice FK Proportio divina Gornja Radgona. Na razstavi, ki bo na ogled do 14. januarja, so prikazane fotografije ljudi, ki jih je fotografinja ujela v svoj objektiv v Transilvaniji (na Sedmograškem), v Romuniji, še do nedavnega zaprti, skoraj nedostopni, skrivnostni deželi onstran železne zaves.

PREDSTAVE

Mojca Pokrajculja

Poženič – Dramska skupina Pod stražo vabi vse otroke, njihove starše in prijatelje na predstavo Mojca Pokrajculja. Prireditev bo jutri, v soboto, 21. decembra, ob 16. uri v Domu krajanov Poženič. Svoj obisk je obljubil tudi Božiček.

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Nagrajenci nagradne križanke **GRAJSKA TERASA**, objavljene v časopisu Gorenjski glas v torek, 3. 12. 2019, z geslom VABLJENI NA GRAJSKE DOBROTE, so: 1. nagrada, grajsko glavno jed po izbiri, prejme **Ivana Flander** iz Zgornjih Gorij, 2. nagrada, grajsko sladico po izbiri, prejme **Alenka Zavrl** iz Preddvora in 3. nagrada, grajsko kavo po izbiri in rogljiček, prejme **Danijela Verbič** iz Kranja. Nagrajencem iskreno čestitamo.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 6. 12. 2019 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ**, d. o. o., iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW PASSAT – **Stanislav Krepl**, Tržič, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW T-CROSS – **Viljem Demšar**, Železniki, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Janez Košnjek**, Podnart. Nagrajencem čestitamo!

LOTO

Rezultati 101. kroga – 18. decembra 2019
6, 10, 15, 17, 19, 21, 22 in 28

Loto PLUS: **1, 2, 7, 11, 17, 22, 29 in 6**
 Lotko: **8 2 6 6 1 1**

Sklad 102. kroga za Sedmico: **1.540.000 EUR**
 Sklad 102. kroga za PLUS: **180.000 EUR**
 Sklad 102. kroga za Lotka: **380.000 EUR**

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priročnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

AKCIJA

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je **9,90 EUR** + poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjski-glas.si

Mehka vezava, 526 strani

30 EUR + poština

NOVOST

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, Kranj, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjski-glas.si

Avtorica nazorno predstavi pripravo najrazličnejših vrst testa za testenine (jajčno testo, kamutovo testo, zeliščno testo, ajdovo testo, olupčičeno testo,...).

Prav tako nas nauči tudi oblikovanja različnih testenin (od rezancev do možnjčkov, špecljev...).

19 EUR + poština

160 strani, 17 x 23 cm, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjski-glas.si

ANKETA

Dobrote na
praznični mizi

MARJANA AHAČIČ

V torek so se v dvorani krajevne skupnosti v Ratečah zbrale gospodinje, ki so kar dve leti sodelovale v projektu, katerega namen je bil promovirati rateško prehransko dediščino, ki je v Zgornjesavski dolini še vedno živa. Da je to res, kažejo tudi jedilniki, ki so jih pripravile za praznike.

Janja Dolhar:

Na praznični mizi bo seveda orehova potica, sicer pa bomo, tako kot je v Ratečah navada, ko pridemo od maše, jedli kuhano prekajeno klobaso, zraven pa dober kruh iz domače peči.

Marija Stranig:

Praznično kosilo bo kot običajno pripravila hči: na mizi bo svinjska ribica s panceto, pa še ena s slivami, zavita v masleno testo. Jaz bom poskrbela za govejo juho z zdravimi cmoki in potico.

Tanja Žerjav Svetlin:

Na praznični mizi bo kot vsako leto pečenka, zraven pa pečen krompir in solata. Začeli bomo z govejo juho z rezanci, za povrh bo pa seveda orehova potica, spekla jo bom že kakšen dan prej.

Andreja Koprivec:

V naših krajih je tradicija, da na praznik sv. Štefana za kosilo pripravimo polnjen svinjski želodec. Vanj natlačimo maso za pečenice in nekaj riža, ga skuhamo in postrežemo s kisló repo.

Vida Mrak:

Svinjska pečenka bo na praznični mizi, malo želodčka, pečen krompir in solata. Dobra goveja juha ne sme manjkati ob takšni priložnosti; pa potica, pehtranova in orehova, in različni piškoti.

Nagrade zvestim naročnikom

V sredo smo z žrebanjem zaključili akcijo Gorenjski glas nagraduje zvestobo. Prvo nagrado pralni stroj Electrolux prejme Marjan Škrjanec iz Tržiča.

DINA KAVČIČ

Kranj – V sredo, 18. decembra 2019, je v prostorih Gorenjskega glasa potekalo žrebanje dobitnikov osmih lepih nagrad, in sicer med najbolj zvestimi naročniki časopisa Gorenjski glas. Prve tri nagrade je direktorica Marija Volčjak izžrebala izmed vseh, ki so na Gorenjski glas naročeni že več kot deset let. Največ sreče pri žrebu je imel Marjan Škrjanec iz Tržiča, ki je prejemnik pralnega stroja Electrolux. Ročni mešalnik Bosch prejme Jože Bidar iz Cerkelj, likalnik pa Matjaž Leban iz Naklega. V žrebanju za pet paličnih mešalnikov pa so sodelovali vsi, ki so na časopis naročeni že več kot eno leto. Srečo pri žrebu so imeli: Andrej Černe z Bleda, Marija Burgar iz Mavčič, Vera Bakovnik z Visokega, Franc

Direktorica Gorenjskega glasa Marija Volčjak je srečo prinesla Marjanu Škrjancu iz Tržiča, ki je na Gorenjski glas naročen že več kot petdeset let. Pri žrebanju je sodeloval tudi idejni vodja akcije Marjan Potočnik. / Foto: Dina Kavčič

Ahčin iz Preddvora in Frančiška Blaznik iz Železnikov. Nagrajencem iskreno

čestitamo in jim sporočamo, da bodo o prevzemu nagrad obveščeni po pošti. Pogovor

z dobitnikom pralnega stroja boste lahko prebrali v torkovi številki Gorenjskega glasa.

Predlagali Jakoba Demšarja

Radovljica – Radovljiški občinski svet se je na nedavni seji odločil o predstavniku javnosti v senatih za reševanje pritožb zoper delo policistov, ki jih imenuje minister za notranje zadeve na predlog lokalnih skupnosti z območja posamezne policijske uprave. Svetniki so na to mesto predlagali Jakoba Demšarja.

Koncert za devetdeset let Godbe Medvode

Medvode – Godba Medvode tradicionalno ob koncu leta pripravi veliki koncert s pestrim programom. Potekal bo v nedeljo, 22. decembra, z začetkom ob 19. uri v Športni dvorani Medvode. Povezoval ga bo Tilen Artač z gosti, pred orkestrom pa se bodo zavrteli folkloristi iz društva KUD Sora. Koncert bo tokrat še posebej slovesen, saj Godba Medvode praznuje devetdeset let.

vremenska napoved

Danes bo oblačno, občasno bo ponekod rahlo deževalo. Ponoči se bodo padavine okrepile. Jutri popoldne bodo padavine ponehale, oblačnost se bo trgala. V nedeljo bo ponovno oblačno s padavinami. Meja sneženja se bo spustila na 1000 do 1300 metrov nad morjem.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

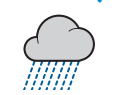
4/9 °C

SOBOTA

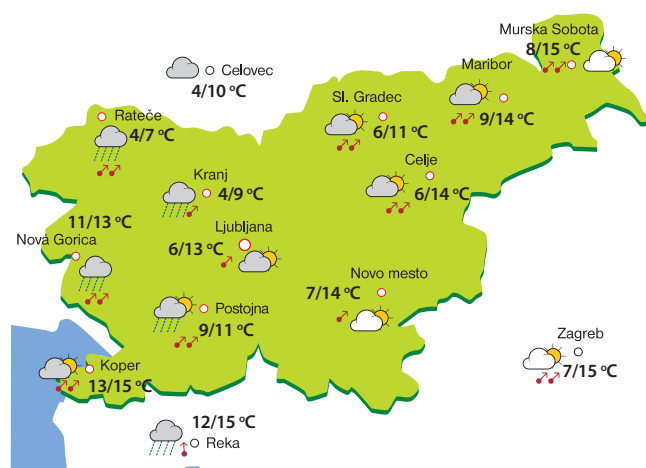

4/10 °C

NEDELJA

4/10 °C

Zloraba pri plačilu dajatev
za luksuzna vozila

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na finančni upravi (Furs) so analizirali uporabo vozil s tujimi registrskimi tablicami, ki jih vozijo slovenski davčni zavezanci (rezidenti) in jih praviloma uporabljajo v Sloveniji. Pri tem so ugotovili, da prihaja tudi do zlorab. Slovenski rezidenti ustanovijo družbo v drugi državi Evropske unije zgolj za to, da preko nje kupijo in registrirajo luksuzno vozilo, s čimer se izognejo plačilu dajatev v Sloveniji. Doslej so končali

en postopek inšpekcijskega nadzora, v katerem so zavezancu, ki je dve svoji vozili registriral v tujini, naložili plačilo 219 tisoč evrov dodatnega davka, od tega 94 tisoč evrov davka na dodano vrednost in 125 tisoč evrov davka na motorna vozila. Zavezanec je davke že tudi plačal.

Finančna uprava v ostalih primerih domnevnih zlorab nadaljuje postopke, še številne pa bo uvedla. Nadzor v teh primerih traja dlje časa, saj je dokazovanje praviloma povezano z mednarodno izmenjavo informacij.

Na Zimsko pravljico z eRudolfom

Bled – Občani in obiskovalci Bleda imajo v prazničnem decembru možnost izkoristiti brezplačne prevoze po Bledu z električnim kombijem za prevoz potnikov, ki jim ga je dala na razpolago družba Man Truck and Bus Slovenija. Vozilo so poimenovali eRudolf in bo do 5. januarja na voljo na parkirišču za električna vozila pod Festivalno dvorano Bled. »Vozil bo brezplačno na klic, in sicer po vsej občini, pa tudi do železniške postaje Lesce Bled,« je pojasnila Romana Purkart iz Turizma Bled in dodala, da je prevoz mogoče naročiti v času odprtja Zimske pravljice, torej od ponedeljka do četrta od 15. do 19. ure, od petka do nedelje pa od 11. do 21. ure. Kot zanimivost je ob tem navedla, da so Bledu do eRudolfa pomagali pletnarji, ki že stoletja na jezeru izvajajo enega najbolj trajnostnih prevozov.

Foto: arhiv občine

Odsotnost za spremstvo osnovnošolcev

Kranj – Državni zbor je na včerajšnjem zasedanju potrdil predlog Levice za dopolnitev zakona o delovnih razmerjih. Z njo bo vsem zaposlenim staršem, tudi tistim v zasebnem sektorju, pripadala pravica do dodatnega prostega dne za spremstvo otroka prvošolca na prvi šolski dan.